

ORVOSKARI HIRMONDÓ

Pécs, 2024. szeptember-október

Pécs

„Zrínyi Miklós” m. kir. reáliskolai nevelőintézet

Köszöntjük az

55. Egyetemi

Orvos- és Fogorvosnapok

vendégeit!

A TARTALOMBÓL

Díjak, elismerések:

PTE Feltalálói Innovációs Díj

PTE Kutatói Innovációs Díj

Veres Gábor Mentordíj

*Kitüntetések Semmelweis-nap
alkalmából*

Események:

Oktatók Ünnepe

Avató ünnepségek

Tanévnyitó ünnepségek

Fejlesztés, jó gyakorlat:

*Új sürgősségi betegellátó osztály a
Gyermekegyógyászati Klinikán*

*Új kezelőhelyiség a Bőr-,
Nemikórtani és Onkodermatológiai
Klinikán*

*Klinikai Központ rehabilitációs
eszközparkjának fejlesztés*

*Klinikai vizsgálatok
együttműködésben*

Kongresszusi beszámolók

**A Doktori és Habilitációs Tanács
ülése**

Tudományos közlemények

Intézeti, klinikai hírek, információk

Búcsúzunk:

Dr. Kerényi László

Dr. Ozsváth Károly

Dr. Vereczkei Lajos

Fotósok a számban: A borítón szereplő archív képeket **Dezső Krisztina** bocsátotta rendelkezésünkre, a belső színes oldalon pedig **Hámori Gábor** Thaiföldön készült képei láthatóak.

Az előző szám fotósának tévesen jelent meg a neve. **Dolmán Veronika**, nem Domán Veronika.

Dékáni köszöntő

„Egy hivatás nagysága elsősorban talán abban van, hogy egyesíti az embereket; csak egyetlen igazi fényűzés van: az emberi kapcsolatoké.”

Antoine de Saint-Exupéry: Az ember földje

Tisztelt Egykori Hallgatónk!

Karunk közös ünnepe alkalmából köszöntöm valamennyi kedves kollégánkat és engedjék meg, hogy a Pécsi Orvoskar és a magam nevében is tiszteletünket és köszönetünket fejezzem ki az idén jubilálók felé, akik életüket a betegek segítésének szentelték, kutattak, küzdöttek, tanították és tanítják ma is a fiatalabb generációkat, példát mutatnak szakmai elkötelezettségről, tudásról, emberségről. Köszönjük, hogy töretlenül hűek maradtak e nehéz, de gyönyörű hivatáshoz.

Ha az egyetem falai kövekből és habarcsból, az intézmény hírneve kiválóságából, különleges emberek helytállásából épül. Olyan emberek tehetségéből és szakértelméből, mint amilyenek Önök. A kezdetektől büszkéek vagyunk arra, hogy hallgatónk nem foglalkozást, hanem hivatást választanak, a legszebb és egyben legnehezebb hivatást: az orvosit. Hiszünk abban, hogy a jövőnk záloga a hagyományaink tisztelete, a nagyszerűség fel- és elismerése, az eredményeink méltatása, ezért Karunk régi és megbecsült hagyománya a jubileumi díszoklevelek adományozása. Az ötven évvel ezelőtt végzetek „arany”, a hatvan éve végzetek „gyémánt”, a hatvanöt éve végzetek „vas”, a hetven éve végzetek „rubin” oklevelet kapnak. Ezek a kitüntetések mind egy-egy élet munkáját jelképezik, egykori hallgatónk hivatásuk szolgálatában eltöltött sokéves, eredményes munkájának, életművüknek az elismerését. Valamennyi hallgatónk egyaránt fontos nekünk: ahogy a mostani diákjaink, úgy a végzettjeink is mindig közel állnak a szívünkhöz. Biztos vagyok abban is, hogy ugyanígy az Önök szívében is mindig helye lesz a Pécsi Orvostudományi Karnak, vele az egykori évfolyamtársaiknak, tanáraiknak és a régi falak között eltöltött egyetemi éveknél. Örömmel látjuk most mindazokat, akik el tudtak jönni hozzánk, és gondolkunk együtt azokra is, akiknek nem volt erre lehetőségük.

Biztos vagyok benne, hogy kíváncsiak arra, mi minden történt és történik a pécsi orvospézfésben, nekünk pedig rengeteg mesélni valónk van a Kar életéről, jelenéről, jövőjéről. Azon dolgozunk, hogy életünk meghatározó közös nevezője, a Pécsi Orvoskar az Önök által felépített és előttünk példaként álló múltunkhoz méltó nagyszerű jövő elé nézzon. Büszkén mutathatjuk be a régít kiegészítő tizenkétezer négyzetméternyi új elméleti és oktatási épületünket, az Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központot, a megújult északi parkot és óvodát, a Fogorvostudományi tömböt a Szigeti út – Tüzér utca sarkán. Mire legközelebb találkozunk reméljük még ennél is mutatósabb lesz Karunk környezete, amikor a teljes déli park, a Honvéd utca 1. teljes homlokzata a jövő év során megújul és a Honvéd utca 5., az egykori műhelyek épülete új, tudományos és gyógyászati célú funkciókat kap.

Arra biztatom mindannyiukat, hogy jöjjenek el, nézzék meg saját szemükkel időről-időre mire jutottunk; mi mindig szeretettel látjuk itt Önöket. Sokuk fél évszázad, vagy még több év munkáját áldozták arra, hogy embertársaikon segítsenek, tanítsanak vagy éppen az emberi tudás bővítését szolgálják. Sikereik, eredményes munkásságuk, életművük mind-mind a hivatásszeretetük bizonyítéka, amelyre Alma Materként ugyanúgy büszkéek vagyunk, mint Önök. Alkotó tevékenységük példa és inspiráció a jövő nemzedékei számára. Az Önök munkásságának példáját híven adjuk tovább a következő generációknak, bízva, hogy jelenlegi és jövőbeli hallgatónk is ezt az utat fogják követni, és munkásságukkal, tevékenységükkel öregbítk a pécsi orvospézfés hírnevét.

Dr. Nyitrai Miklós
dékán

Felelős szerkesztő: Bogár Lajos

Szerkesztők: Ábrahám Hajnalka, Barthó Loránd, Bátor Judit, Hollósy Tibor, Kozári Adrienne, Ludány Andrea

Technikai szerkesztő: Szegedi Edit Anna ■ Tördelő szerkesztő: Czulák Szilvia

PTE, Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12. ■ Tel.: 72/536-116 ■ E-mail: hirmondo@aok.pte.hu

Nyomtatva a PTE Nyomdája HU ISSN 1586-1031 ■ Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo HU ISSN 1586-1295

Aranydiplomások

(1974-ben végzettek)

Dr. Alacsony Mária	Dr. Garda Károly	Dr. Kroll Katalin Mária	Dr. Radnai Béla
Dr. Bátor Győzőné Dr. Varga Marianna	Dr. Gertig Judit Andrea	Dr. Kuch Béla	Dr. Schmauzer József
Dr. Bérczi Éva	Dr. Gusztanyi Ágnes	Dr. Kulcsár Imre	Dr. Schmidt Imre István
Dr. Bleyer Erzsébet Irén	Dr. Győri Eszter	Dr. Kunvári Miklósné Dr. Strasser Zsuzsanna	Dr. Sebestyén Ibolya
Dr. Bolbás Katalin Borbála	Dr. Hoffmann Ilona	Dr. Lantos Júlia Rózsa	Dr. Sipos Piroska
Dr. Borda István Péter	Dr. Horváth Anna	Dr. Láng Anikó (Ormosné)	Dr. Steinecker Katalin
Dr. Bólyi Nándor Péter	Dr. Horváth Ágnes Andrea	Dr. Leiszter Ferenc Pál	Dr. Szabó Péter
Dr. Bóta László János	Dr. Horváth Éva	Dr. Markó László	Dr. Szalay Edit
Dr. Bővíz Gábor	Dr. Imreh Ajtony Geyza	Dr. Máta Irén	Dr. Szalay Ferenc
Dr. Buzsáki György	Dr. Kenéz Éva	Dr. Máté András	Dr. Szilágyi Tivadar Szilveszter
Dr. Cseh József	Dr. Kis Mária Sára	Dr. Mink Antal	Dr. Szűcs Ilona
Dr. Csernus Ipoly	Dr. Kiss István Károly	Dr. Moll Veronika	Dr. Tamási Péter
Dr. Csordás Gábor	Dr. Kiss Zsolt István	Dr. Moser Tamás	Dr. Tóth Erzsébet Zsuzsanna
Dr. Dános Zsuzsanna Mária	Dr. Kollár Lajos	Dr. Nemes Zsuzsanna	Dr. Tóth Margit
Dr. Dobos Ildikó	Dr. Komora Cecília Mária	Dr. Paál Julianna	Dr. Török Árpád László
Dr. Faludi Gábor	Dr. Kondor Ilona	Dr. Péter László János	Dr. Varga Eszter
Dr. Farkas József László	Dr. Koppány Csaba János	Dr. Péterfai Éva	Dr. Varga Géza
Dr. Fekete Mátyás	Dr. Kovács Józsefné Dr. Telkes Ilona	Dr. Pintér Tibor	Dr. Varsányi Ágnes Ilona
Dr. Ferencz Péter József	Dr. Kovács Krisztina	Dr. Plank Gabriella	Dr. Vezekényi Zsuzsanna
Dr. Ferentzi Judit	Dr. Kövér Katalin	Dr. Pohárnok László	Dr. Vizi Ferenc
Dr. Gaborják Mária Zsuzsanna	Dr. Krizmanich Mária	Dr. Pulai Mária	Dr. Wittmann Mária

Gyémántdiplomások

(1964-ben végzettek)

Dr. Békefi Ottó	Dr. Horváth Gézáné Dr. Balázs Mária	Dr. Papp Márta	Dr. Szilágyi Sándorné Dr. Zsolt Njúra
Dr. Borbás Alujzia	Dr. Karoliny Gizella	Dr. Pataki Géza János	Dr. Than Zoltán Kálmán
Dr. Borsos Sándor	Dr. Komora Miklós	Dr. Piszér István	Dr. Tunyogi Csapó Miklós
Dr. Gádoros Atala	Dr. Kovács László	Dr. Prugberger Emil	Dr. Turóczi Ilona (Dr. Gasztonyi Vincéné)
Dr. Gasztonyi Vince	Dr. Köves Katalin	Dr. Prugberger Emilné	Dr. Ujlaki Éva Mária
Dr. Gyenge Eszter	Dr. Lodner Nándor	Dr. Svastics Egon	Dr. Zsilavi Fábán
Dr. Hadarits Erzsébet	Dr. Mohr József Tamás	Dr. Szelényi Zoltán	
Dr. Hazafi Klára	Dr. Nagy Jenő	Dr. Szendrődi Erzsébet	
Dr. Herr Gyula		Dr. Szilágyi Sándor	

Vasdiplomások

(1959-ben végzettek)

Dr. Böhm Klára	Dr. Géczi Kornélia	Dr. Götz Frigyes	Dr. Örkényi Rudolf
Dr. Donhoffer Hilda	Dr. Görög Ildikó	Dr. Jancsó Miklós Ágoston	Dr. Simon Endre

Oktatók Ünnepe 2024

Május 23-án rendezte meg karunk vezetése az Oktatók Ünnepét, melynek házigazdái idén is dr. Reglődi Dóra és dr. Czopf László dékánhelyettesek voltak. Az ünnep célja a kar kiváló oktatóinak, oktatásszervezőinek elismerése és megbecsülése, az oktatói motiváció támogatása, valamint az oktatás minőségének fejlesztése.

Idén a 2023-ban végzett hallgatók írásbeli záróvizsgához kapcsolódó voksai, valamint a Neptunban leadott pontszámok alapján osztották ki a díjakat, és – ahogyan az elmúlt években is – a dékáni vezetés, valamint az intézetvezetők és a klinikaigazgatók is jelöltek kiváló munkát végző oktatásszervezőket. Elismerésben 22 intézet, illetve klinika részesült, 39-en lettek kiváló előadók, 42-en kiváló gyakorlatvezetők, és a Neptun-szavazás alapján plusz 11 oktatót is díjaztak. A dékáni vezetés javaslata alapján ketten, az intézetvezetők javaslata alapján pedig 38-an részesültek elismerésben. Az oklevél mellé hagyományosan egy kerámiaszobrot, egy pajzsot kaptak a díjazottak, amit nagy becsben tartanak.

Az ünnepségen szó esett a fizikai órarendről, aminek alapján a POTEcho hallgatói visszajelzések működnek, és ami a Felsőoktatási Információs Rendszer és az oktatói Teljesítményértékelési Rendszer adatforrása. Méltatták a hallgatói demonstratori munkát, ami sokrétű, segédoktatói, oktatást segítő tevékenység, a Demonstratori Diákkör szerepét, az ösztöndíj- és a kongresszusi részvételi lehetőségeket, a hallgatói workshopok és a TDK-munka fontosságát. Hangsúlyozták, hogy érdemes ragaszkodni a mintatantervhez, csatlakozni hozzá akár utólag is, valamint kiemelték az optimalizált, következetes vizsgaidőszak-szervezést. Az elvárt tanulási eredmények kapcsán elhangzott, hogy olyan oktatási, tanulási elemeknek van létjogosultságuk, amelyek támogatják a KKT-t, azaz a képzési és kimeneti követelményeket. Elmondták, hogy egyre hangsúlyosabb a nem tudás jellegű készségek oktatásának módszertani tudatosítása és dokumentálása.

Az oktatói munka hallgatói véleményezése kapcsán elhangzott, hogy az útmutatót jelent a hallgatók és az oktatók számára is, fontos figyelni rá, használni a tantárgyi fejlesztéshez. Tanulhatónak nevezték a kulturált és konstruktív üzenetformálást, lényegesnek a megfelelő feedback-kultúra kialakítását. A POTEcho gyors hallgatói visszajelző rendszerére utalva elmondták, hogy minden kötelező órához automatikusan készül egy előre kialakított feedback-kérdőív, amit az oktató szakmai kérdésekkel kiegészíthet.

Szó esett a MAB WFME szempontú tanúsítványáról, amit a kar megkapott. Kiemelték, hogy felértékelődik a széles körű, minden érintettel történő konzultáció, a hallgatói feedback és annak professzionális használata, valamint a működés, az oktatás és a tanulás tudományos feldolgozása. Hangsúlyos a minőségirányítás, a rendszeres belső és külső auditok, továbbá a követhető, ellenőrzött és dokumentált eljárások. A POTEpedia kapcsán kiemelték, hogy a gyakorlatos vizsgák követelményeinek megfelelő tananyag publikálható, a minta-vizsgakérdéssorok, a gyakorló tesztek, a gyakorló kérdések és az éles vizsgakérdéssorok is. Felhívták a figyelmet a Covid-időszak előadás- és gyakorlatvideóinak további fejlesztésére is.

Szó esett az objektív, strukturált klinikai vizsgáról, a standardizált klinikai helyzetek megjelenítéséről, a gyakorlati klinikai készségek tudatosításáról, ellenőrzéséről, a kommunikációs készségek és soft skillek felméréséről, a kari gyakorlati oktatás hatékonyságával kapcsolatos visszajelzésekről. Mint elhangzott – hasonlóan a nemzetközi kapcsolatokhoz – az alumni hallgatókkal is lényeges a szakmai és személyes kapcsolattartás, az Alumni Iroda tájékoztatása és segítése. A nemzetközi oktatás fejlesztésében is támaszkodni kell rájuk, mivel a marketingben és a toborzásban is jelentős a szerepük. Az ünnepségen szóba került a korszerű oktatási módszerek kurzusa is, amit PhD- és OFTEX-kurzusként is meghirdettek, és ajánlják minden oktatónak, mert ennek keretében megoszthatóak az oktatási módszerekkel kapcsolatos tapasztalatok és jó gyakorlatok is.

Fotó: Verébi Dávid

A legtöbb szavazatot kapott intézetek, klinikák

1. Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet
2. Transzlációs Medicina Intézet
3. II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum
4. Anatómiai Intézet
5. Igazságügyi Orvostani Intézet
6. Patológiai Intézet
7. Orvosi Biológiai Intézet
8. Neurológiai Klinika
9. Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika
10. Gyermekgyógyászati Klinika
11. Élettani Intézet
12. Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet
13. Urológiai Klinika
14. Fogászati és Szájsebészeti Klinika
15. Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika
16. I. sz. Belgyógyászati Klinika
17. Ortopédiai Klinika
18. Magatartástudományi Intézet
19. Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet
20. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
21. Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet
22. Biofizikai Intézet

A legtöbb szavazatot kapott előadók

1. *Tényi Tamás* – Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika
2. *Pethő Gábor* – Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet
3. *Reglődi Dóra* – Anatómiai Intézet
4. *Balaskó Márta* – Transzlációs Medicina Intézet
5. *Pétervári Erika* – Transzlációs Medicina Intézet
6. *Molnár Gergő* – II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.
7. *Szapáry László* – Neurológiai Klinika
8. *Kajtár Béla* – Patológiai Intézet
9. *Gaszner Balázs* – Anatómiai Intézet
10. *Pintér Erika* – Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet
11. *Szeberényi József* – Orvosi Biológiai Intézet
12. *Simon Gábor* – Igazságügyi Orvostani Intézet
13. *Vida Livia* – Patológiai Intézet
14. *Lempel Edina* – Fogászati és Szájsebészeti Klinika
15. *Wittmann István* – II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.
16. *László Kristóf* – Élettani Intézet
17. *Mikó Éva* – Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet
18. *Ollmann Tamás* – Élettani Intézet
19. *Komoly Sámuel* – Neurológiai Klinika
20. *Rékási Zoltán* – Anatómiai Intézet
21. *Than Péter* – Ortopédiai Klinika
22. *Szalma József* – Fogászati és Szájsebészeti Klinika
23. *Alizadeh Hussein* – I. sz. Belgyógyászati Klinika
24. *Grama László* – Biofizikai Intézet
25. *Füzesi Zsuzsanna* – Magatartástudományi Intézet
26. *Környei József* – Élettani Intézet
27. *Ifj. Sétáló György* – Orvosi Biológiai Intézet
28. *Farkas Bálint* – Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
29. *Tóth Dénes* – Igazságügyi Orvostani Intézet
30. *Wiegand Norbert* – Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika
31. *Bors László* – Neurológiai Klinika
32. *Krajczár Károly* – Fogászati és Szájsebészeti Klinika
33. *Veres Balázs* – Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet
34. *Marada Gyula* – Fogászati és Szájsebészeti Klinika
35. *Szabó György* – Ortopédiai Klinika

36. *Tamás Andrea* – Anatómiai Intézet
37. *Helyes Zsuzsanna* – Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet
38. *Pap Marianna* – Orvosi Biológiai Intézet
39. *Sándor Balázs* – Fogászati és Szájsebészeti Klinika

A legtöbb szavazatot kapott gyakorlatvezetők

1. *Molnár Gergő* – II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.
2. *Pethő Gábor* – Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet
3. *Szapáry László* – Neurológiai Klinika
4. *Hollósy Tibor* – Anatómiai Intézet
5. *Mikó Éva* – Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet
6. *Lempel Edina* – Fogászati és Szájsebészeti Klinika
7. *Gaszner Balázs* – Anatómiai Intézet
8. *Pétervári Erika* – Transzlációs Medicina Intézet
9. *Kormos Viktória* – Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet
10. *Reglődi Dóra* – Anatómiai Intézet
11. *Ollmann Tamás* – Élettani Intézet
12. *Tóth Dénes* – Igazságügyi Orvostani Intézet
13. *Horváth Gábor* – Anatómiai Intézet, Gyermekgyógyászati Klinika
14. *László Kristóf* – Élettani Intézet
15. *Balaskó Márta* – Transzlációs Medicina Intézet
16. *Kajtár Béla* – Patológiai Intézet
17. *Bors László* – Neurológiai Klinika
18. *Simon Gábor* – Igazságügyi Orvostani Intézet
19. *Kun Szilárd* – II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.
20. *Rékási Zoltán* – Anatómiai Intézet
21. *Vida Livia* – Patológiai Intézet
22. *Gaszner Tamás* – Anatómiai Intézet
23. *Sipos Dávid* – I. sz. Belgyógyászati Klinika
24. *Szabó Edina* – Anatómiai Intézet
25. *Tóth Arnold* – Orvosi Képző Klinika
26. *Sebők Judit* – II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.
27. *Sütő Gábor* – II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.
28. *Soós Balázs* – Fogászati és Szájsebészeti Klinika
29. *Tóth Luca* – Transzlációs Medicina Intézet, Idegsebészeti Klinika
30. *Veres Balázs* – Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet
31. *Pfund Zoltán* – Neurológiai Klinika
32. *Farkas József* – Anatómiai Intézet
33. *Stayer-Harci Alexandra* – Orvosi Biológiai Intézet
34. *Krajczár Károly* – Fogászati és Szájsebészeti Klinika
35. *Fülöp Balázs* – Anatómiai Intézet, Alapellátási Intézet
36. *Lakatos Orsolya* – Gyermekgyógyászati Klinika
37. *Pál Endre* – Neurológiai Klinika
38. *Pap Anita* – Patológiai Intézet
39. *Pham Dániel* – Anatómiai Intézet
40. *Hormay Edina* – Élettani Intézet
41. *Kálmán Endre* – Patológiai Intézet
42. *Pintér Erika* – Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

A Neptun-szavazatok alapján díjazott, további kiváló oktatók

1. *Vajda Katalin* – Fogászati és Szájsebészeti Klinika
2. *Kolarovszki Béla* – Fogászati és Szájsebészeti Klinika
3. *Konkoly János* – Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet
4. *Nagy Máté* – Idegsebészeti Klinika
5. *Ezer Erzsébet* – Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

6. *Sárszegi Zsolt* – Szívgyógyászati Klinika
7. *Dömötör Andrea* – Orvosi Képpalkotó Klinika
8. *Sárdi Ferenc* – Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet
9. *Hardi Péter* – Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ
10. *Sándor Barbara* – I. sz. Belgyógyászati Klinika
11. *Bóné Beáta* – Neurológiai Klinika

Dékáni vezetés javaslatára oktatásszervezési díjban részesültek kari oktatásszervezési tevékenységükért

1. *Czirják László* – Reumatológiai és Immunológiai Klinika
2. *Baán Nóra* – Tanulmányi Hivatal

Intézetvezetői javaslatra oktatásszervezési díjban részesültek intézeti/klinikai oktatásszervezési/oktatásfejlesztési tevékenységükért

1. *Barna Zita* – Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika
2. *Pozsgai-Horváth Nóra Andrea* – Szemészeti Klinika
3. *Csörge Tímea* – Orvosi Népegészségtani Intézet
4. *Szabó György* – Ortopédiai Klinika
5. *Fazekas Gábor* – Érsebészeti Klinika
6. *Sándor Zoltán* – Sebészeti Klinika
7. *Gulyásné Mesits Mónika* – Szak- és Továbbképző Központ
8. *Poór Viktor Soma* – Igazságügyi Orvostani Intézet
9. *Hollódy Katalin* – Gyermekegyógyászati Klinika
10. *Gajdócsi Erzsébet* – Immunológiai és Biotechnológiai Intézet
11. *Jónás Ivett* – Anatómiai Intézet
12. *Nagy Judit* – Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet
13. *Vincze Áron* – I. sz. Belgyógyászati Klinika
14. *Szlávicz Eszter* – Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika
15. *Horváth-Szalai Zoltán* – Laboratóriumi Medicina Intézet

16. *Latyák Anita* – Magatartástudományi Intézet
17. *Nemes Gábor* – Szívgyógyászati Klinika
18. *Galgóczi Adrienn* – Idegsebészeti Klinika
19. *Harmat Kinga* – Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika
20. *Péntek Sándor Máttyás* – Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
21. *Herendi-Vörös Ágnes* – Neurológiai Klinika
22. *Kurucz Kinga* – Transzlációs Medicina Intézet
23. *Ujfalusi Zoltán* – Biofizikai Intézet
24. *Németh Marica* – Orvosi Biológiai Intézet
25. *Hegedűs Ivett* – Patológiai Intézet
26. *Sándor Zoltán* – Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet
27. *Bán Ágnes* – Fogászati és Szájsebészeti Klinika
28. *Lengyel Anikó* – Élettani Intézet
29. *Némethné Táncsik Beáta* – Testnevelés- és Mozgásközpont
30. *Ayerh George* – Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika
31. *Kovács Sebestyén* – Urológiai Klinika
32. *Lucza Adrienn* – Onkoterápiás Intézet
33. *Dávidovics Anna* – Egészségügyi Nyelvi és Komm. Intézet
34. *Bodor Enikő* – II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.
35. *Makszin Lilla* – Bioanalitikai Intézet
36. *Vélin Valentina* – Reumatológiai és Immunológiai Klinika
37. *Bognár Zita* – Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

Szeretettel gratulálunk minden díjazottnak!

További fotók.

Schweier Rita

Mesterséges intelligencia alapú, új gyógyszerfelismerő rendszer

A PTE, GYTK mesterséges intelligencia (MI) alapú gyógyszerfelismerő rendszert fejlesztett, amely nagyban javíthatja a kórházi gyógyszeradagolás biztonságát és hatékonyságát.

A dr. Ashraf Amir Reza, a PTE, GYTK tanársegédje által vezetett projekt célja, hogy a kórházi személyzet munkáját tá-

Fotó: Csontos Szabolcs

mogassa, minimalizálja az esetleges hibákat a gyógyszerek kiosztásakor. A munka elnyerte a **PTE Kutatói Innovációs Díját** a „Gyógyszerek biztonságos alkalmazását támogató mesterséges intelligencia alapú gyógyszerfelismerő modell és mobil alkalmazás” témában. A rendszer jelenleg 30, szájon át bevehető gyógyszert képes felismerni, de a fejlesztők célja, hogy ezt a számot 80-ra növeljék, így a kisebb kórházakban is alkalmazható legyen.

Az MI-alapú alkalmazás már klinikai környezetben is bizonyított, és nemzetközi érdeklődést is kiváltott, egyebek között az Európai Kórházi Gyógyszerészek Szövetsége is díjra jelölte. A projekt **10 millió forintos támogatást** nyert a **Dr. Jakab Ferenc Proof of Concept (PoC)** pályázaton, amit a hardveres prototípus fejlesztésére és az algoritmus továbbképzésére fordítanak.

A kutatók integrált kamerarendszerrel ellátott, 3D nyomtatással készülő prototípust is fejlesztenek, amely lehetővé teszi a pontosabb gyógyszerazonosítást. A projekt következő lépése az ipari és szakmai partnerek bevonása, a fejlesztők reményei szerint pedig a rendszer hamarosan széles körben elérhetővé válik, és értékes eszközt nyújt a kórházi személyzet számára a mindennapi munkájuk során.

Veres Gábor mentordíjat kapott dr. Hollódy Katalin

Június 2-án, a Magyar Gyermekorvosok Társasága (MGYT) Fiatal Gyermekorvos Szekciója által rendezett kecskeméti konferencián Veres Gábor mentordíjat vehetett át Hollódy Katalin egyetemi tanár a fiatal gyermekgyógyászok gyakorlati és elméleti képzését, gyógyító, kutató munkáját segítő, kiemelkedő mentori tevékenysége elismeréséül. A Veres Gábor mentordíjat 2023-ban alapították a fiatal orvosgenerációk felnövekedésének, megerősödésének támogatására. A díjra a rezidensek, a fiatal szakorvosok jelölhetik az általuk kiválasztott személyt. Az MGYT Fiatal Gyermekorvos Szekciója titkos szavazás útján ítéli oda az elismerést, ami – az orvostudomány és a művészetek szoros kapcsolatára utalva – kortárs képzőművészeti alkotás.

A díjhoz szeretettel gratulálunk!

A személyre szabott vakcinafejlesztésért kapta a PTE Feltalálói Innovációs Díjat Kiss Bence

A május 14-15. között rendezett PTE Innovációs Napokon Feltalálói Innovációs Díjat kapott Kiss Bence, az ÁOK tanársegédje, aki elnyerte a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara különdíját is. Pályázatának témája az „Immunogén építőp-szelekció mélytanulós 3D-antigén vizualizáció segítségével” címet viselte. A téma háttéréről és kutatásainak jövőbeni jelentőségéről is beszélgettünk.

„Azokat az anyagokat nevezzük immunogéneknek, amik immunreakciót váltanak ki a szervezetben. Ezek főként fehérjék, de léteznek lipid, poliszacharid, továbbá nukleinsav jellegű immunogének is. Abban az esetben, ha az adott immunogén ellen adaptív immunválasz is jelentkezik, akkor a molekulát (fehérjét, poliszacharidot) antigénnek hívjuk. Az antigénekben belül megkülönböztetünk építőpokat, amik B-sejt receptorokat (antitesteket), valamint T-sejt receptorokat aktiváló régiók a molekula felületén. Azt, hogy egy ismert molekulának pontosan melyik része képez építőpot, eddig csak kísérletes úton, ún. krisztallográfiával lehetett megállapítani, ami egy hosszú és költséges folyamat, továbbá feltételezi az antitest létezését. Egy új fehérjevakcina tervezése esetén azonban célszerű előre vetíteni azokat a fehérjeszakaszokat, amik a legnagyobb valószínűséggel válnak építőpokká. A mesterséges intelligencia segítségével ez sikerült és szélesebb körben is elérhetővé vált, a pécsi egyetemen is alkalmazzuk, a folyamatot pedig állatkísérletes modellen teszteljük” – foglalta össze pályázata lényegét. Mint mondta, a téma azért érdekli, mivel a személyre szabott gyógyászat a jövő, és a vakcinagyártás, illetve az immun-biotechnológia különösen érintett ebben a kérdésben. Mint tudjuk, az immunrendszer – jellegéből eredően – nagyon magas szintű variabilitással rendelkezik. Mesterséges intelligenciával a fehérjét alkotó aminosavsorrendből *in silico* fehérjemodellt tudnak készíteni, ami által a potenciálisan immunogén szekvenciákat nagy százalékban sikerül előre vetíteniük. Ez hasznos lehet akár monoklonális antitest-gyártásra, akár immunterápiás kezelésre vagy biomarkerek szintézisére is. Ez a know-how core-facility-ként, szolgáltatásként is igénybe vehető és alkalmazható.

„A téma újdonságát a DeepMind (DeepMind Technologies Limited – brit-amerikai mesterséges intelligencia kutatólaboratórium, ami a Google leányvállalatoként szolgál) által fejlesztett mélytanulós algoritmus adja, mellyel szimpla aminosav-szekvenciából 3D-fehérjeszerkezetet vagyunk képesek modellezni. Rajtunk kívül Pécsen ezt senki nem használja tudtommal, nálunk már rutinszerűen folyik az alkalmazása. A másik megközelítés a Dán Műszaki Egyetem (DTU) által fej-

Fotó: Csontos Szabolcs

lesztett HLA (humán leukocita antigén) predikciós rendszer, ami a személyre szabott jellegét adja a kutatásnak. Minden ember eltérő immunrendszerrel születik, ami genetikailag determinált és életünk során nem változik. Azt, hogy mely gének dominálnak egy páciensben, azt új generációs szekvenálással lehet megállapítani. Ha ez megvan, onnantól az ún. predikciós, azaz előrejelző algoritmus segítségével a rá jellemző mintázatra tudjuk optimalizálni a vakcinát. A gyártás előtt a legmagasabb százaléku predikciókat vizuálisan is értékeljük a 3D-modellen, majd a térszerkezeti leginkább illő szakaszokat véglegesítjük. Az innováció értékét a módszer rutinszerű használata adja” – tette hozzá.

PTE, ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézete a projektet a koronavírus-járvány alatt, 2020-ban indította, a kutatócsoport vezetője dr. Tapodi Antal. Időközben létrehozta a spin-off vállalatot is, a Neo-Antigén Biotechnológiai Kft.-t. A jövőről szólva elmondta, hogy jelenleg két vakcinafejlesztési projektjük is fut, melyek szerves részét képezi az említett bioinformatikai folyamat. Úgy véli, hogy a bioinformatika tudományága alulreprezentált Magyarországon, ezért is lényegesek a témával kapcsolatos vizsgálatok. Kutatásaik jelenleg a meglévő tudás elmélyítésére, az új lehetőségek, fejlesztések nyomon követésére, továbbá új módszerek alkalmazására irányulnak.

„Ez a díj hatalmas megtiszteltetés. Örülök, hogy idén a mesterséges intelligencia volt a hívószó, ezáltal előtérbe kerülhetek az informatikához, különösképpen a bioinformatikához kapcsolódó témakörök. A hatékony, mesterséges intelligenciát alkalmazó módszerek elengedhetetlenek a hosszú távú gyógyításban” – fogalmazott.

Schweier Rita

Rektori dicséretet kaptak az ÁOK és a KK munkatársai a pedagógusnapi egyetemi ünnepségen

Fotó: Csontos Szabolcs

A PTE május 25-én tartotta hagyományos pedagógusnapi és díszoklevél-átadó ünnepi szcenárióját az orvoskar dr. Romhányi György aulájában, melynek keretében átadták a PTE és a jogelőd intézményeiben 50, 60, 65 és 70 éve diplomát szerzett hallgatók arany-, gyémánt-, vas- és rubinokleveleit, valamint az egyetemi elismeréseket. Az ünnepségen rektori dicséretet kaptak az ÁOK és a KK munkatársai is.

„Nem minden tanítható. Mindenkinél meg kell találni azokat a saját metódusokat, amikkel közel tud férközni a hallgatókhoz. Olyanokat, amelyekkel azt az információmennyiséget, amely szükséges, át tudja adni, és ami még fontosabb, meg tudja tanítani arra őket, hogy ezzel ügyesen és okosan tudjanak élni” – mondta köszöntőjében dr. Miseta Attila, a PTE rektora.

A rektor a szervezeti egységek vezetőinek javaslatára magas színvonalú és lelkiismeretes munkájuk elismeréseként **rektori dicséretben** részesítette a pécsi orvoskar és a Klinikai Központjának munkatársait. **Oklevelet vehetett át**

az Általános Orvostudományi Karon:

Berta Gergely egyetemi adjunktus,
Garami András egyetemi docens,
Heim Szilvia egyetemi adjunktus és
Környei József László egyetemi docens;

a Klinikai Központban:

Arday Diána csecsemő- és gyermekápoló,
Bányavölgyi Zoltánné orvosírnok,
Benczéné Ritter Rita ambulanciavezető szakasszisztens,
Dömse Lászlóné titkárságvezető,
Elek Zsófia Noémi szakgyógyszerész,
Fejes Éva kórházi gazdasági vezető,
Geng Tamás műszaki szolgáltató munkatárs, fotós,
Halász Zsolt Imre szociális munkás,
Herrné Varga Tímea vezető asszisztens,
Hucker Tímea gazdálkodási referens,
Kaizer Melinda vezető szülésznő, minőségirányítási vezető,
Kárpátné Krassói Dominika orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitikus,
Kónyi Attila egyetemi docens, a pacemaker részleg vezetője,
Kovács Zoltán Sándor betegszállító,
Laskai Tamás szakápoló,
Magyar Márk Tamás betegszállító,
Major Csilla szakgyógyszerész, orvosigazgató,
Musch Zoltán fizikus,
Naumov István Sándor klinikai főorvos,
Némethné Stier Krisztina gazdálkodási referens,
Ottóffy Gábor egyetemi docens,
Pataki Beatrix ápolásszakmai igazgatóhelyettes,
Patakiné Viszló Zsannett asszisztens,
Péleyné Mohay Gabriella klinikai főorvos,
Piski Zoltán egyetemi adjunktus,
Regényi László műszaki ügyintéző,
Rendeki Szilárd egyetemi adjunktus és
Ruffné Murányi Eszter igazgatási ügyintéző,
Szentesiné Loboda Barbara gyógyszerügyi szakasszisztens.

Az elismerésekhez szeretettel gratulálunk!

További kitüntetések, fotók, videó (UnivPécs):

Több mutatóban is előrelépett a PTE a legfrissebb egyetemi rangsor szerint

Június 4-én hozta nyilvánosságra legfrissebb egyetemi rangsorát a londoni Quacquarelli Symonds cég. A világ legjobb felsőoktatási intézményeit összevető listára ezúttal is felkerült a PTE, a tavalyi 801-850. helyett immár a 771-780. pozícióban szerepel, és több mutatóban is előrelépett.

A Quacquarelli Symonds szakemberei 2004 óta állítják össze évente a világ egyetemi rangsorát, összesen kilenc szempont alapján összevetve az egyetemeket. A rangsor elkészítésekor mintegy 5700 felsőoktatási intézmény adatait vizsgálták, közülük 1503 egyetemet rangsoroltak. „Az min-

denképpen pozitív, hogy a cég által vizsgált kilenc szempont közül nyolc esetében előrelépett tavalyhoz képest a PTE. Annak is örülök, hogy a hallgatói élmények kategóriájában a legerősebbnek bizonyultunk a hazai mezőnyben, illetve a második legerősebb intézmény lettünk országosan a nemzetközi hallgatói arányban” – értékelte az eredményt dr. Miseta Attila, a PTE rektora.

A PTE összesen négy kategóriában lépett előre jelentős mértékben a tavalyi adatokhoz képest: a hírnevet mérő két különböző mutatóban, a nemzetközi kutatói hálózat tekintetében, valamint a fenntarthatóság területén.

A teljes nemzetközi rangsor itt érhető el:

Klinikai vizsgálatok együttműködésben

Klinikai vizsgálatokra irányuló stratégiai együttműködést kötött az MSD Pharma Hungary Kft. és a Pécsi Tudományegyetem tavaly novemberben. Az együttműködés elősegíti, hogy a betegek korábban hozzáférhessenek az innovatív terápiákhoz, valamint hozzájárul ahhoz, hogy a klinikai vizsgálatok gyorsabban elindulhassak. A megállapodás alapján a két szervezet évente kétszer egyeztet a futó klinikai vizsgálatokról, azok eredményeiről és problémáiról, annak érdekében, hogy sikeresebben teljesülhessenek ezek a célorientált kutatásnak minősülő vizsgálatok. Idén június 11-én történt az első ilyen egyeztetés.

A Pécsi Tudományegyetemen jelenleg 41 klinikai vizsgálat folyik az MSD Pharma Hungary Kft. szponzorálásával, amelyekben eddig összesen 64 beteg vesz részt. A klinikai vizsgálatok mintegy háromnegyede onkológiai betegségek-

re irányul, míg a többi szív- és érrendszeri megbetegedésekre fókuszál. A Pécsi Tudományegyetem és az MSD Pharma Kft. között 2020-2024. években létrejött szerződések keretében folyó klinikai vizsgálatok eredményeként a Pécsi Tudományegyetem nettó 231 879 840 Ft kutatás fejlesztési bevételi forráshoz jutott.

A stratégiai együttműködés keretében a jövőben az MSD Pharma Kft. lehetőséget nyújt a PTE, ÁOK, GYTK végzős és/vagy utolsó előtti éves hallgatók számára arra, hogy határozatlan időre, heti 20 órában gyakornoki programban vehessenek részt. A klinikai vizsgálatok területén eddigi elért versenyképességének megőrzése, illetve növelése érdekében a PTE célja az is, egyszerűsítse és felgyorsítsa a szerződéskötés folyamatát, egyebek között az elektronikus aláírás lehetőségének bevezetésével.

univpécs

„Kiválósági centrum” elismerést kapott az Idegsebészeti és a Neurológiai Klinika

A Parkinson-kórral kapcsolatos gyógyító tevékenységük és a kutatási eredményeik alapján „kiválósági centrum” elismerésben részesítette a Boston Scientific Corporation vezetősége az Idegsebészeti és a Neurológiai Klinikát június 11-én az orvostudományi ünnepségen. Kovács Norbert professzort, a Neurológiai Klinika igazgatóhelyettesét és dr. Balás Istvánt, az Idegsebészeti Klinika egyetemi docensét külön is kitüntették.

A Boston Scientific Corporation (USA) orvosbiológiai-biotechnológiai vállalat, ami az intervenciók orvosi szakterületeken használt eszközök multinacionális gyártójaként vezető szerepet tölt be, beleértve az intervenciók radiológiát és kardiológiát, perifériás beavatkozásokat, neuromodulációt, neurovaszkuláris beavatkozásokat, elektrofiziológiát, szívsebészetet, érsebészetet, endoszkópiát, onkológiát, urológiát és nőgyógyászatot.

Hazánkban elsőként a PTE, KK Idegsebészeti Klinikáján 2016-ban történt az első Boston Scientific DBS-rendszer beültetése (deep brain stimulation, mély agyi stimuláció), és azóta a klinika több nemzetközi tanulmányban is kiemelkedő eredménnyel vesz részt. A PTE, KK Neurológiai Klinikája volt az első Magyarországon, ahol bevezették az agyi területek térképezésén alapuló programozást (Image Guided DBS Programing), amit a mindennapi gyakorlatban rutinszerűen használnak, csökkentve ezáltal az agyi ingerlés során fellépő mellékhatásokat, megkönnyítve a mozgászavarral élő betegek mindennapjait. A klinikán folyó magas szintű oktatási tevékenység jelentősen hozzájárult az idegsebészet és a neuromoduláció fejlődéséhez a kelet-közép-európai régióban.

A mély agyi stimuláció az elmúlt húsz évben a mozgászavarok egyik meghatározó kezelésévé vált. Alkalmazásával jelentős áttörést lehet elérni a Parkinson-kór gyógyszeresen már csak korlátozottan kezelhető, késői fázisának a terápiájában, illetve bizonyos típusú remegések és disztóniák tüneti kezelésében. A stimuláció során egy beültetett elektróda segítségével a célterü-

Kovács Norbert professzor

Dr. Balás István

leten magas frekvenciájú ingerlést alkalmaznak. Mivel a stimuláció az idegsejteket csak működésükben gátolja és nem okoz roncsolást, ezért a gátlás a stimuláció kikapcsolásával bármikor felfüggeszthető. „A terápiák bevezetése és ismertetése nagyon fontos Közép- és Kelet-Európában is, amiben a Pécsi Tudományegyetem Idegsebészeti és Neurológiai Klinikájának kiemelkedő szerepe van. Magas szintű oktatási tevékenységükkel segítik ezt a folyamatot, és a kitüntetéssel ezt köszönjük meg” – nyilatkozta Piotr Lohman, a Boston Scientific neuromodulációs részlegének közép-európai vezetője. „A kiváló klinikai és teame munkát, a nemzetközileg is kiemelkedő feltételrendszerek megteremtését, valamint eddig elért eredményeink méltatását jelenti ez az elismerés. A világban is csak kevés olyan centrum van, mint amilyen a pécsi, ahol az idegsebészet, a pszichiátria, a neurológia és a képalkotás ennyire együtt tud működni” – mondta Kovács Norbert professzor, aki hozzátette: az ország legnagyobb stimulációs központjaként 2010 és 2022 között több mint 700 beteget kezeltek.

Videó (UnivPécs).

Schweier Rita
Fotó: Verébi Dávid

Professzor emeritusi és címzetes egyetemi tanári címeket is átadtak a PTE tanévzáró ülésén

2024. június 20-án hivatalosan is véget ért az idei tanév a PTE-n, a dr. Halasy-Nagy József aulában tartott tanévzáró ünnepi szenátusi ülésen professzor emeritusi és címzetes egyetemi tanári címeket, valamint PhD- és habilitációs okleveleket is átadott az egyetem vezetősége.

„Az oktatás fantasztikus dolog és hálás vagyok mindenkinek, aki az elmúlt tanévben ebben részt vett” – hangsúlyozta ünnepi beszédében *Miseta Attila* professzor, a PTE

Tanévzáró ünnepi szenátusi ülés a dr. Halasy-Nagy József aulában

Czirják László emeritus professzor

Dr. Geresdi István, az Egyetemi Doktori Tanács elnöke

rektora, aki bízik az egyetem és a régió jövőbeli sikereiben, az összefogás erejében. *Komócsi András* professzor, a PTE tudományos rektorhelyettese a kutatók kíváncsiságáról beszélt és arról a kitartásról, ami nélkül lehetetlen a tudományos rejtvények megoldása. Az ülésen professzor emeritusi és címzetes egyetemi tanári címeket, valamint PhD- és habilitációs okleveleket is átadott az egyetem vezetősége.

Az újonnan létrehozott, önálló klinika megteremtéséért, a reumatológiai oktatás megszervezéséért, valamint világviszonylatban is kiemelkedő tudományos tevékenysége elismeréseként **professzor emeritusi címet és az egyetem arany kitűzőjét** adományozta *Czirják László* professzornak, a PTE, ÁOK egyetemi tanárának, az MTA doktorának.

Habilitált doktori címet vehetett át

- a gyógyszerészeti tudományok területén
Poór Miklós, a GYTK adjunktusa;
- klinikai orvostudományok területén
Szendi Katalin, az ÁOK adjunktusa és
Józsa Gergő, az ÁOK adjunktusa.

PhD-fokozatot kapott

- az elméleti orvostudományok területén
Jungné Pintér Réka, az ÁOK tanársegédje,
Kovács Dominika, az ÁOK tanársegédje,
Tarjányi Oktávia, az ÁOK tanársegédje és
Konkoly János, az ÁOK tanársegédje;
- a klinikai orvostudományok területén
Ajtay Bella Eszter, a Somogy Vármegyei Kaposi Mór Oktatókórház osztályos orvosa,
Balikó Anett, a Tolna Vármegyei Balassa János Kórház hematológusa
Koch Márton, a Somogy Vármegyei Kaposi Mór Oktató Kórház Sürgősségi Betegellátó Centrum szakorvosa,
Kollárné Kiss Gabriella, az ÁOK tanársegédje,
Siptár Miklós, az ÁOK tanársegédje,
Szekeres Zsolt János, a KK rezidens orvosa,
Tamás Viktória, a KK neuropszichológiai szakpszichológusa és
Toldi János, az ÁOK tanársegédje.

Dr. Geresdi István, az Egyetemi Doktori Tanács elnöke záróbeszédében hangsúlyozta, hogy az internet és a mesterséges intelligencia terjedése jelentősen megváltoztatta a kutatási környezetet, ám a tudományos eredmények eléréséhez elengedhetetlen az emberi részvétel.

A kinevezetteknek szeretettel gratulálunk!

Fotó: Csontos Szabolcs

További kitüntetések, fotók, videó (UnivPécs).

Ötszáz milliós támogatás a PTE, Klinikai Központ rehabilitációs eszközparkjának fejlesztésére

Ötszáz-ötszáz millió forintos támogatást kap a robotasszisztált rehabilitációs eszközparkjának fejlesztésére a Pécsi és a Szegedi Tudományegyetem – jelentette be a Kulturális és Innovációs Minisztérium innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkára június 6-án Budapesten.

Hankó Balázs, felsőoktatásért, innovációért, szakképzésért és felnőttképzésért felelős államtitkár elmondta, hogy a magyar orvosegyetemek és a magyar orvosképzés azért világhírű és világszínvonalú, mert az oktatás, a kutatás és a betegellátás hármas egységében működik. Hozzátette, hogy az egészségügyben és a rehabilitációban is egyre jelentősebbek azok az

innovációk, amik a betegek mihamarabbi és teljes gyógyulását biztosítják, melyeknek csúcsa a robotasszisztált rehabilitációs laborok kialakítása. Mint fogalmazott, a kormány célja, hogy mind a négy orvosegyetemen ugyanaz a technológia, technika álljon a betegek és az őket ellátó orvosok, szakdolgozók rendelkezésére.

Sebestyén Andor, a PTE, KK elnöke arról beszélt, hogy ezek az új, csúcstechnológiát képviselő eszközök lerövidítik a nem egyszer hosszadalmas rehabilitációs időt, növelik a terápia hatékonyságát, valamint nagy szerepük lesz a képzés, továbbképzés területén is, hiszen a hallgatók már a legmodernebb technológiával ismerkedhetnek meg.

Kiválósági Centrum lett a Szívgyógyászati Klinika Elektrofiziológiai Laboratóriuma

A szívritmuszavarok miatt végzett katéterablációk területén világszerte vezető piaci szereplő, a Johnson & Johnson, Biosense Webster „Centre of Excellence” (Kiválósági Centrum) minősítéssel ismerte el a PTE, KK, Szívgyógyászati Klinika Elektrofiziológiai Laboratóriumának tevékenységét.

A katéterabláció olyan műtéti beavatkozás, melynek célja a jellemzően szapora, esetleg szabálytalan szívdobogásérzéssel járó szívritmuszavar megszüntetése. A Johnson & Johnson cég Kiválósági Centrumként ismerheti el azokat a katéterablációs központokat, ahol teljesülnek az alábbi feltételek: klinikai centrum szakmailag elismert elektrofiziológussal és szakszeméllyel; tréningek tartásához megfelelő infrastruktúrával rendelkezik; a Johnson & Johnson, Biosense Webster legújabb technológiáit használják; és a cég által ajánlott munkafolyamat szerint történnek az ablációs beavatkozások. Nem alapkövetelmény, de a PTE esetében különösen fontosnak találták az indoklás szerint, hogy a cég küldetésével összhangban törekszik a minimális vagy zero röntgensugárzás használatára, valamint hatékony a betegmenedzsment, optimalizált a műtőkihasználtság, és éves szinten nemzetközi mércével mérve is nagyszámú,

komplex beavatkozás történik, évről-évre folyamatosan emelkedő számban.

A PTE, KK Szívgyógyászati Klinikája a főváros után az első magyar vidéki centrum, amely immár rendelkezik ezzel a kitüntető címmel. Az elismerés kapcsán Cziráki Attila professzor, a klinika igazgatója hangsúlyozta, hogy nagyon büszkék az elismerésre. Hozzátette, hogy a Szívgyógyászati Klinikán 2017-ben végezték az első röntgensugárzás-mentes katéterablációt, ami az azóta eltelt időszakban a napi rutin részévé vált. Röntgensugárzás-mentes eljárással a gyerekek és a várandósok beavatkozása is biztonságos, és a személyzet is mentesül a sugárvédelmi ruházat viselésétől.

Dr. Kupó Péter, a klinika egyetemi adjunktusa, az Elektrofiziológiai Laboratórium vezetője kiemelte: „Évente 700 páciensen végzünk katéterablációs beavatkozást, melyeknek közel fele röntgensugárzás-mentesen történik. Kiemelendő, hogy egyetlen magyar centrumként minden elektro-anatómiai, térképezőrendszer-vezérelt, pitvarfibrilláció ablációs beavatkozást – ami évente mintegy 200 beteget érint – röntgensugárzástól mentesen végzünk.”

Videó (UnivPécs):

Balról Sebestyén Andor, a PTE, KK elnöke, Cziráki Attila professzor, a Szívgyógyászati Klinika igazgatója, dr. Kupó Péter adjunktus, a Szívgyógyászati Klinika Elektrofiziológiai Laboratóriumának vezetője, Hugyecz Tamás, a Johnson & Johnson Kft. ügyvezetője és Nyitrai Miklós professzor, a PTE, ÁOK dékánja

Pécsi egészségügyi dolgozókat tüntettek ki Semmelweis-nap alkalmából

Dr. Nyárády József, a Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika emeritus professzora

Dr. Kasza Gábor, az Érsebészeti Klinika egyetemi adjunktusa

Dr. Goják Ilona, a Szívgyógyászati Klinika klinikai főorvosa

Szabó Attiláné, a Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika ápolásszakmai igazgatóhelyettese

Semmelweis Ignác, az „anyák megmentője” 1818. július elsején született. Ez a nap a magyar egészségügy napja, amikor megemlékeznek a gyógyítók áldozatos munkájáról. A PTE Klinikai Központjának vezetése idén is kitüntetésekkel adományozott azoknak a dolgozóinak, akik kiemelkedő munkájukkal, magas színvonalú tevékenységükkel a Klinikai Központnak jó hírnevet szereztek, az intézmény fejlődése, elismertsége érdekében elvégezték érdemeik vannak. Az ünnepséget június 27-én tartották a pécsi orvoskar dr. Romhányi György aulájában.

A Semmelweis-napi ünnepségen a KK 30 klinikai betegellátó egységének és az elmúlt időszakban integrált négy városi intézményének – Harkányi Termál Rehabilitációs Kórház, Komlói Kórház, Mohácsi Kórház, Szigetvári Kórház – több mint 5000 munkatársa, valamint a területi védőnők közül összesen 112-en részesültek kitüntetésben. Dr. Sebestyén Andor, a KK elnöke **Pro Patiente díjat** adományozott sok éven át végzett, kiemelkedő gyógyító, diagnosztikai, megelőző és innovációs tevékenységéért dr. Nyárády József professzornak, a Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika emeritus professzorának, dr. Kasza Gábornak, az Érsebészeti Klinika egyetemi adjunktusának és dr. Goják Ilonának, a Szívgyógyászati Klinika klinikai főorvosának.

Idén első alkalommal, hagyományteremtő szándékkal köszöntötték a KK egyes klinikáinak és intézeteinek az előző Semmelweis-nap óta **újjonnan, vagy újra kinevezett vezetőit**: dr. Hadzsiev Kinga egyetemi docenst, az Orvosi Genetikai Intézet igazgatóját, dr. Jancsó Gábor egyetemi tanárt, az Érsebészeti Klinika igazgatóját, dr. Kádárné dr. Lengyel Zsuzsanna egyetemi docenst, a Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika igazgatóját, dr. Reuter Gábor egyetemi tanárt, az Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet igazgatóját, dr. Szanyi István egyetemi docenst, a Fül- Orr- Gégészeti és Fej-, Nyaksebészeti Klinika igazgatóját, és dr. Tényi Tamás egyetemi tanárt, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika igazgatóját.

A KK elnöke **Árpádházi Szent Erzsébet Emlékérmet** adományozott Szabó Attilánénak, a Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika ápolásszakmai igazgatóhelyettesének több mint három évtizeden át a betegellátás és az ápolástudomány területén végzett kiemelkedő szakmai tevékenységéért. **Árpádházi Szent Erzsébet Emlékoklevelet** vehetett át Holler Emese, a Sebészeti Klinika osztályvezető ápolója, Kapuvári Csabáné, az Onkoterápiás Intézet szakápolója és Sándorfi Zoltánné, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet diplomás ápolója.

Elnöki Dicséretben a KK 105 munkatársa részesült gyógyító, ápoló, gyógyítást és ápolást segítő, továbbá az egészségügyi munkavégzést támogató áldozatos, magas színvonalú munkája elismeréseként.

Schweier Rita

Fotó: Csontos Szabolcs

További kitüntettek, fotók, videó (UnivPécs).

„Az orvosláshoz kíváncsiság és intelligencia is szükséges” – felavatták a végzős orvostanhallgatókat

Június 29-én tartották a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán az orvosavatásokat a dr. Romhányi György aulában. A magyar programban 154-en végeztek, őket délelőtt, az angol programban 116 és a németben 68 fiatalat koradélután ünnepelték.

„A jó orvos a detektív és a bulldog kutya keveréke” – idézte ünnepi beszédében dr. Hámori Artúr belgyógyász professzort dr. Miseta Attila professzor, a PTE rektora. Mint mondta, kíváncsiság és intelligencia is szükséges ahhoz, hogy kiderítsük, valójában mi a baja a betegnek. Hangsúlyozta, hogy még a mesterséges intelligencia sem helyettesítheti a gondolkodó embert, bár meg kell tanulni vele hatékonyan élni. A helyes diagnózis felállítása mellett a gyógyítás kulcsfontosságú elemeként nevezte meg a betegekkel és a munkatársakkal való együttérző kommunikációt.

A dékáni vezetés döntése alapján 2022-től – új hagyományként – az avatási ünnepségen motivációs beszédre kérnek fel a karon, illetve az egykori Pécsi Orvostudományi Egyetemen végzett hallgatókat. Idén dr. Amulya Saxena, a londoni Imperial College Chelsea és Westminster Kórház újszülött- és gyermeksebész szakorvosa mondta el gondolatait, aki az általános orvosi diplomáját a Pécsi Orvostudományi Egyetemen 1992-ben kapta meg, majd tanulmányait a németországi Münsteri Egyetemen folytatta, ezt követően pedig egyetemi docens és igazgatóhelyettes lett a Grazi Egyetem Gyermeksebészeti Intézetében. Kutatóként tevékenykedett a Harvard Egyetem Bostoni Gyermekkórházában, illetve vendégmunkatárs volt Kansas Cityben, Cincinnati-ban és Tokióban is. Az Európai Gyermeksebész Társaság elnöke volt 2021–2023 között, alapító tagja az Európai Endoszkópos Gyermeksebész Társaságnak, főszerkesztője a Journal of Pediatric Endoscopic Surgery folyóiratnak. Díszdoktori címet kapott a Rigai és a Temesvári Egyetemen, vendég- és társprofesszor Lettországnak, Cipruson, Száúd-Arábiában, Indiában és Japánban. Dr. Amulya Saxena a motivációs beszédében visszaemlékezett a saját diplomázására, szavai szerint itt ült a második sorban 1992-ben, mint végzős, angol programos hallgató. Mint fogalmazott, szeretettel emlékszik az itt töltött évekre, büszkén mondja, hogy a pécsi orvoskar végzettje. Rámutatott: az igazi küzdelem még csak most kezdődik, melynek fontos eleme az, hogy megfelelő irányba induljanak el a frissen avatott orvosok. Hozzáfűzte: kemény munka vár az új generációra, és ezt a saját példáján keresztül is demonstrálta: hat egyetem egyetemi magántanára, 32 országban – évente minimum kilencben – végez műtéteket. „A tudás nem szereshető meg egy helyen, azért be kell utazni a világot és a legjobbak-tól kell tanulni” – mondta. Kulcsfontosságúnak nevezte a kutatásokat, a publikációs készségeket és hajlandóságot, elengedhetetlennek a nemzetközi jelenlétet, a kutatási eredmények minél szélesebb körű bemutatását és a kollaborációt is, melyekre nagyszerű lehetőséget biztosít az Európai Unió. A tanításról is szólt, ami szintén kiemelt fontossággal bír az életében. Zárásként minden jót kívánt a hallgatóknak.

Dr. Amulya Saxena beszéde után következett az orvosi eskü, majd az avatandók dr. Nyitrai Miklós dékán elé járultak, hogy az Általános Orvostudományi Kar doktorai nevében kézzeladással is doktorrá fogadja őket. A **summa cum laude minősítéssel végzők Erzsébet-gyűrűt** is kaptak. Az ünnepélyes avatási ceremónia után átadták azt a **díjat, amit a kar dr. Mestyán Gyula gyermekgyógyász professzor emlékére alapított**, és amire a kiemelkedő TDK-munkát felmutató, végzős hallgatók pályázhattak. A Tudományos Diákköri Tanács döntése alapján idén dr. Bosnyák Inez nyerte el az elismerést. Több éves kimagasló **demonstrátori tevékenységéért oklevélben részesült dr. Brunauer Alexandra és dr. Beck Brandon**. Az ünnepség végén dr. Édes Eszter mondott köszönő beszédet.

Az angol és a német programban végzett hallgatók ünnepélyes avatója a magyarhoz hasonló forgatókönyv mentén zajlott 14 órától. Őket dr. Gallyas Ferenc professzor, az Angol Program Bizottság vezetője köszöntötte angolul, dr. Than Péter professzor, a Német Program Bizottság elnöke németül, majd dr. Amulya Saxena, a londoni Imperial College Chelsea és Westminster Kórház újszülött- és gyermeksebész szakorvosa motivációs beszédét tartott. Köszönő gondolato-kat dr. Patrick Monteiro Andrade Gonçalves mondott angolul és dr. Louisa Marie Larson németül.

Schweier Rita
Fotó: Verébi Dávid

További fotók:
Orvosavatás –
magyar program...

– angol és német
program:

Ünnepélyesen felavatták a végzős fogorvos-, biotechnológus- és gyógyszerészhallgatókat

Július 6-án ünnepélyesen felavatták a végzős fogorvos-, biotechnológus- és gyógyszerészhallgatókat a dr. Romhányi György aulában.

A délelőtti 10 órakor kezdődő ünnepségen az avatandó 49 fogorvosjelöltet dr. Nagy Ákos szakvezető köszöntötte. „A diploma megszerzése csak a kezdet. Azt szeretném, ha minden nap fejlesztenétek magatokat, ha sosem hagynátok abba a tanulást, mert csak így lesztek képesek a legjobbat nyújtani a pácienseiteknek. A digitális fogászatban olyan fejlődést láthattunk az elmúlt években, amely jelentősen lerövidíti és leegyszerűsíti a munkamenetet, ugyanakkor a közös munka örömét, egy-egy jól sikerült kezelés elégedettségét csak mi, emberek tudjuk átérzeni, robotokkal az még nem lehetséges” – fogalmazott dr. Nagy Ákos.

Dr. Nagy Ákost követően dr. Pongrácz Judit professzor asszony, a Biotechnológia BSc szak vezetője köszöntötte a 18 felavatandó biotechnológust. Mint mondta, az elmúlt két év komoly kihívások elé állította őket, ám a kemény munka mellett lehetőségük nyílt baráti kapcsolatok kialakítására, kiváló laboratóriumi környezetben dolgozhattak és kutatásokba is bekapcsolódhattak. Kiemelte, hogy nagy értékű diplomát kapnak, keresett munkaerők lesznek a biotechnológiai iparban, valamint PhD-hallgatóként is megállják majd a helyüket a világban. Beszédének végén Neale Donald Walsch amerikai író idézte: „Az élet a komfortzóna végén kezdődik”. Azt kívánta, hogy a végzetek találják meg ezt a határt, élvezzék az ezzel járó felfedezést, az ismeretlenbe történő átlépés örömét.

Az eskütelek után a summa cum laude minősítéssel végzett fogorvoshallgatók az orvoskar címerével díszített, 14 karátos arany Erzsébet-gyűrűt kaptak kiemelkedő tanulmányi eredményük elismeréséül. Az ünnepség végén a felavatott hallgatók nevében dr. Kovács Lili Antónia, dr. Younes Mohagheghianguortani, dr. Lara Cremer és Nancy Zeineddine mondott köszönetet.

Az 58 végzős gyógyszerészhallgatót koradélután avatták. Dr. Fittler András dékán gratulált a végzetteknek, egyben köszönetet mondott az oktatók mellett a családtagoknak és barátoknak is, akik a háttérből támogatták a hallgatókat. Az ünnepélyes eskütétel és a doktorrá avatás után a felavatott diplomások nevében dr. Vukálovits Diána mondott köszönetet. Idén a végzős gyógyszerészhallgatók közül a legkiválóbb TDK-hallgatói díjat dr. Istváni Valentin kapta.

A Dékány Miklós Alapítvány célja, hogy minden évben, az avatáskor egy gyógyszerészhallgató alapítványi díjazásban részesüljön kiváló tanulmányi előmenetele és közösségi munkája elismeréseként. Idén a hallgatók, az oktatók és a kuratórium döntése értelmében dr. Pocsai Dóra Léna kapta a kitüntetést. A Pécsi Egyetemi Gyógyszerészképzésért Alapítvány díját dr. Poszovác Péter vehette át az eredményes oktatói munkájáért, a Mestyán Gyula-díjban dr. Borbás Bence részesült.

A PTE Közgazdaságtudományi Kara és a Gyógyszerésztudományi Kara együttműködésében az „Üzleti ismeretek gyógyszerészek számára” című képzési program 2019 óta olyan gazdasági kurzuscsoportot nyújt a pécsi gyógyszerészhallgatók

számára, amely egyrészt a későbbi munkájukhoz elengedhetetlen üzleti ismereteket és készségeket adja át, másrészt elősegíti az üzleti mesterképzésekbe való belépéshez szükséges, minimum 30 gazdasági kredit megszerzését. A piaci szemléletű és a pécsi gyógyszerészeknek a gazdasági szférában versenyelőnyt biztosító kurzusokat öt évvel ezelőtti indulásuk óta több mint 100 gyógyszerészhallgató vette fel és teljesítette sikeresen, ugyanakkor gyógyszerési tanulmányaik mellett kevesen tudtak egyszerre több kurzussal megbirkózni. Köztük volt dr. Kacz Kornélia Réka, akinek kiemelkedő tanulmányi teljesítménye elismeréseként oklevelet adtak át, mert gyógyszerészi tanulmányai mellett az üzleti mesterképzésekbe való belépés feltételét képező 30 gazdasági kreditet is megszerezte.

A „PTE Gyógyszerésztudományi Kar kiváló oktató gyógyszerértára” elismerésben részesítették a pécsi gyógyszerészhallgatók nyári és záróvizsga előtti szakmai gyakorlati képzésében aktívan résztvevő, és kiemelkedő oktatási színvonalat nyújtó gyógyszerértárat, gyógyszergyárat. Az elmúlt évek során nyújtott kiemelkedő gyakorlati oktatási tevékenységéért a kar dékánja a Kiváló Gyakorlati Oktató Képzőhely címet adományozta 3 kategóriában: közfoglalmú gyógyszerértár területen a SIPO Patika Árkád gyógyszerértárnak, klinikai-kórházi gyógyszerértár területen a Tolna Vármegyei Balassa János Kórház Gyógyszerértárának, gyógyszergyári területen pedig a Richter Gedeon NyRT-nek.

„Egy olyan hivatáshoz csatlakoztok, amely az egészségügyi ellátás eredményességének javítására és számtalan ember életminőségének folyamatos fejlesztésére törekszik. Ennek a hivatásnak a betöltésében fontos az a jelmondat, ami így szól: Merj változtatni! Gyógyszerészként felelősségetek van abban, hogy időnként megkérdőjelezzétek az adott történetet vagy állapotot. Bátran tegyetek fel kérdéseket, kezdeményeztetek változást, merjetez mások lenni! Számtalan előrelépés akkor történt, ha volt olyan ember, aki megkérdőjelezte a normát” – mondta ünnepi beszédében dr. Fittler András dékán. Az újonnan felavatott diplomások nevében dr. Bordás Bence és dr. Sourí Mohammad Saleh mondott köszönetet.

Schweier Rita
Fotó: Verébi Dávid

További fotók:
Fogorvos és Orvosi
Biotechnológus avatás

Gyógyszerész-
doktor avatás:

5596-an kerültek be a PTE-re az általános felvételi eljárásban

5596 hallgató került be a PTE-re az általános felvételi eljárás keretében – közölte a PTE július 25-én, a felsőoktatási felvételi ponthatárok nyilvánosságra kerülését követően.

A jelentkezői szám országos csökkenése a pécsi egyetemen is megmutatkozott, ez a PTE esetében mintegy 8%-os teljes és közel 10%-os első helyes jelentkezői csökkenést jelentett. A PTE iránti bizalom, valamint az intenzív beiskolázási kampány azonban idén is meghozta eredményét, és a jelentkezések csökkenése ellenére a felvett hallgatók száma csak minimális mértékben változott. A jelentkezők mintegy 8%-os csökkenéséhez képest csak közel 100 fővel, 2%-kal kevesebb hallgató került be Magyarország első egyetemére a nyári központi felvételi eljárásban.

A közel ötezer-hatszáz felvett hallgató 58%-a a PTE valamely alapképzésén, 16%-a osztatlan képzésen, míg 21%-a mesterképzésen kezdheti meg tanulmányait, míg a felsőoktatási szakképzéseken a felvettek 5%-a fog tanulni. Az állami ösztöndíjas helyek népszerűsége továbbra is töretlen, a felvettek mintegy 80%-a a kormány által kiemelten támogat-

tott szakokra került be. A képzések között továbbra is a legnépszerűbbek közé tartoznak az ápolás és betegellátás alapképzés különböző szakirányai, a pszichológia, a gazdálkodási és menedzsment és a mérnökinformatikus alapképzések, a jogász és az általános orvos osztatlan képzések, de sokan érdeklődtek az építészmérnök, a mérnökinformatikus, az óvodapedagógus-képzések iránt is. A pedagógusképzés népszerűsége növekedett, köszönhetően a rövidciklusú tanárképzés iránti fokozott érdeklődésnek. A mesterképzéseken az építész, a vezetés és szervezés, a pszichológia, a fizioterápia, az egészségügyi menedzser és a szerkezet-építőmérnöki képzések indulnak a legnépesebb évfolyamokkal.

A 10 kar közül négy, a BTK, KPVK, MK, valamint a TTK tudta növelni a felvettek számát. A PTE általános felvételi eljárásban elért eredményeit tovább javítják majd a külföldi hallgatók és a pótfelvételi eljárásban bekerülő hallgatók, valamint a szakirányú továbbképzésekre és a doktori képzésre felvettek száma. Mindezeket figyelembe véve 2024 őszén újra több mint 7500 új hallgató kezdheti meg tanulmányait a PTE-n.

A molekuláris sejtbiológia tantárgy legjobbjai

A PTE, ÁOK, Orvosi Biológiai Intézet több évtizedes hagyományaihoz híven idén is díjazta az általános orvos- és fogorvosképzésben az évközi írásbeli teszteken legjobb eredményt elért hallgatókat. A legmagasabb pontszámú hallgatók Tigyi András emléklapoktban részesültek.

A több, mint 700 első évfolyamra beiratkozott hallgató közül a 2023/2024-es tanév legjobbjai:

Molekuláris sejtbiológia tárgya, általános orvos szak

1. Horváth László Szilveszter
(a **Molekuláris sejtbiológia tantárgy legjobbjá**, egyben a **Tigyi András emléklapokt kitüntetettje**)
2. Szirmai Valéria Róza
3. Suszter Gergely

Fogorvos szak

1. Jámbor László Bendegúz (a **Molekuláris sejtbiológia fogorvosanhallgatóknak tantárgy legjobbjá**, egyben a **Tigyi András emléklapokt kitüntetettje**)

2. Ruzsics Kitti Nikol

3. Visegrády Regő Attila

Molecular Cell Biology, általános orvos szak

1. Kim Seoyeon
2. Hayashi Koki
3. Ifekwe Michael Chukwudinma

Az angol fogorvos szakon nem volt a vizsga alól felmentett hallgató.

Molekulare Zellbiologie, általános orvos szak

1. Brodführer Anna
2. Gassmann Stella Dorothea
3. Flenker Greta Emilie

Fogorvos szak

1. Ismail Jana
2. Ickler Paul

Szeretettel gratulálunk a díjazottjainknak!

A csoportképen (balról jobbra): Flenker Greta Emilie, Visegrády Regő Attila, Szirmai Valéria Róza, Horváth László Szilveszter, Jámbor László Bendegúz, Suszter Gergely, Ruzsics Kitti Nikol, Hayashi Koki, Ifekwe Michael Chukwudinma, Brodführer Anna, mögötte Meier-Kortwig Simon, Gassmann Stella Dorothea, Kim Seoyeon

Oktatói mobilitásprogram

Június elején *Szentpéteri József* adjunktus, az ÁOK Transzdiszciplináris Kutatások Intézetének oktatója, a Spliti Egyetem Orvostudományi Karának meghívására érkezett, ahol az Erasmus+ oktatói program keretében tartott előadásokat. Meghívását *Natalija Filipović* és *Katarina Vukojević* professzorok kezdeményezték *Marija Heffer* professzor ajánlása alapján. Az együttműködés nem volt ismeretlen terep Szentpéteri adjunktus számára, hiszen korábban már négy sikeres Erasmus+ oktatói programot bonyolított le az eszéki Josip Juraj Strossmayer Egyetemmel.

Szentpéteri adjunktus előadásai nagy sikert arattak mind a hallgatók, mind a résztvevő professzorok, oktatók és kutatók körében. Az előadások során bemutatott innovatív oktatási módszerek és kutatási eredmények inspirálóan hatottak a közönségre. A program keretében Szentpéteri adjunktus számos aktuális és jövőbeni kutatási témát érintett, amelyek nagy érdeklődést váltottak ki a hallgatóságban. Szentpéteri Józsefet meghívták Brač szigetére, a „Splitech” konferenciára, amely az orvostudomány és az egészségügyi ellátás technikai megoldásaival foglalkozott. Ezen túl meghívást kapott a Mostari Egyetem Orvosi Karának meglátogatására is, ami újabb lehetőségeket kínál a jövőbeli oktatási és kutatási együttműködések számára. Ez a látogatás kiváló alkalmat ad arra, hogy a két intézmény közötti

kapcsolatot erősítsék, és közös kutatási projektek indításával gazdagítsák a tudományos életet.

Az Erasmus program keretében történő látogatások és előadások jelentős mértékben hozzájárulnak a nemzetközi tudományos együttműködések erősítéséhez. A Spliti Egyetem Orvostudományi Karával és a Mostari Egyetemmel való együttműködés hosszú távon mindhárom fél számára előnyös lehet, elősegítve a tudományos kutatások és az orvosi oktatás fejlődését a régióban.

Szentpéteri L. József

PTE, ÁOK, Transzdiszciplináris Kutatások Intézet

Európai humángenetikai konferencia

A PTE Orvosi Genetikai Intézetének munkatársai 2024. június 1. és 4. között az Európai Humángenetikai Társaság (ESHG) Konferenciáján vettek részt Berlinben. Az esemény helyszíne a berlini CityCube konferenciaközpont volt, ahol nagy számban képviselték magukat a humángenetikával foglalkozó közösségek tagjai. Európa minden részéről személyesen több mint 3000 szakember vett részt, az online jelenlétükkel együtt az érdeklődők száma meghaladta az 5000-et. A négynapos rendezvény célja a naprakész szakmai ismeretek és a magas színvonalú kutatási eredmények ismertetése volt a genetika iránt érdeklődők számára.

A kongresszus a diagnózis megalkotásától a kezelésig olyan genetikailag meghatározott betegségszoptokkal foglalkozott, mint a daganatos, metabolikus, mitochondriális, kardiovaszkuláris és neurológiai kórképek. Az előadások és plenáris ülések fontos területeket érintettek, mint például a diszmorfológia,

prenatális és preimplantációs vizsgálatok, infertilitás és farmakogenetika. A német fővárosban az Orvosi Genetikai Intézet munkatársai ritka betegségek kialakulásáért felelős gének vizsgálata során nyert eredményeiket prezentáló posztereikkel képviselték a PTE-t. *Dr. Hadzsiev Kinga* intézetvezető a European Reference Network-megbeszéléseken, az ESHG taggyűlésén és poszterértékelőként szerepelt. *Melegh Béla* professzor a European Union of Medical Specialists (UEMS) Orvosi Genetikai Szekció és az ESHG szakpolitikai és etikai bizottság (Policy and Ethics Committee) tagjaként vett részt meetingeken, melyeken a humángenetika és annak a kutatásban, a klinikai gyakorlatban és a laboratóriumi genetikai szolgáltatásokban való alkalmazásával kapcsolatos etikai, társadalmi és politikai kérdések megvitatása volt az elsődleges cél. *Dr. Maász Anita* a konferenciát megelőző „Az újgenerációs DNS-szekvenálási adatok interpretálása” című ESHG-kurzuson vett részt, és az azt követő konferenciára e-poszterrel készült sclerosis tuberosa témában. *Dr. Berenténé dr. Bene Judit* az idegfejlődési rendellenesség, *dr. Büki Gergely* az intellektuális fejlődészavar, *dr. Szabó András* és *dr. Galimurka Krisztina* az epilepszia-genetika, *dr. Szalai Renáta* a kötőszöveti betegség új mutációiról számoltak be. *Dr. Bánfai Zsolt* a székely népcsoport populációgenetikai elemzését mutatta be a poszterszekcióban.

Intézetünk munkatársai az ESHG tagjaként előadásokat hallgattak a különböző újgenerációs genetikai és genomikai módszerek diagnosztikai és funkcionális fejlődéséről, alkalmazásáról, az általuk nyert eredmények interpretálásának lehetőségeiről, előnyeiről, nehézségeiről. Összességében a konferencián eltöltött idő kellemes, tartalmas, tanulságos és motiváló erejű volt.

Dr. Szalai Renáta

Kitüntetések is átadtak a Pécsi Tudományegyetem tanévnyitó ünnepségén

Szeptember elsején, a Magyar Felsőoktatás Napja alkalmából rendezett tanévnyitó ünnepi szenátusi ülésen dr. Miseta Attila, a PTE rektora ünnepélyesen megnyitotta a 2024/25-ös tanévet a dr. Halasy-Nagy József aulában. A jeles eseményt Varga-Bajusz Veronika, a Kulturális és Innovációs Minisztérium államtitkára, dr. Bódis József, az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány kuratóriumának elnöke, valamint Péterffy Attila, Pécs polgármestere is megtisztelte jelenlétével.

Dr. Miseta Attila, a PTE rektora ünnepi köszöntőjében elmondta, hogy a 2024/25-ös tanévben is sok új hallgató érkezett a pécsi egyetemre. „Amíg korábbi életekben be voltak szorítva tanáraitok és szüleitek által abba a napirendbe, ami az oktatási penzum teljesítése mellett a felkészülést is jelentette, itt már magatokra lesztok utalva. Ez új kihívást jelent. Számunkra – különösen az alapítványi átállást követően – még fontosabb, hogy mindenki a mintatanterv szerint haladjon, és vegye komolyan azokat a kötelezettségeket, amik az egyetemi léttel kapcsolatosak” – húzta alá a rektor.

„Míg öt éve 7, három éve 9, idén már 12 hazai egyetem szerepel a világ egyetemeinek legjobb 5 százalékában” – hangsúlyozta beszédében Varga-Bajusz Veronika, a Kulturális és Innovációs Minisztérium államtitkára, aki beszélt a nemrégiben elindított Pannónia Programról, annak pilléreiről. Mint mondta, a kutatási programokban sem maradnak magukra az egyetemek, hiszen a magyar kormány 2024-ben 8 milliárd forint keretösszeggel a Horizont Európa programban való részvételhez önerőalapot hozott létre, ami eddig 14 egyetem 57 projektjében segítette a megvalósítást. Kiemelte az egyetemi sport és a duális életpályamodell jelentőségét is.

„Rektor úrral több, mint négy éve eltökélt célunk, hogy a város és az egyetem közötti kapcsolatot szorosabbra fűz-

zük, mert mindkettőnk közös meggyőződése, hogy ez minden pécsi és egyetemi polgár érdeke” – húzta alá beszédében Péterffy Attila, Pécs polgármestere.

Az ünnepi tanévnyitón Pro Universitate Quinqueecclesiensi kitüntetésben részesült Németh Péter professzor emeritus az orvostudományok területein végzett kiemelkedő tudományos tevékenysége, kutatómunkája elismeréseként, a PTE-n betöltött, meghatározó vezetői tevékenységéért, valamint az egyetem jó hírnevének öregbítéséért, hazai és nemzetközi elismertségének növelése érdekében kifejtett lelkiismeretes munkájáért.

Kiemelkedő tudományos munkájáért, példaértékű oktató- és oktatásfejlesztő tevékenységéért, valamint az egészség megőrzése és fejlesztése érdekében kifejtett, elkötelezett munkája elismeréseként **professzor emerita címet és az egyetem arany kitűzőjét** adományozta a PTE szenátusa Füzesi Zsuzsanna professzor asszonynak, az ÁOK tanszékvezető egyetemi tanárának. A PTE szenátusa **professzor**

FOTÓ: CSORTÓ SZABOLCS

emeritusi címet és az egyetem arany kitűzőjét adományozta Pajor László professzornak, az ÁOK egyetemi tanárának, hosszú évtizedeken át mutatott, kiváló oktatói, kutatói és diagnosztikus tevékenysége elismeréseként, és Melegh Béla professzornak, az Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanárának, magas szintű kutatómunkája elismeréseként.

„Az egyetemista élet önmagában legalább akkora tanító-mester, mint a professzoraink, ezért arra bátorítok mindenkit, hogy éljen az egyetem adta lehetőségekkel, és törekedjen arra, hogy minél többet vigyen ebből magával! Ebben segítséget nyújt számotokra az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat és annak kari részönkormányzatai is” – ezekkel a szavakkal köszöntötte a diákokat Fiser Bence, az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnökhelyettese.

Egyetemi Sportéletért Díjban részesült Gelencsér Gergő, az ÁOK hallgatója, aki szereplésével nagyban hozzájárul a PEAC labdarúgó csapatának NB3-as sikereihez, mindemellett tanulmányaiban is kiemelkedő teljesítményt nyújt. **Egyetemi Kultúráért Díjat** vehetett át Egyed Bulcsú, az ÁOK végzett hallgatója, a kar gólyatáboraiiban instruktori, valamint a Hallgatói Önkormányzatban végzett kiemelkedő és állhata-

tos munkájáért. Ebben az elismerésben részesült Marosvölgyi György, Mihály Veronika és Sándor Csongor is, az ÁOK végzett hallgatói, akik a kar Marketing és Kommunikációs Osztályának a munkáját támogatták a hallgatótoborzás terén, középiskolás diákokat mentoráltak, nekik szóló eseményeken, rendezvényeken vettek részt. Munkájukkal hozzájárultak a sikeres hallgatótoborzási folyamatokhoz. Ezt a díjat adták át Szijártó Máté Zoltánnak, a Gyógyszerésztudományi Kar hallgatójának is, aki aktív szerepvállalásával, áldozatkész munkájával és kiemelkedő művészeti, kulturális tevékenységével járult hozzá az egyetem hírnevének öregbítéséhez.

A 2024/2025-ös tanévet Kajtár Edvárd, a Pécsi Egyházmegye teológiatanára áldotta meg, aki ünnepi beszédében a koronavírus-járvány alatti digitális kihívásokról, a pandémia következtében végbement változásokról beszélt. Szerinte a kutatás és oktatás világában egyre nagyobb teret kapó digitális világ érzékenyen érinti nemcsak az oktatás és a kutatás területét, de az identitásunkat is.

univpecs.com

További kitüntettek, fotók, videó.

Kaiserslauternben járt Than professzor, a Német Program Bizottság elnöke

Than Péter professzor július 18-án Kaiserslauternben járt, hogy az ottani partner, az „Ärzte für die Westpfalz” egyesület meghívásának tegyen eleget. Meglátogatta a Westpfalz Klinikumot, találkozott Karlheinz Seidl professzorral, a kórház orvosigazgatójával, az igazgatótanács vezetőivel, és felkereste az intézmény különböző egységeit is.

Az ösztöndíjprogram támogatóinak és az ösztöndíjasoknak szervezett vacsorán Than professzor a pécsi orvoskar nevében köszöntötte a tíz új hallgatót, akik szeptembertől a Rheinland Pfalzi ösztöndíjprogramban kezdik meg tanulmányaikat a karon. A fiatalok ezen az eseményen kapták kézhez a támogatásról szóló oklevelet is.

Than professzor a 2023 szeptembere óta a PTE, ÁOK-n tanuló westpfalzi ösztöndíjasokkal is találkozott, bővítette az együttműködéseket a rendezvényen megjelent, a pécsi orvoskarral szoros kapcsolatban álló főorvosokkal és

az „Ärzte für die Westpfalz” egyesületért felelős politikai képviselőkkel, szponzorokkal, akikkel a jövőbeni tervekről is tárgyalt. „Ismét meggyőződhettem a Westpfalz Klinikumban zajló, igen magas színvonalú oktató és gyógyító munkáról, az ott dolgozó kollégák elhivatottságáról és karunk iránti lojalitásáról. Külföldi partnerünk a velünk való együttműködés eddigi eredményeit igen pozitívan értékelte. Biztos vagyok abban, hogy hatékony és elkötelezett tevékenységük az ösztöndíjprogramot sikeressé teszi, erősítve ezzel karunk német nyelvű képzését és nemzetközi reputációját. Az „Ärzte für die Westpfalz” Egyesülettel egyetértésben fontos feladatunknak tekintjük a hallgatók eredményes képzését, segítve ezzel a westpfalzi régió orvosi ellátottságát, egyúttal támogatva az európai alapokon nyugvó baráti és szakmai kapcsolatok létrejöttét” – összegezte a látogatás tapasztalatait Than Péter professzor, a Német Program Bizottság elnöke.

Schweier Rita

„Mindannyian képesek vagytok céljaitok elérésére” – tanévnyitó az orvos- és a gyógyszerészszkaron

Idén is ünnepélyes keretek között zajlott a PTE, ÁOK és GYTK tanévnyitó ünnepsége szeptember 1-jén a dr. Romhányi György aulában.

„Ma is úgy érzem, hogy a legesodálatosabb és legmagasztosabb hivatást választottam” – *Tényi Tamás* professzor, általános, diákjóléti és külkapcsolatokért felelős dékánhelyettes szavai ezek, aki ünnepi beszédében elsőként diákkori emlékeit idézte fel. Mint mondta, az elsőévesek feladata – az elődökhöz hasonlóan – végigjárni a tanulmányok rögzös útját, hogy aztán jó orvosok és felelős értelmiségiek legyenek. Szót ejtett az elmúlt évtizedek infrastrukturális fejlesztéseiről, az egyetemi modellváltás jelentőségéről, majd a nemzetközi képzések jubileumairól szól: 40 éves az angol, 20 éves a német és 15 éves a biotechnológus képzésünk. Az elsőéveseket az Angol és a Német Programbizottság elnökei, *Gallyas Ferenc* és *Than Péter* professzorok is köszöntötték. Gallyas professzor rámutatott, hogy nincs könnyű dolguk a hallgatóknak, hisz – ellentétben a magyar és a német programos társaikkal – nagy valószínűséggel nem az anyanyelvükön tanulják az orvoslást. Mindemellett a sajátjuktól eltérő kulturális közegbe is be kell illeszkedniük, ami szintén kihívás. „Multikulturális környezetbe érkeztek, kívánom, hogy ebből hozzák ki a lehető legtöbbet! Tapasztalják meg minden elemét, kóstoljanak új ízeket, találkozzanak új emberekkel, szerezzenek barátokat, éljék meg és élvezzék mindezt, amennyire csak lehet!” – húzta alá Gallyas professzor. „A jubileumi 20-as szám eredményességet és elismertséget jelképez, melynek titka hallgatóink sikerében rejlik. Walt Disney állítólag azt mondta, hogy egész jó móka megvalósítani a lehetetlent, ám ne ijedjenek meg, a lehetetlen akadályok leküzdhetők! Tartsák egyensúlyban a tanulást és a szórakozást, valamint alakítsanak ki kapcsolatokat a nemzetközi és a magyar programos hallgatókkal!” – biztatta az elsőéveseket Than professzor, a Német Programbizottság elnöke.

A köszöntők után – a tavalyi év hagyományát folytatva – motivációs beszéd következett, amire idén is olyan hallgatót kért fel a dékáni vezetés, aki az egykori Pécsi Orvostudományi Egyetemen végzett. Ezúttal *dr. Schlégl Ádám* egyetemi tanársegéd, ortopédiai és traumatológiai szakorvos, a 2021-ben meghirdetett HUNOR Magyar Úrhajós Program négy úrhajósjelöltjének egyi-

ke fogalmazta meg gondolatait. „Mindannyian képesek vagytok arra, hogy elérjétek a céljaitokat, ahogyan az orvoslásban, úgy az életben is. A legnagyobb fejlődés sokszor a legnehezebb pillanatokból születik. Az, hogy itt vagytok, már önmagában bizonyíték arra, hogy képesek vagytok rá. A legfontosabb, hogy bízzatok magatokban! Higgyétek el, hogy itt ülő professzoraitok is ugyanennyi félelemmel és izgatottsággal voltak tele, amikor itt ülték! Ha nekem azt mondták volna, hogy 15 év múlva két tankönyv szerzője leszek, vadászbombázóval kapok kiképzést, helikopterből kell a folyóba ugranom, vagy NASA-képviselővel tárgyalok majd arról, miként kell súlytalanságban székletmintát venni, csak nevettem volna. Amikor két és fél éve beadtam a jelentkezésemet, hogy úrhajós lehessenek, sokáig senkinek sem árultam el. Nem gondoltam, hogy elég jó lehetek. Majd egy év múlva már egy nyomáskamrában találtam magam, ahol a dehermetizációt szimulálták. Ne kövessétek el ezt a hibát, legyetek bátrak, lépjétek ki a komfortzónátokból, mert ezen az egyetemen szükség lesz rá!” – hangsúlyozta motivációs beszédében dr. Schlégl Ádám, aki kiemelte azt is, hogy az orvostudomány nem pusztán tudásról és készségekről szól, hanem emberségről is. Mint mondta, minden beteg mögött történet, család, egy élet áll, amit az orvosra bízunk.

Dr. Fittler András docens, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja Adam Grant „Give and Take” című könyvéből idézett gondolatokat ünnepi köszöntőjében. Ez a kötet a különféle embertípusok és a siker összefüggéseit vizsgálja, és a szerző szerint azok a legsikeresebb emberek, akik segítőkészek. „Szerencsések vagyunk, hisz mindannyian, akik a teremben ülünk, a segítő szakmát választottuk, ami a szakmai és a személyes siker záloga is. Fontos ugyanakkor, hogy ne féljünk segítséget kérni, ha olyan helyzet adódik!” – húzta alá Fittler András.

Pongrácz Judit professzor asszony, a Biotechnológia BSc szak vezetője is üdvözölte az elsőéveseket. Mint mondta, dinamikus területet választottak, melyhez szükségesek a természettudományok, a biostatisztika, a közgazdaságtan, de még az etika stabil alapjai is. Kiemelte: azon dolgoznak, hogy a hallgatók mindig a legfrissebb és a számukra legfontosabb, kurrens szakmai ismeretekkel gyarapodhassanak. Az elméleti oktatás és a laborgyakorlatok mellett szerteágazó ipari kapcsolatok is várják

Fotó: Verébi Dávid

a leendő biotechnológusokat, akik ezáltal betekintést nyerhetnek leendő hivatásukba.

A magyar, angol és német nyelvű fogadalomtételek után *Takács Balázs*, az ÁOK Hallgatói Önkormányzatának képviselője, *Ahmad Al Debsi*, ötödéves angol programos hallgató és *Paul Rabeling*, ugyancsak ötödéves német programos hallgató köszöntötte az elsőéveseket.

Az évfolyam kiemelkedő hallgatója elismerő oklevelet minden évben tanulmányi eredményük alapján kapják azok a hallgatók, akik az elmúlt két szemeszterben az adott évfolyam minden kötelező tantárgyát teljesítették és a korrigált kreditindexük 4,5-ös átlag felett volt. Oklevelet kapott:

II. évfolyam

Általános orvosszak: *Doma Zsófia*
General Medicine: *Koki Hayashi*
Allgemeine Humanmedizin: *Lisanne Greta Stratmann*
Fogorvos szak: *Jámbor László Bendegúz, Ruzsics Kitti Nikol*

III. évfolyam

Általános orvosszak: *Káposztás Kristóf Zolt, Böröcz Dávid, Puskás Ivett Erika, Remenyik Balázs*
General Medicine: *Markus As*
Fogorvos szak: *Bacsó Bence*

IV. évfolyam

Általános orvosszak: *Horváth Enikő*
General Medicine: *Sofie Lindseth Moester*
Fogorvos szak: *Fűrész Boglárka*
Dentistry Program: *Niusha Iranzad Asl*
Zahnmedizin: *Marc Fischler*

V. évfolyam

Általános orvosszak: *Marton Dorka, Szabó Dominik Imre, Gyéresi Attila, Tóth Boglárka*
General Medicine: *Tobias Evason Fredriksen*
Allgemeine Humanmedizin: *Julius Thomas Fidelius Nanning*
Fogorvos szak: *Peterka Flóra Anna*
Zahnmedizin: *Rudolf Kóthy*

VI. évfolyam

Általános orvosszak: *Székel Szilárd Krisztián*
General Medicine: *Marikken Skaset*
Allgemeine Humanmedizin: *Jessica Seetge*

Az ÁOK tavaly óta adományoz **Gregus Zoltán díjat**, amit a PTE, ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének nemzetközileg elismert emeritus professzoráról neveztek el az intézet oktatói annak a magyar évfolyamos orvostanhallgatónak adományozzák, aki az adott évben a legkiválóbb teljesítményt nyújtotta a gyógyszeres szigorlaton. Az oklevelet és a pénzjutalmat évente egy diák kaphatja, idén *Szabó Dominik Imre* részesült a díjban.

Az ünnepségen megemlékeztek azokról az **elhunyt professzorokról és munkatársakról** is, akik az idei tanévtől már nem lehetnek részei a karnak:

Keresztesy Zsoltné laboráns, a Biofizikai Intézet munkatársa,
Török Béla emeritus professzor, a Kísérletes Sebészeti Intézet volt igazgatója,
Magyar Gabriella igazgatási ügyintéző, a Biofizikai Intézet munkatársa,
Szűcs Ágnes orvosírnok, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet munkatársa,
Dr. Szmolenszky Tamásné dr. Róth Erzsébet emeritus professzor, a Sebészeti Oktató és Kutató Intézet volt igazgatója,
Kósáné Meretei Judit főműtösnő, a Kórházhygiénés Szolgálat munkatársa,
Dr. Sárdi Ferenc nyugdíjas adjunktus, a Kórleletani és Gerontológiai Intézet volt munkatársa,
Ozsváth Károly emeritus professzor, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika volt igazgatója,
Vereczkei Lajos emeritus professzor, a Magatartástudományi Intézet volt igazgatója.

Schweier Rita

Az UnivTV videója.

További fotók:

Az augusztus 20-i nemzeti ünnep ÁOK-kitüntetettjei

Hankó Balázs, a Kulturális és Innovációs Minisztérium minisztere, *Zsigó Róbert* a minisztérium miniszterhelyettese és *Závogyán Magdolna* kultúráért felelős államtitkár augusztus 20-án alkalmából kitüntetésekkel adta át a Pesti Vigadóban. Magas színvonalú munkájáért **Magyar Érdemrend lovagkereszt polgári tagozat kitüntetését** vehetett át:

dr. Battyáni István, a PTE, ÁOK egyetemi docense, a PTE, Klinikai Központ, Orvosi Képzőközpont Klinika radiológusa,
dr. Pethő Gábor egyetemi tanár, a PTE, ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének intézetigazgató-helyettese,
dr. Rébék-Nagy Gábor, a PTE, ÁOK Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézetének egyetemi docense és

dr. Szapáry László, a PTE, ÁOK tanszékvezető egyetemi tanára, a PTE, Klinikai Központ, Neurológiai Klinikájának neurológusa, a Magyar Stroke Társaság elnöke.

Zsigó Róbert, a Kulturális és Innovációs Minisztérium miniszterhelyettese és *Závogyán Magdolna* kultúráért felelős államtitkár magas színvonalú szakmai munkájáért **Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetését** adta át:

Pataki Beatrix orvosdiagnosztikai képző analitikusnak, a PTE, ÁOK Orvosi Képzőközpont Klinikája ápolásszakmai igazgatóhelyettesének.

A kitüntetteknek gratulálunk, további eredményes munkát kívánunk.

Új kezelőhelyiséget alakítottak ki a Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinikán

Az immunterápiás kúrában részesülő onkológiai betegek egy új, korszerű helyiségben gyógyulhatnak mostantól a PTE, KK Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinikáján. Az ünnepélyes átadást július 5-én tartották.

A kúraszerű ellátás eddig a klinika egy erre kijelölt ambuláns helyiségében zajlott. Mostantól – a PTE, KK támogatásával – erre a célra új, korszerű immunterápiás egységet alakítottak ki közel 15 millió forintból. A fekvőbeteg-osztályon létrehozott, önálló kúraszoba a betegek és a klinika munkatársai számára is komfortosabb körülményeket biztosít. A helyiségbe megfigyelőállomás, egyszerre 5-6 beteg kezelésére alkalmas fotelágy és új bútorzat is került, valamint új orvosi szobát is létrehoztak a kezelőhelyiség mellett.

A PTE, KK Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinikája Regionális Melanoma/Bőrdaganat Centrumként működik. Folyamatosan növekszik a dermato-onkológiai betegek száma, a tudomány fejlődésével bővül a kezelésekre javasoltak köre, és változik a terápia módja is. Az elmúlt években a

Fotó: Csontos Szabolcs

kúraszerű ellátást igénylő betegek száma heti 3-5-ről 30-35-re emelkedett, és további növekedés várható a jövőben. Azzal, hogy egyszerre több beteg gyógyítását is el tudják végezni a most átadott kezelőhelyiségben, felszabadulnak az eddig az erre a célra használt rendelő, rövidül a várakozás ideje és hatékonyabbá válik a betegellátás.

További fotók:

Új sürgősségi betegellátó osztályt adtak át a Gyermekgyógyászati Klinikán

Több mint 2,7 milliárd forint vissza nem térítendő uniós forrásból készült el a PTE, KK Gyermekgyógyászati Klinikájának új sürgősségi betegellátó osztálya, amit május 29-én adtak át. Mostantól – regionális és országos központként – több mint 1600 négyzetméteren várják a súlyos, illetve a nagy kockázatú gyermekbaleseteket.

A fejlesztés során az építkezésre mintegy kétmilliárd forintot, eszközbeszerzésre pedig több mint félmilliárdot költöttek. Az országos projekt célja, hogy hazánkban egységes és magas szintű gyermekbaleseti és gyermekbaleseti ellátási rendszer jöjjön létre. A megújult osztályon a legkorszerűbb műtőkben és eszközökkel látják el a régió legsúlyosabb állapotú traumatológiai gyermekbetegeit, a műtétjeikhez szükséges modern diagnosztikai, terápiás és rehabilitációs készülékek is rendelkezésre állnak. A nem traumatológiai típusú sürgősségi ellátást igénylő gyermekbetegeket is korszerűbb körülmények között fogadják és kezelik.

A centralizált ellátásnak köszönhetően a súlyosabb esetek a Gyermekgyógyászati Klinikán összpontosulnak, lehetőséget teremtve a korábbinál nagyobb szakmai tapasztalat megszerzésére is. A három korszerű műtőt tartalmazó blokk mellett a gyermeksebészeti osztály is átalakult, nagyobb és modernebb, gyermekbarát kórtermek épültek a baleseti sérült, a sebészeti és a fül-orr-gégészeti betegek számára.

A Gyermekgyógyászati Klinika a Dél-Dunántúl legmagasabb szintű ellátóhelye, ahol közel 40 ezer gyermeket fogadnak a sebészeti, a fülészeti és a sürgősségi járóbeteg-rendeléseken, évente 3500 sürgős betegfelvétel és közel 2500 műtéti beavatkozás történik. A megújult osztályt a Nevetnikék Alapítvány önkéntesei varázsolták gyermekbaráttá, több mint 300 négy-

Fotó: Csontos Szabolcs

zetméternyi falfelületet festettek meg Pécs ikonikus helyszínével, kulturális értékeivel. A játszósobát a hazai játékgyártók segítségével rendezték be, a Pécsi Pagony és a Pagony Könyvtár adományának köszönhetően a könyvtár is megtelt új mesekönyvekkel.

További fotók, videó (UnivPécs):

A Magyar Traumatológus Társaság 57. országos kongresszusa Pécsen

A Magyar Traumatológus Társaság tagjai hét év után ismét Pécsen gyűltek össze 2024. május 16-17-én, hogy randevút adva egymásnak igényes szakmai környezetben vitassák meg a balesetsebészet aktuális, érdekfeszítő témáit és bemutassák egymásnak a legfrissebb tudományos eredményeket.

Az eseménynek a Zsolnay Kulturális Negyed páratlanul impozáns környezete adott díszletet. A kongresszus elnöke *dr. Patczai Balázs*, a pécsi Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika megbízott igazgatója, társelnöke *Wiegand Norbert* professzor volt. A rendezvényt fővédnökségét Bódis József professzor, az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány kuratóriumi elnöke látta el. Az ünnepélyes megnyitón *dr. Sebestyén Andor*, a PTE, Klinikai Központ elnöke is köszöntötte a résztvevőket.

Dr. Patczai Balázs az invitáló köszöntőjében kiemelte: „az alapvető gyógyszeres orvosláson túl, egy igen nagy fokban technikai igényű szakmáról van szó, ahol a korszerű lehetőségek ismerete elengedhetetlen és együttműködésük nélkül,

Dr. Patczai Balázs

Wiegand Norbert professzor és dr. Márton Zsombor

magas igényű kongresszust nem lehet létrehozni! A kongresszus gondosan válogatott témáival vár minden érdeklődőt, akinek a „szívügye” a baleseti ellátás. *Dr. Bodzay Tamás*, a Magyar Traumatológus Társaság regnáló elnöke a kongresszus tárgyát az alábbiak szerint határozta meg: „Kongresszusunk témái – a töréshez és implantátumhoz társuló fertőzések kezelése, implantátum melletti és implantátumtörések ellátása, K+F, fiatalok fóruma továbbá a műtős szakasszisztensi szekció és a mentális egészség szekció – biztatóak, várhatóan a fenti témákban számos tartalmas előadást hallgathatunk, és tartalmas szakmai viták zajlanak majd.” A társasági elnök témamegjelölésének megalapozottságát jól alátámaszthatjuk a lezajlott kongresszus statisztikai adatai: a résztvevők száma 607, Magyarországon kívül Ausztriából, Németországból és az Egyesült Királyságból érkeztek vendégek. Az erős és sodró tudományos tartalmat a 123 elfogadott absztrakt, és az ebből 7 felkért referátum alapozta meg. A szakmai diskurzuson túl, a kongresszus résztvevői a bankettvacsora oldott hangulatában, a mohácsi Selyemgyárban szőhették tovább a hasonlóan fontos interperszonális kapcsolatok szövetét.

A konferencia nem jöhetett volna létre a támogatók nélkül, amely a következő elemekből tevődött össze: 22 cég közöttük 3 főtámogató, 4 kiemelt, 3 támogató, 12 kiállító/hirdető). A színvonalas szervező és lebonyolítói jelenlétet az Asszisztencia Szervező Kft. biztosította. A szervezők és a résztvevők nevében innen is hálával mondunk köszönetet!

A kongresszus a 35 évnél fiatalabb generáció számára hagyományosan versengést is jelent **Fiatalok Fórumán**. Nagy öröm egyetemünk számára, hogy az **első díjas előadó** pécsi kötődésű: *dr. Márton Zsombor* (Anatómiai Intézet), az előadásának címe: Inkomplett mirror hand műtéti megoldása. Az éves kongresszus hagyományosan a **Lumniczer pályadíj** átadásának helyszíne is. A 2024-es év díjazottjai: *dr. Balogh Péter*, győri és *dr. Zsíros Lajos*, balassagyarmati traumatológusok, akik egy-egy emlékektől túlcorduló prezentációval mutatták be életútjukat. A kongresszus felületet adott a műtősnői/műtőasszisztensi témák és mentálhigiénés kérdések tárgyalásának is, előadások és készségfejlesztő tréningek formájában.

A rendezvény „előestéjén” pre-kongresszusi tematikában az Allegro Kft. által megrendezésre kerülő termékbemutató workshop-ja zajlott, amelyen nívós előadásokat hallhatott az érdeklődő közönség *dr. Búcs Gábortól*, *dr. Szódy Róberttől*, *dr. Zahár Ákostól*, *dr. Gulyás Károlytól*, majd manuális gyakorlattal zajlott, amely a Waldemar LINK primer és revíziós protézisekre koncentrált. A helyszínt a PTE, ÁOK, Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központja (Skill-labor) biztosította.

Értékes előadások, nagyszerű találkozások emlékével hagyott nyomott az országos kongresszusok palettáján Pécs, ahol a TV-toronnyal bóbítás Mecsek lábánál jó volt egy gyógyító és igényes szakmaisággal tenni akaró közösség részének lenni. Egy év múlva Székesfehérvárott újra találkozunk!

Váncsodi József
Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika

„Hagyomány és innováció a gyógyszerésztudományban”

A **Congressus Pharmaceuticus Hungaricus (CPH)** a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (MGYT) legnagyobb kongresszusi eseménye, amit idén együtt rendeztek az **Európai Gyógyszerésztudományi Társaságok Szövetsége (European Federation for Pharmaceutical Sciences, EUFEPS)** éves kongresszusával. Az eseménynek a debreceni **Kölcsey Központ** adott otthont május 23-25 között. Az idei kongresszus amiatt is különleges jelentőségű, hogy az MGYT idén ünnepelte alapításának 100. évfordulóját.

Az európai szövetséggel tartott közös rendezvénnel sokkal inkább kinyíltak a témák, bővült a rálátás a gyógyszerészeti tudományok területeire. A konferencia fő célja is ez volt: segíteni a szakemberek közötti együttműködés kialakítását a tudomány és a gyógyszeripar szereplői, valamint a felelős döntéshozók között. A rendezvény nyitóünnepségén a PTE, KK főgyógyszerésze, **Botz Lajos** professzor „**Nyiredy Szabolcs Emlékérem**” kitüntetésben részesült a hazai gyógyszerészet felemelkedését aktívan szolgáló, kimagasló szakmai és közéleti teljesítménye elismeréseként.

A rendezvényre közel 700 hazai és külföldi érdeklődő regisztrált. A nemzetközi résztvevők miatt a kongresszus ple-

náris ülései és szekciói angol nyelvűek voltak. A kongresszus részét képezte a MGYT Kórházi Gyógyszerészeti Szervezetének éves szakmai rendezvénye, e szekcióülések magyar nyelven zajlottak. Itt a PTE, KK, Gyógyszertárból két előadás hangzott el: **Botz Lajos**: Evaluation of the Situation of Clinical Trials in Hungary és **Nyaka Bernadett, Harmat-Vincze Patrícia, Botz Lajos**: Clinical Formulary Management in Practice. A klinikai kutatásban keletkező adatokról, adattudományról szóló szekcióban egyetemünkről további két előadást tartottunk: **Dóczi Tamás**: Steps Towards Data-Driven Clinical Neurology – Introduction to the National Laboratory of Translational Neuroscience és **Faisal Zelma, Hornung Edina, Técsi László, Botz Lajos**: Requirements for Clinical Data Assets Related to Medication for Comprehensive, Event History-Authentic Individualized Drug Therapies.

Pintér Erika és **Perjési Pál** professzorok továbbá **Balázs Viktória Lilla** és **Takáts Zsuzsanna** saját szekciójukban előadást tartottak a kutatási eredményeikről, munkacsoportjuk tevékenységéről. A PTE-ről ezeken felül összesen 30 poszterprezentációval is képviselte magát a kongresszuson.

Dr. Faisal Anna Zelma, Dr. Molnár Béla

Gyermekortopédiai kongresszus Washingtonban

Május 5. és 11. között második alkalommal rendezték az európai-amerikai közös gyermekortopédiai kongresszust (**EPOS: European Pediatric Orthopedic Society, POSNA: Pediatric Orthopedic Society of North America**) Washingtonban több mint 1200 résztvevővel. Magyarországot **Varga Marcell** (Dr. Manninger Jenő Baleseti Központ) és e sorok írója, **Józsa Gergő** egyetemi adjunktus (PTE, ÁOK, Gyermekgyógyászati Klinika) képviseltük. Két előadással és egy poszterrel képviseltük hazánk Gyermektraumatológiai Társaságát.

A háromnapos kongresszus jól felépített volt és színvonalas előadásokat tartalmazott. Az első szekcióban a gyermektraumatológia kapott helyet, ahol a felszívódó implantátumokkal kapcsolatos előadások külön figyelmet kaptak. A dán kollégák az alkartörések kezelése kapcsán szerzett tapasztalatait osztották meg a hallgatósággal. A nemzetközi tanulmányhoz képest, amiben mi is részt veszünk, újdonságot nem adott. A PTE Gyermekklinikáján 75 alkartörött gyermeket kezeltünk felszívódó intramedullaris implantátummal, míg a dán munkacsoport 18 törés kezeléséről számolt be. **Annelie Weinberg** a magnéziumalapú felszívódó implantátumokról és azok eredményességéről számolt be. **Varga Marcell** a distalis radiustörések összehasonlító vizsgálat (short felszívódó intramedullaris implantátum vs tűződrót) eredményeit ismertette. A felszívódó implantátummal kezelt gyermekekben jóval kevesebb szövödmény jelent meg. A négyperces előadások csak arra voltak elegendők, hogy a problémát felvessék és az eredményeket bemutassák az előadók. Három előadás után lehetőség volt a kérdések feltevésére és a diszkusszióra is. A felépítés a korábban tapasztalt EPOS kongresszus alapján történt, ami nagyon hasznos és értelmes.

A nap további részében gyermekortopédiai témájú szekciók voltak a gerincsebészetről, dongaláb- és csípőproblémák kezelé-

Balra Varga Marcell, jobbra Józsa Gergő

si lehetőségeiről. Az első nap végén az európai gyermektraumatológiával foglalkozó szakemberek (**Annelie Weinberg, Varga Marcell, Józsa Gergő**) a felszívódó implantátumok alkalmazásával kapcsolatban tartottak interaktív workshopot. Nagy érdeklődés volt a gyakorlati képzésre is, ahol résztvevőknek lehetőségük volt kipróbálni a felszívódó implantátumokat különböző típusú törésmockokon.

A második nap délelőttjén tartottak kongresszusi programot a leggyakoribb gyermekortopédiai problémákról. Ezt követően mindenkinek lehetősége volt az Egyesült Államok fővárosa nevezetességeinek látogatására. Ezen a napon „meet the expert” lunch szimpóziumot tarthattunk **Varga Marcell**-el, ahol lehetőség volt személyes kapcsolatok kialakítására és a gyakorlati tapasztalatok ismertetésére. A harmadik nap 3-4 előadásban elosztva zajlott, és így mindenki a számára legfontosabb érdeklődési területének megfelelően vehetett részt a szekciókban. A gyermektraumatológiai és a térdsebészeti szekciókat látogattam, ahol számos érdekes kutatási eredményt ismertették, amik jó ötleteket adtak a hazai szakmai munkacsoportok számára.

Erasmus-ösztöndíjjal Lyonban

Amióta egyetemista vagyok, mindig szerettem volna eljutni egy másik ország egyetemére látogatóba, megismerni az ottani életet, kultúrát és kutatást. Sajnos, ez sem az alap-, sem a mesterszakos tanulmányaim alatt nem jöhetett létre ilyen-olyan okokból, így számomra bakancslis-tássá vált a dolog. Aztán idén februárban jött egy e-mail, ami mindent megváltoztatott. Mint kiderült, a Pécsi Tudományegyetemen lehetőség van PhD-hallgatóként rövidtávú doktori Erasmusra jelentkezni Európa különböző országainak egyetemeire, így hát belevágtam.

A pályázati felhívásban szereplő fogadóegyetemek térképét nem kellett sokáig böngészni, rögtön megállapodtam Franciaországnál. Mindig is szerettem volna eljutni abba az országba, mert nagyon szeretem a franciák történelmét, kultúráját, ételeit és persze a boraikat, de egészen eddig nem volt rá sajnos lehetőségem. Kinéztem magamnak a Claude Bernard Egyetemet Lyonban és elindítottam a jelentkezési folyamatot. A szükséges papírok beszerzése és megírása viszonylag könnyen ment és a Pécsi Tudományegyetem oldaláról is sok segítséget kaptam, ha valamilyen kérdésem volt. A jelentkezés egyetlen nehézségét (és egyben a teljes utazás legnagyobb gondját) a fogadóegyetem kutatócsoportjának megtalálása okozta. Pontosabban nem is a megtalálás, mivel a lyoni egyetem honlapja megfelelő tájékoztatást nyújtott angol és francia nyelven is, így hamar ki tudtam nézni magamnak azokat a kutatócsoportokat, ahova szívesen mentem volna. Viszont, mint kiderült, sem a lyoni egyetem Erasmus-felelősei, sem a tanszékek vezetői nem szeretnek e-mailekre válaszolni. Több mint két hét és 60 elküldött e-mail kellett hozzá, hogy választ kapjak és kutatóhelyet találjak a lyoni egyetemen. Szerencsémre, Yasim Dargaud professzor asszony, a Hemosztázis és Trombózis Tanszék vezetője elfogadta a jelentkezésemet és minden további nélkül várt a kutatócsoportjába. Miután ő is aláírta a jelentkezéshez szükséges papírokat, beadtam az Erasmus-jelezésemet 2024. április 8-tól 24-ig. A döntésre kicsit többet kellett várni, de még így is bőven a „felkészülési” időn belül megszületett a válasz, és megkaptam a támogatási szerződésemet a Pécsi Tudományegyetemtől. Így eljött az ideje, hogy szállást és utazási eszközt keressek. Mint külföldön általában, így Franciaországban is, az AirBNB térhódítása a legnagyobb szállásfoglalás tekintetében. Sikertől egy elfogadható árú (34 Euró/éjszaka) szállást találok Lyon 8. kerületében Bronban, mely a város keleti szélén található. Kellemes meglepetéssel konstatáltam, hogy a szállás és a kutatóintézet csupán 10 perc kényelmes sétára van egymástól. A szoba, amit foglaltam, egy tizenkét emeletes panel épület 10. emeletén található. Rajtam kívül még három másik francia diák lakott ott, akik mindig kedvesek, közvetlenek és segítőkészek voltak. A szállásfoglalás után jöhetett a vonat keresése, melyre környezettudatosság és személyes preferencia miatt esett a választásom. Az odaút során Baden-Badenből Lyonba TGV vonattal mentem, a visszaúton Lyonból Genfen, Zürichen és Bécsen keresztül Győrbe érkeztem haza. Vonatjegyre összesen 340 Eurót költöttem. Fantasztikus élmény volt a több, mint 300 km/óra sebességgel száguldó TGV vonaton utazni, és a svájci, valamint az osztrák vonatok is szuperek voltak.

Lyonban már a fogadtatásom is közvetlen volt és kedves. Yasim bemutatott a kutatócsoport többi tagjának, mely belőle, egy post-doc-ból, titkárnőből, technikusból, két mesterszakos és két PhD-hallgatóból állt. Ezután következett az én bemutatkozásom, mely során meséltem magamról, Magyarországról, Pécsről valamint a kutatásomról. Mivel a csoportban páran csak franciául beszéltek és én is szerettem volna gyakorolni a nyelvet, így közösen megállapodtunk abban, hogy a „hivatalos” nyelv a francia lesz az ott tartózkodásom alatt, angolul csak „végszükség esetén” fogunk beszélni. Az elején nagyon furcsa volt hallgatni, ahogy franciául beszélgettek egymással, mivel nem az itthon tanult kimért lassúsággal beszéltek, hanem annál sokkal gyorsabban, rengeteg rövidítést és konyhanyelvet használva. Ezzel szemben nyitottak voltak, amikor kértem őket, hogy hozzám kicsit lassabban szóljanak, így elég sok mindent sikerült megértenem. Mint kiderült, a kinti egyetemen mindenki 9-re jár dolgozni, ám ekkor még csak a napindító kávézással és beszélgetéssel kezdik a napot. Megbeszélük, hogy kivel mi történt előző nap, valamint hétfőként azt, hogy ki milyen kísérleteket fog végezni a héten. A megbeszélés után mindenki megy a dolgára egészen délig, amikor újra összeülnek a közös ebédre, majd utána délután 5-ig folytatják a munkát. A kutatócsoport maga hemofília-A és B-vel, valamint thrombininformációval és krónikus hemofiliás artropátiával foglalkozik. Utóbbi volt az, ami a gyulladás révén kapcsolódott az én kutatásomhoz. Munkájuk során *in vitro* és *in vivo* kísérleteket is végeznek. Lehetőségem volt gyakorolni a sejt- és szövettenyésztést makrofág- és epitélsejteken, egérkísérletben részt venni, Western blot- és ELISA-kísérleteket tervezni és megvalósítani valamint SEM és TEM méréseket végezni. Míg előbbieket mi is végezzük Pécsen, az elektronmikroszkópia volt az, amiről eddig csak tanultam, de sosem volt lehetőségem kipróbálni. Ezért is volt hatalmas lehetőség, hogy a minta-előkészítéstől kezdve a mérés végéig be tudtam kapcsolódni minden egyes munkafolyamatba és néha szabad kezét is adtak a kivitelezésükben.

Az egyetemen töltött időn kívül felfedeztem a várost is. Lyon (Pécs testvérvárosa) kb. 520 ezer lakosú Franciaország délkeleti részén a Rhône völgyében, hivatalos nyelve a francia, de angolul is sokan beszélnek. A várost Kr. e. 43-ban alapították, melynek emlékét a római kori színház, a Théâtre Gallo Romain de Lyon-Fourvière őrzi. A város központján két folyó, a Rhône és a Saône halad keresztül. A városban 4 főbb metróvonal, 6 villamos- és több autóbuszvonal is található, amik megkönnyítik a tömegközlekedést. A szomszédos városokba, valamint a Párizsba illetve a Marseille-be való eljutást 2 nagyobb és 4 kisebb vasútállomás segíti. Ottlétem során főként metróval és villamossal utaztam. Az utazást megkönnyítendő, minden metró- és villamosmegállóban találhatóak jegyautomaták, ahol alkalmi jegyeket (24, 48, 72 óras, 1 db, 10 db és heti jegyet) lehet vásárolni, valamint a gyűjtőjegyet újra tölteni. Áruk egységesen 2 Euró volt. A városi megélhetési költségek nagyjából ugyanolyanok, mint itthon. Igaz, hogy kb. 30%-kal drágábbak az árak, mint itthon, de mivel a fizetés is több, így az arány hasonlóan alakul.

Két és fél hét alatt a Tripadvisor.com segítségével kerestem a látnivalókat. Elmondhatom, hogy sikerült megnézniem mindent, amit érdemes a városban és sikerült összesen

130 km-t gyalogolnom az utlétem alatt. A főbb látnivalók között szerepelt Vieux Lyon (Lyon történelmi, reneszánsz belvárosa), a Place Bellecour, a Cathédrale Saint-Jean Baptiste, a Basilique Notre-Dame de Fourvière, a Hôtel de Ville de Lyon, a Parc de la Tête d'Or (melyben található két hatalmas botanikus kert, rózsas- és narancskert, valamint a Lyoni Állatkert és a Tête d'Or tó), a Les Halles de Lyon Paul Bocuse (Paul Bocuse francia mesterszakácsról elnevezett piac) és több kisebb látnivaló, amit hosszú lenne felsorolni. De elmondhatom, hogy a Tripadvisor első 100 helyén lévő látnivalót megnéztem. Természetesen nem hagyhattam ki a helyi gasztronómiát sem. Lyon belvárosának külön negyedében egymás mellett jobbnál jobb éttermek találhatók. A franciák étkezési szokásai eltérnek a magyarokétól. Ők reggelire általában édes péksüteményeket fogyasztanak (croissant, brioche, pain au chocolat), amit a könnyed, salátából vagy szendviczből álló ebéd követ. Náluk a vacsora a főétkezés, melynek során levessel vagy salátával kezdenek, majd jöhet az egytálétel és az édes desszert, vagy különböző francia sajtokból álló válogatás. Munkatársi ajánlás alapján a Les Ventres Jaunes étteremre esett a választásom. Az éttermekben, valamint a különböző helyeken lehetőségem volt kipróbálni a híres francia hagymalevest, borjúpofát, csigát, békacombot, a híres lyoni fehér kolbászt és a karamellás desszertet (crème caramel), a bœuf bourguignon, francia felvágottakat, péksüteményeket, rengeteg különböző fajtájú francia sajtot és persze a vidékre jellemző fehér (Chardonnay) és vörös (Gamay) borokat is.

Lyon mellett az első hétvégén elutaztam telekocsival (kinti nevén BlaBlaCar) Dijonba, Burgundia fővárosába. A város sokkal kisebb, mint Lyon a maga 160 ezres népességével és kényelmes sétával 4 óra alatt végig járható a belvárosa. Akárcsak Lyon, Dijon belvárosában is a reneszánsz stílus dominál. Megnéztem a Jardin Darcy-t, a Palais des Ducs et des États de Bourgogne-t, a Musée des Beaux-Arts de Dijont és az Église Saint-Michelt. A nevezetességek mellett kiélveztem a jó időt és a napsütést Dijon parkjaiban, valamint betértem vacsorázni a La Brasserie des Loges étterembe. Második hétvégén borkedvelő révén úgy döntöttem, hogy befizetek egy szervezett bortúrára Lyon környékén. A fél napos „túra” 100 euró volt, mely során a város főteréről indulva elmentünk a Beaujolais régióba Lyontól észak-keletre. Több kisebb, jellemzően sárga és vörös kőből épült falut is megnéztünk, megálltunk Oingt faluban, ahol lehetőségünk volt szabadfoglalkozás keretében végig járni a falut, majd a túrát a Domaine de Fond-Vieille borászatban fejeztük be, ahol megtekintettük az autentikus francia szőlőművelést, valamint a borkészítés folyamatait is végigvezettek minket. Természetesen a túra közben lehetőség volt megkóstolni is a 8 különböző tételből álló borválogatást is, mely a vidékre jellemző Chardonnay és Gamay szőlőből készült borokból állt, valamint egy másik, Pinot Blanc szőlőből készült bort is megízlelhettem.

Mindent összevetve azt gondolom, hogy életem eddigi legjobb élményét kaptam az Erasmustól. Szavakkal nehezen lehet leírni az érzést, amikor az ember belecsöppen egy másik ország életébe, kultúrájába és mindennapjaiba. Furcsa érzés, de mégis nagyon jó. Rengeteg új és csodálatos embert ismerhettem meg, akik mind nyitottan fogadtak és kaphatóak voltak a magyar kultúrára is. Utolsó este a munkatársak még egy kisebb búcsúbulit is szerveztek nekem, ahol „nem egyetemi körülmények között” tudtunk egy kicsit többet beszélgetni,

A Lyoni Claude Bernard Egyetem Orvostudományi Kara

A kutatóintézet sejtlaborja

„A csapat”

szórakozni. Ezen kívül mindenki szorgalmazta, hogy ha bármikor akár Lyon környékén, akár Franciaországban járok és segítségre lenne szükségem, csak szóljak nekik. Természetesen én is mondtam nekik, hogy ha Magyarországra jönnek szívesen megmutatom nekik a teljes országot. Éppen ezért bátorítok mindenkit, hogy jelentkezzen Erasmusra, mert biztosan élete egyik meghatározó élménye lesz.

Deák Péter, PhD-hallgató
PTE, ÁOK, Interdiszciplináris Orvostudományok
Doktori Iskola

Hámori Gábor
Thaiföldön készült
képei

Szülész-nőgyógyász rezidensek Gynolimpiája

A Gynolimpia elnevezésű szimulációs versenyt Magyarországon először a PTE, KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája rendezte április 26-án. Az esemény két helyszínen zajlott: a klinikán illetve az Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központban.

A résztvevőknek olyan feladatokat kellett megoldaniuk, amelyek fontosak a szülész-nőgyógyászat mindennapi gyakorlatában. A verseny nem csupán a résztvevők manuális képességeinek felmérését szolgálta, hanem hosszabb távon a fejlődésük nyomon követését is lehetővé fogja tenni.

Az idei versenyen Szeged, Debrecen, Budapest, Győr és Pécs szülész-nőgyógyász rezidensei mérték össze tudásukat. A szervezők célja, hogy hagyományt teremtsenek a versennyel, és kiterjesszék az egész országra. A Gynolimpia nem csupán verseny, hanem hosszútávú kezdeményezés is. Segíti a résztvevők szakmai elkötelezettségét és képességeinek fejlődését. Emellett a rendezvény lehetőséget teremt a jövő orvosgenerációinak a találkozásra, személyes kapcsolatok kialakítására, ezzel erősíteni a szakmai fejlődést és az orvosi innovációt.

Videó (UnivTV):

Sokféle tapasztalattal gazdagodtak a rezidensek az első kommunikációs tréningen

Június 12-én tartották az első rezidens kommunikációs tréninget a pécsi orvostudományi egyetemén, amit a Pszichológiai Konzultációs Szolgálat vezetője, dr. Gács Boróka és Major Jutta, klinikai szakpszichológus vezetett. A résztvevők szerint az együttlét nemcsak a szakmai készségek fejlesztését segítette elő, de kiváló fórumot teremtett egymás megismerésére, a klinikai együttműködések erősítésére, valamint a klinikai és háziorvos-rezidensek közötti kapcsolatépítésre is.

Előzménye, hogy 2024. január elsejétől a Pszichológiai Konzultációs Szolgálat munkatársai a rezidens kollégákat is fogadják egyéni pszichológiai segítségnyújtás keretében. A korábbi törzsképzés tapasztalatai, illetve az egyéni tanácsadások során szerzett benyomások alapján merült fel, hogy nekik is hasznosak volnának olyan képzések, illetve saját élmények, amelyek

pszichoedukációs, önismereti és kommunikációs szempontból is a fejlődésüket szolgálják.

Az első kommunikációs tréningen az általános kommunikációs ismeretek megszerzése mellett (tranzakciós modell, kommunikációs stílusok, stb.) gyakorlatokon keresztül, interaktív formában szerezhettek saját élményt a résztvevők a kérdezőtechnikáról és a rapportépítésről (rapport: kapcsolat, viszony), a betegellátás területén pedig saját tapasztalataikat is alkalmazva dolgozták fel a rossz hírek közlésének alapelveit. A leghasznosabbnak a rapport fogalmának a tisztázása mellett az azt segítő verbális és non-verbális kommunikációs stratégiák bizonyultak, valamint az a diskurzus, ami a rossz hírek közlésével volt kapcsolatos, ugyanis – mint mondták – ebben a témakörben kevés segítséget kapnak a klinikákon.

„A tréningen a szemszét, a traumatológia, az alapellátás, a gyermekgyógyászat, a sebészet, továbbá az aneszteziológia és intenzív terápia területéről érkezett rezidensek is részt vettek, akik elismerték a kommunikációs készségek fejlesztésének fontosságát az egészségügyi dolgozók, illetve a rezidensek körében is. Kiemelték, milyen nagy a jelentősége abban, hogy a betegellátás színvonala emelkedjen, a betegtájékoztatás és a terápiás együttműködés javuljon, hatékonyabbá váljon a teamwork, könnyebben rendeződjenek a munkahelyi konfliktusok, továbbá megelőzhetővé váljon a kiégés. Trénerként is éreztük a ventilációs, illetve a saját élményeik megosztására irányuló igényüket” – fogalmazott dr. Gács Boróka. A nagy érdeklődésre való tekintettel a trénerok tervezik, hogy a képzést további modulokkal egészítik ki.

Schweier Rita

Fotó: Major Jutta

Ernst Jenő, a „POTE védelmezője”

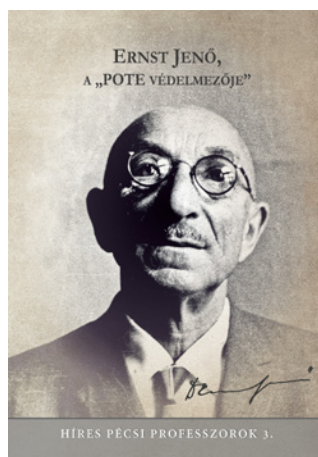
A PTE, ÁOK kiadásában nemrégiben megjelent a „Híres pécsi professzorok” sorozat 3. kötete Ernst Jenőről. A könyv írója, szerkesztője *Kellermayer Miklós* emeritus professzor. A sorozat első kötete *Reuter Camillo*, a második *Romhányi György* professor életművét mutatta be 2021-es illetve 2022-es megjelenéssel.

A könyv előszavában *Nyitrai Miklós* dékán Ernst professzor szellemi kiválóságáról, új tudományágat létrehozó képességéről így ír: „amikor 1947-ben a Rákóczi út 80-as számú épület földszintjén, az intézet atajára kiírták: »Biofizika«, a világon az volt az ötödik ilyen felirat. Volt, aki úgy fogalmazott: Ernst Jenő a biofizika területén végzett munkája mellett második legnagyobb érdeme, hogy a pécsi egyetemet a világhírig vitte, miközben sem rektor, sem dékán nem volt.” A kötet írója, szerkesztője – a Romhányi-könyv után – ismét hatalmas feladatra vállalkozott, mert Ernst professzor emberi nagyszerűségét, tudományos meglátásait és az egyetemünket építő, segítő tevékenységét bemutatni jelentős teljesítmény. Az intézményünk múltbéli szellemi értékeinek megőrzése, ismertetése szent kötelességünk, ennek tesz eleget Kellermayer professzor.

Az olvasó 3 fő fejezetet talál a kötetben. Az első személyes visszaemlékezéseket és interjút tartalmaz Kellermayer Miklós, *Tigyi József* és *Tóth Kálmán* professzoroktól, *Juricskay István* docenstől, *ifj. Kellermayer Miklós* professzortól, a Semmelweis Egyetem Biofizikai Intézetének igazgatójától, illetve *Halama Erzsébet* újságírótól. A második részben következnek Ernst professzor saját, különlegesen értékes írásai, amelyek 1929 és 1970 között jelentek meg. Az olvasó számára különleges értéket ad, hogy az eredeti közlemények tökéletes másolatban láthatók. A könyvet az 1986-os „Ernst Memorial Symposium” publikációi zárják.

Ernst professzor életútját *Bánáti Tibor* pedagógus, Baja város diszpolgárának írása ismerteti. „Bajáról indult el a magyar biofizika megalapítója, a magyar és a nemzetközi biofizika kiemelkedő tudósa a tudomány világába. Itt született 1895. április 16-án, egy kereskedő család nyolcadik gyermekeként. A bajai ciszterci főgimnáziumba járt, ahol hamar kitűnt tehetségével. Az önképzőkörben szabadelőadásokat tartott természettudományi témákból. Több iskolai pályadíjat és ösztöndíjat nyert, amivel szabadon választott értekezéseit és kitűnő tanulmányi eredményét jutalmazták. Kivételes tehetségével olyan tekintélyt szerzett magának, hogy tanáraival vitatkozhatott. Résztvevője volt az iskolai diákszínjátásznak is. Jelesen érettségizett, és az orvosi pályát választotta. Beiratkozott Budapesten az orvosi fakultásra. Az első világháború alatt, másodéves orvostanhallgató korában, önként jelentkezett katonának. Az oroszok elfogták, és öt évet töltött hadifogságban. Orvosi diplomát 1923-ban szerzett a pécsi Erzsébet Tudományegyetemen, és a Gyógyszertani Intézetbe került, ahol megkezdte tudományos munkáját az életműködések biofizikai törvényszerűségeinek kutatásával.

A később Ernst-effektusnak elnevezett jelenség értelmezése során vitába keveredett az akkor már világhírű, Nobel-díjas *Otto Mayerhof* professzorral, aki más eredményeket ért el. A több évig tartó vita végül Ernst győzelmével végződött, bizonyítékai alapján elismerte igazságát. Magántanári képe-

sítést 1928-ban, 33 évesen szerzett „A szervi működés fizikai elemei” című tanulmányával. Az Orvosi Fizikai Intézetben 1930-tól folytatta munkáját. Címzetes rendkívüli tanár címet 1935-ben kapott. Az 1930-as évektől nemzetközileg az egyik legismertebb magyar biológus kutatóként tartották számon, elsősorban az izomműködés és folyadéktranszport-kutatásban elért eredményei miatt. Nem sejtették külföldi kollégái, hogy milyen mostoha körülmények között dolgozott. Létfenntartási gondokkal is küszködve, szerény laboratóriumban, néhány lelkes orvostanhallgató tanítványával végezte kutatásait. Fizetés nélküli tanársegédi állása volt a pécsi egyetemen – ehhez is kinevezés kellett – de ezt is elvették tőle 1939-ben. Az akkor már Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert meghívta szegedi laboratóriumába, és közösen dolgoztak az izom biokémiájának vizsgálatán. Jelentős szerepe volt a világhírű Szent-Györgyi izomkutatási iskola megteremtésében.

A második világháború utolsó éveiben munkaszolgálatra kényszerítve Mohácson volt munkatáborban, ahonnan a Szálasi-puccs idején megszökött. Jelentős szerepet vállalt 1945 után a magyar tudományos élet újjászervezésében, 1946-tól a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjává választották. A Pécsi Orvostudományi Egyetem Biofizikai Intézetének vezetője 1945 és 1972 között, amely a magyar biofizika fejlesztésének bázisa, az izomkutatás egyik világszerte elismert műhelyévé vált. Megszervezte a Magyar Biofizikai Társaságot, amelynek elnöke, majd tiszteletbeli elnöke lett, és az MTA Biofizikai Szakbizottságának is elnöke volt. Jelentős szerepet játszott a nemzetközi Biofizikai Unió megteremtésében. Megindulása óta, *Straub F. Brúnóval* együtt, főszerkesztője az MTA egyik angol nyelvű tudományos folyóiratának, amelyben a biokémiai és a biofizikai alap kutatásokkal kapcsolatos tanulmányokat, felfedezéseket, módszereket ismertették. Egyéb tudományos szervezői munkái, külföldi utazásai után mindig visszatért laboratóriumába. Tudományos tevékenységével szerzett nemzetközi tekintélye nem kápráztatta el. Hívták külföldre – a fasizmus nehéz éveiben is – de inkább vállalta a megpróbáltatásokat hazájában. Élete végéig rendszeres kutatómunkát végzett, csábító közéleti funkciókat sem vállalt, de ez nem jelentette kivonulását a közéletből.

Munkásságának legfontosabb területe az élő anyagban fellépő fizikai jelenségek elemzése volt. Az izomműködés biofizikájának számos területén végzett kutatásokat. A tu-

dományos tények prioritásának megerősítéséért harcolt, az áltudomány és a látszattudomány ellen. Ezen gondolatait az elhunyt előtt néhány héttel befejezett „Tények és szövegek” című munkájában írta le. Tudományos munkásságát 3 monográfiában s mintegy 200 dolgozatban publikálta. A „Bevezetés a biofizikába” című tankönyve három kiadást is megért. Generációk tanulták ebből a modem biofizika alapjait.

Életének 86. évében 1981. február 27-én Pécsen hunyt el, és az MTA, az Egészségügyi Minisztérium, valamint a POTE saját halottjaként március 9-én temette el a pécsi köztemetőben. Számtalan kitüntetés birtokosa volt. Kétszer adományozták számára a Kossuthdíjat (1949, 1956), megkapta az Akadémiai Aranyérmet, a Semmelweis Emlékérmét, a Pro Universitate Emlékérem arany fokozatát, s a POTE díszdoktori címét, valamint más kitüntetéseket is. Munkatársai, tanítványai, Pécsen élő unokahúga elmondták, hogy egész életében a laboratóriumában lévő szobájában lakott, amely puritán egyszerűséggel volt berendezve. Mesélik, hogy vaságya mellé falvédőnek csomagolópapírt szögezett, ötleteit erre jegyezte. Szigorú rendszerességgel osztotta be idejét. Mindig hajnalban kelt, még 86 éves korában is naponta 1/2 5-kor. Úgy vélte, hogy a kora reggel a legalkalmasabb az ol-

vasásra és a tanulásra. Ekkor tanulmányozta a szaklapokat is. Pontosan reggel 8-kor – nyugdíjas korában is – az intézetben volt, ahol élete végéig dolgozott. Délben mindössze 1 órási pihenőt tartott. Megfigyelte, hogy annak az egyetemistának, aki délidőben a folyosón sétál, nincs pénze ebédre, és befizetett helyette. Titkárnőjénél tartott egy takarékkönyvet, ebből diákjai pénzt kölcsönözhattak. A napi 3-4 kilométeres gyakorlást sohasem mulasztotta el, és este 10-kor tért nyugovóra. Nem nősült meg, „házasságra” a tudománnyal lépett. Szigorú volt önmagához és másokhoz, szókimondó, de tudott higgadt bölcs is lenni. Környezetében mindig vibrált valamilyen szellemi feszültség. Szerette testvéreit, rokonait, özvegyen maradt két testvérét eltartotta. Végreleletében – személyes dolgait kivéve – mindenét az Akadémiára hagyta. Halálával a magyar biofizika tudományt pótolhatatlan veszteség érte. Kiváló, puritán életű, markáns egyéniségű humanista tudós volt, aki még életében beírta nevét a tudományág klasszikusainak névsorába.”

A kötet mindenkinek ajánlható, aki a pécsi egyetem dolgozóinak, hallgatóinak elkötelezett támogatóját, a magyar tudomány eredményeit kimagaslóan gyarapító tudós nagyszerű emberi értékeit szeretné megismerni.

110 éve született Takáts Gyula orvos, higiénikus, virológus

Takáts Gyula (Magyaratád 1914 – Budapest 1980) Kaposváron járt gimnáziumba. Orvosi tanulmányait a Pécsi Erzsébet Tudományegyetem Orvosi Karán végezte 1932-1938 között.

Diplomájának megszerzése után ugyancsak Pécsen, a Közegészségügyi Intézetben, majd 1942-től a budapesti Magyar Királyi Országos Közegészségügyi Intézetben dolgozott. 1942 és 1948 között a kiütéses tifusz elleni, illetve más oltóanyagok előállításában működött közre. 1948-tól lett a Víruskutató Osztály tudományos munkatársa. 1957-1977 között vezette az osztály Influenza Laboratóriumát, mely egyebek mellett ellátta a WHO Nemzeti Influenza Központjának regionális feladatait is. 1977-ben nyugdíjba vonult, de tudományos tanácsadóként változatlan energiával segítette a laboratórium kutató és gyakorlati munkáját 1980-ban bekövetkezett haláláig.

Takáts Gyula 1949-ben alakította ki a mikrobiológiai vizsgálatokat forradalmasító, később róla elnevezett mikrotitrátort. Ez lehetővé tette a szerológiai munka megújulását, mely később a laboratóriumi mikromódszerek alapjául szolgált szerte a világon. Egyéb, ma is használatos vírusvizsgálati és oltóanyag-előállítási módszerek kidolgozása is a ne-

véhez fűződik. Munkásságát számos díjjal és kitüntetéssel ismerték el: Manninger Rezső Emlékérem, Kiváló Orvos, Kiváló Újító, Aranyjelvényes Kiváló Feltaláló és a Munka Érdemrend ezüst fokozata.

Az OEK (Országos Epidemiológiai Központ) részére Kubászova Tamara kutatóorvos-éremművész készítette el a Takáts Gyula emlékérmét. A 90 mm átmérőjű, kétoldalas, öntött bronzérem előlapján szembenéző portré, jobb oldalt két sorban DR. TAKÁTSY GYULA/1914-1980 körirat, míg bal oldalon a váll fölött a K T mesterjegy látható (1. kép). A hátlapon „OEK, A magyar epidemiológia fejlesztéséért Alapítvány ♦” körirat olvasható (2. kép). Az éremmező közepe üres és vélhetően a jutalmazott nevének, a jutalmazás dátumának stb. bevésésére szolgál.

Érdekességgként megemlíthető, hogy Takáts Gyula testvérbátyja volt az a Takáts Tibor, aki szintén Pécsen szerzett orvosi diplomát, majd a Szülészeti Klinikán dolgozott és egyebek mellett arról lett ismert, hogy orvosi szakkönyveket illusztrált rajzaival és szép érmekeket is alkotott, pl. a Pécsi Egyetemi Atlétikai Club (PEAC) (3. kép) és az Autóklub (4. kép) részére.

Süle Tamás

1. kép

2. kép

3. kép

4. kép

Remek eredményekkel szerepelt a pécsi orvosválogatott a 43. Medigames-en

Idén Franciaországban, Saint-Tropez városában rendezték június 16-23. között a 43. Orvosi Sport Világjátékokat (World Medical and Health Games), melyről ezúttal is kiváló eredményekkel tért haza a pécsi orvos-válogatott. Az egy hétig tartó viadalon atlétikában, teniszben, úszásban és labdarúgásban szálltak versenybe az egészségügyi munkatársak és az egyetemi hallgatók.

A World Medical and Health Games 1978-as indulása óta az egészségügyi, orvosi szcéna számára a világ leghíresebb megmérettetésévé vált. Évről évre résztvevők tömegei keresik fel, mostanra közel 40 ország versenyzőit tömörítve. A PTE, KK Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikája három fővel vett részt a játékokon: *Papdiné Dombi Mónika* diplomás ápoló ultrafutóként, *dr. Móricz Ottó* klinikai főorvos teniszezőként, *dr. Patczai Balázs* klinikaigazgató pedig all-round sportsmanként.

Papdiné Dombi Mónika a félmaratoni távon állt rajthoz. Impozáns, neoklasszicista kastély kertjében jelölték ki a pályát, gyönyörű környezetben. A diplomás ápoló korábban jelentősen hosszabb távokon, 50-100 km-es versenyeken ért el sikereket, ám saját elvárásait messze túlteljesítve, két órán belül, 01:58:54-es kiváló idővel második helyezést ért el ezen a távon is, miután a Cote d'Azur szinte szubtrópusi klímáján is úrrá lett.

Dr. Móricz Ottó a tenisztornán indult, amit a patinás St. Tropez Tennis Club rendezett. A mérkőzéseket eredetileg kemény borítású pályákon tervezték lebonyolítani, de az esős időjárás miatt ezt megváltoztatták. A klinikai főorvos az első fordulóban erőnyerőként került tovább, majd a második fordulóban egy olasz ellenfelet kapott, aki az első szettben elvette adogatását, az eredmény 0:2 lett. A lelkes magyar szurkolók biztatása mellett ezután látványos játékkal 6:3-ra fordult a

szett, majd a második játszma imponáló, 6:0-s eredményével zárult a mérkőzés. A döntőbe jutásért egy kellemetlen stílusban játszó román ellenféllel került szembe. Az eső miatt a mérkőzést egy furcsa felületű pályán rendezték, melynek borítása salaknak tűnt, ami az ellenfélnek kedvezőtlennek bizonyult. Az első szettben, vezetés mellett, egy előretörésnél letapadt a lába és súlyos combhajlítózom-sérülést szenvedett, ami miatt fel kellett adnia a küzdelmet. Az ellenfeleket látva ez nagy veszteséget jelentett, és a szinte borítékolható tornagyőzelem helyett Móricznak a harmadik helyezettnek járó bronzéremmel kellett beérnie.

Dr. Patczai Balázs az atlétikai versenyeken súlylökésben indult. A gyakorlatok során végig javuló teljesítménnyel, magabiztos győzelmet ért el 12 méter 22 cm-es eredménnyel. Az elmúlt évek során ez már a második győzelme volt ebben a versenyszámban, ám a többi dobószámában izomsérülés miatt nem tudott rajthoz állni. A fedett, 25 méteres medencében megrendezett úszóversenyek nagy létszámmal, trópusi körülmények között zajlottak. Dr. Patczai Balázs az 50 méteres gyorsúszásban vetette össze erejét több nemzet képviselőjével. A versenyző képességeitől és elvárásaitól elmaradó, 31 mp-es időeredmény – melynek oka a csúszós rajtkő miatti rossz rajt lehetett – a második, 25 méteres imponáló teljesítménye ellenére is, csak a tisztes harmadik helyezéshez volt elegendő.

A magyar orvosokból álló labdarúgó-válogatott nagy-pályán próbálta megvédeni a 2022-ben megszerzett bajnoki címét, és szokásához híven a Classic (korhatár nélküli) és a Legend (45 év feletti) kategóriában is indított csapatot. A Classic gárda a csoportmérkőzések során Mexikó csapata felett aratott magabiztos, 2-0 arányú győzelmet, azonban Brazília válogatottja ellen 1 gólos vereséget szenvedett (végeredmény 0-1). A harmadik játéknapon Mexikó legyőzte

Fotó: Lukács Márk

Brazíliát, így körbeveréssel, jobb gólaránnyal végül 1. helyen végzett csoportjában a magyar csapat. Az egyenes kieséses szakaszban a legjobb nyolc között a házigazda francia válogatottal kerültek szembe. Az első félidőben egy balszerencsés szituációt követően hátrányba került a magyar válogatott, de a második játékrészben mutatott parádés játéknak köszönhetően végül fordítani tudott, és továbbjutott az elődöntőbe (HUN-FRA félidőben 0-1, végeredmény 2-1). Ezt követően a torna kétségkívül legnehezebb mérkőzése várt honfitársainkra, ugyanis a döntőbe kerülésért azt a Norvégiát kellett legyőzniük, velük a két évvel ezelőtti döntőt játszották (akkor a rendes játékidő 2-2-es döntetlent hozott, majd tizenegyesekkel sikerült felülkerekednie a magyar válogatottnak). Idén revansot vettek az északiak, magabiztos játékkal 4-0 arányban nyertek és kiejtették a magyar csapatot, majd másnap a döntőben ellenfelüket legyőzve megszerezték a bajnoki címet. A mieink a zárónapon a 3. helyezéért küzdhettek meg azzal a mexikói csapattal, velük a csoportban egyszer már találkoztak. A norvégoktól elszenvedett vereség után a fiúknak sikerült hamar talpra állniuk, és a tornán mutatott legszebb játékkal fölényesen, 4-0-s végeredménnyel nyerték meg a bronzmérkőzést.

A *Legend kategóriában* körmérkőzéses rendszerben bonyolították le a tornát. A magyar orvosokból álló labdarúgó-válogatott az alapszakasz minden mérkőzését magabiztos játékkal nyerte meg. A briteket 8-1, az olaszokat 2-1, a chileieket 1-0, a mexikóiakat pedig 2-1 arányban múlta felül a csapat. A hibátlan játéknak azonban ára volt, ugyanis több fontos játékos is sérülést szenvedett a mérkőzések alatt,

így elég foghíjasan várhatta gárdánk a döntő mérkőzést. Az alapszakaszban második helyen záró olasz válogatott volt az ellenfél a végső összecsapáson. Orvosaink az első félidőben még lépést tudtak tartani az abszolút értékben „fiatalosabb” taljánokkal, azonban a második félidőben már hiányzott az a lendület, ami a győzelemhez kellett volna, így végül az olaszoké lett a bajnoki cím, a mieink pedig a második helyen végeztek (HUN-ITA 0-3). Némi vigaszt nyújtott az, hogy a **torna legjobban játszó játékosának dr. Fazekas Gábort**, a PTE, KK Érsebészeti Klinikájának adjunktusát választották meg. Összességében egy ezüst- és egy bronzéremmel utazhattak haza.

A válogatott PTE-s tagjai: *dr. Fazekas Gábor* (a PTE, KK Érsebészeti Klinikájának adjunktusa), *dr. Józsa Gergő* (a PTE, KK Gyermekgyógyászati Klinika gyermektraumatológiai részlegvezetője), *dr. Fehér Zsolt* (a PTE, KK, AITI Gyermekaneszteziológiai Tanszékének klinikai főorvosa), *dr. Gyimesi Tamás* (a PTE, KK II. sz. Belgyógyászati Klinikájának korábbi munkatársa, jelenleg a Szigetvári Dialízis Központ orvosigazgatója), *dr. Belák Máttyás* (a PTE, KK Urológiai Klinikájának szakorvosa), *dr. Lukács Márk* (a PTE, KK Ortopédiai Klinikájának rezidens orvosa), valamint *Gelencsér Gergő* és *Németh Dávid*, a pécsi orvoskar medikusai.

Az eredményeket összegezve a pécsi orvos-válogatott tagjainak sporttelményekben és sikerekben gazdag eseményül szolgált a 43. Medigames.

Szeretettel gratulálunk!

Schweier Rita

Fotókiállítás az eszéki Kulturális Központban

„Ritmus a fotózásban és a hagyományban” címmel június 20-án különleges fotókiállítás nyílt az eszéki Kulturális Központban, a Zene Világnapja alkalmából. **Dr. Szentpéteri József**, a PTE, ÁOK Transzdiszciplináris Kutatások Intézetének oktatója és a PTE hallgatói mutatták be alkotásaikat, illetve az azokhoz kapcsolódó fotográfiákat, amik a pécsi orvoskaron, a „Kreatív

Kalandok – manuális készségfejlesztés” című tantárgy keretében készültek. A kurzusok egyik demonstrátora, **Dávid Kinga** is bemutatkozott a tárlaton, melynek célja a fotóművészet, a zene és a helyi kulturális hagyományok összefonódásának a szemléltetése, esztétikai élményben gazdag programot kínálva a látogatóknak.

Fotó: Dr. Szentpéteri József, Szentpéteri Boglárka

„A húsvéti tojások különleges kapcsolatot teremtenek a hagyományokkal, hiszen mindegyikük egy-egy helyi történetet vagy kulturális szokást idéz meg, általuk a látogatók mélyebb betekintést nyerhetnek az eszéki és pécsi régió gazdag kulturális örökségébe. A kiállításához különleges élményként járul hozzá **Kelle Miklós** rendező-operátor folyamatosan vetített filmje is, ami a kurzus során készült és részleteiben mutatja be a diákok alkotófolyamatát” – nyilatkozta dr. Szentpéteri József, aki a megnyitón a tárlat jelentőségéről és a fotóművészet fontosságáról beszélt a hagyományok megőrzésében, a hallgatók pedig alkotásaik történetéről, inspirációikról meséltek.

Az eseményen több neves vendég is megjelent: helyi művészek, oktatók és kulturális szakemberek. A tárlat a következő hetekben is látogatható, létrejöttében a PTE, ÁOK, az eszéki Josip Juraj Strossmayer Tudományegyetem orvoskara, valamint a Szentágotthai Szakkollégium segített.

További fotók:

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

I. sz. Belgyógyászati Klinika

Angiológiai Tanszék

■ A Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság kongresszusát Balatonfüreden rendezték meg május 29-31. között. A kongresszuson, ami a hazai érgyógyászat legrangosabb szakmai és tudományos rendezvénye, *Simon Orsolya* „*Helicobacter pylori* által okozott fertőzés és a carotis intima és media rétegének vastagsága közötti kapcsolat – szisztematikus áttekintés és metaanalízis” című absztraktját a 10 legjobb közé választották, és előadását a 35 év alattiak Válogatott előadásai szekciójában tarthatta meg.

Poszter szekciójában *Bíró Katalin* „A non-invazív angiológiai diagnosztika helye az angiopátia és neuropátia vizsgálatában diabéteszes betegpopulációban”, *Fendrik Krisztina* „Magas és igen magas kardiovaszkuláris kockázatú páciensek szűrése perifériás verőérbetegség irányában Doppler-módszerrel és automata, négy végtagi vérnyomásmérő készülékekkel”, *Jáhn Henrietta* podiáter pedig „Alsó végtag kompressziós kezelésének optimalizálása” címmel tartott előadást. *Késmárky Gábor* „Glikémiás kontrollon túl: GLP1 receptor agonista kezelés jelentősége szövődményes 2. típusú diabéteszben” című Novo-Nordisk szimpóziumot vezette fel előadásával, *Bíró Katalin* „LEAD, mint terápiás szempont a 2-es típusú cukorbetegség gondozásában” címmel adott elő.

„Krónikus vénás betegség a valóság talaján” című Servier szimpóziumban *Késmárky Gábor* „Konzervatív kezelés új magyar és nemzetközi RWE adatok alapján” címmel ismertette a gyakori beteg kezelési elveit; a „Dilemmák a tumor-asszociált VTE antikoaguláns kezelésében” című Pfizer szimpóziumban „Hogyan és meddig kezeljük a dagadt VTE-s betegeinket?” című előadást tartotta meg; a MAÉT és az MKT Kardiovaszkuláris Prevenció, Vaszkuláris és Rehabilitációs Munkacsoport együttes ülésén „Rehabilitációról röviden” címmel referált. *Késmárky Gábor* a társaság tudományos bizottságának és a kongresszus szervező bizottságának tagjaként, valamint négy szekció üléselnökeként is segítette a rendezvény megvalósítását.

Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

■ Az ÁOK kongresszusi támogatása segítségével Szabó Éva részt vett Milánóban 2024. május 15-18. között az „56th Annual Meeting of the European Society of Paediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition” nemzetközi konferencián az alábbi posztterekkel. *Éva Szabó* et al: „Antibiotic-induced effects on the fatty acid composition of faeces in a rat model”; *Tamás Marosvölgyi* et al: „Lipid composition of fish oil supplement capsules determined by high-performance thin-layer chromatography”.

■ *Veres Balázs* 2024 májusában Portugáliában a Coimbra-i Egyetemet látogatta meg Erasmus támogatással.

■ *Deák Péter* PhD-hallgató Erasmus+ ösztöndíjtámogatással 2024 áprilisában az Université Claude Bernard Lyon, Faculté de Médecine-ben tett látogatást és kapcsolódott be *Yasim Dargaud* professzor kutatócsoportjának a munkájába.

Érsebészeti Klinika

■ *Vadász Gergely* 2024. május 1-3. között részt vett az Európai Sebkezelő Társaság Kongresszusán Londonban, ahol előadással szerepelt.

■ *Menyhei Gábor* a 2024. május 22-24. között a Bordeaux-ban megrendezett Európai Érsebészeti Társaság Vasculum Munkacsoportjának meetingjén vett részt, ahol előadást tartott a hazai Érsebészeti Regiszter eredményeiről.

■ 2024. május 29-31. között zajlott Balatonfüreden a Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság rendezésében az Angiológiai Napok. Ennek szervező bizottságában *Menyhei Gábor* vett részt és járult hozzá a kongresszus sikeres lebonyolításához. Előadással szerepelt a rendezvényen *Szabó Dorottya* és *Caleb Ibitamuno* valamint *Menyhei Gábor*. *Szabó Dorottya* a poszterszekcióban nyújtott kitűnő teljesítményéért a legmagasabb szintű elismerést, Nemes Attila Díjat kapott. *Caleb Ibitamuno* a fiatal, 35 év alatti előadók között I. helyezést ért el előadásával, melynek jutalmaként teljes részvételi támogatást nyert az ősszel Krakkóban megrendezendő ESVS kongresszuson.

■ *Kasza Gábor* 2024. június 21-23. között az Aradon megrendezett Nemzetközi Aorta Symposiumon vett részt.

Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

■ 2024. augusztus 20-a alkalmával *Pethő Gábor* magas színvonalú munkájáért Magyar Érdemrend lovagkereszt polgári tagozat kitüntetést vehetett át a Kulturális és Innovációs Minisztérium jóvoltából.

■ *Zsidó Balázs* „A ligandumok kötési mechanizmusának számítása.”, *Börzsei Rita* „Farmakológailag fontos molekula-komplexek számítása.” és *Payrits Maja* „Az ösztrogén jelátvitel szerepe fájdalomfolyamatokban.” című munkáikkal elnyerték a Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatási Ösztöndíját.

■ Az Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program (EKÖP), Doktori képzés II. (komplex vizsga utáni) kategóriájában *Fülöp Barbara* „NRLP3 inflammaszómá gátló hatása a krónikus stressz-indukálta fájdalomra, és neuroinflammációs mechanizmusok kialakulására”, *Nehr-Majoros Andrea* „Ciklodextrin származékok analgetikus és anti-inflammatorikus hatásainak vizsgálata akut és krónikus állatkísérletes modellekben” és *Takács-Lovász Krisztina* „A trigeminovaszkuláris aktiváció által kiváltott metabolomikai változások vizsgálata transzlációs megközelítéssel” témában nyert el pályázatot.

■ *Király Ágnes* az EFIC ösztöndíj jóvoltából részt vett az Európai Fájdalomszövetség (EFIC) 4. nyári iskoláján „Translational Pain Research: From Lab to Clinic” címmel Krakkóban. 23 fiatal kutatóval együtt számos színvonalas előadáson, valamint workshopokon vett részt a Lengyel Tudományos Akadémia Maj Farmakológiai Intézeténél és a Jagelló Egyetem Pszichológiai Intézeténél.

■ *Fülöp Barbara* az Isztambuli Aydin Egyetem Delightful Istanbul programjának, az egyetem Orvostudományi Kara által szervezett „Genetics and Medical Biotechnology” című angol nyelvű, gyakorlatorientált két hetes kurzusán vett részt.

■ 2024. április 4-6. között Eszéken rendezték meg a „6th International Transla-

tional Medicine Congress of Students and Young Physicians” kongresszust. Intézetünket képviselte *Konkoly János* „Transient receptor potential ankyrin 1 (TRPA1) ion channel in the centrally-projecting Edinger-Westphal nucleus may diversely modulate the symptoms of posttraumatic stress disorder in mice”, *Ammar Al-Omari* „Functional and Neuroanatomical evidence in line with a mouse CGRP model support the involvement of peptidergic Edinger-Westphal nucleus in migraine”, *Milica Milicic* „Examination of the pontine micturition center (Barrington’s nucleus) in a mouse model of chronic stress”, *Prókay Petra Antónia* „Investigation of the central projecting Edinger-Westphal nucleus in a mouse model of Alzheimer’s disease” és *Török Izabella* „The TRPA1 ion channel is downregulated in the centrally projecting Edinger-Westphal nucleus in a mouse model of chronic alcohol consumption” című előadásukkal.

■ 2024. május 23-25. között Debrecenben tartották a „Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XVII. and EUEPS Annual Meeting 2024” konferenciát, ahol *Pintér Erika* „SST4 Somatostatin Receptor as a Potential Novel Target in the Treatment of Neuropathic Pain: From Early Discoveries to Clinical Trials” címmel „keynote” előadást tartott.

■ Debrecenben rendezték meg a Magyar Élettani Társaság (MÉT) 86. Vándorgyűlését 2024. május 29-31. között. *Helyes Zsuzsanna*, mint a MÉT vezetőségi tagja vett részt a konferencián. Intézetünkben *Kormos Viktória* „A TRPA1 ioncsatornák szerepének vizsgálata stresszadaptációs zavarokban”, *Pozsgai Gábor* „A poliszulfidok összetett hatása gyulladásos folyamatokra”, *Konkoly János* „A centrális tranziens receptor potenciál ankyrin 1 (TRPA1) ioncsatornák befolyásolhatják a kondicionált félelemválasz kioltását a poszttraumás stressz betegség (PTSD) egér modelljében” és *Göntér Kitti* „A DMTS TRPA1 ioncsatorna által közvetített antidepresszáns és szorongásoldó hatásának vizsgálata” címmel adtak elő.

■ 2024. június 5-7. között Mátraházán volt a „HUPHAR 2024 – Conference on Pharmacology, Pharmacokinetics & Innovation” konferencia. *Pintér Erika*, *Helyes Zsuzsanna*, *Szőke Éva*, *Tékus Valéria* és *Borbély Éva* szervezőként, szekcióvezetőként vettek részt. *Pintér Erika* „Could the TRPA1 be a promising target in the treatment of CNS diseases?”, *Tékus Valéria* „Fractalkine (CX3CR1) and

Interleukin-1 (IL-1) receptors mediate neuroinflammation and related hypersensitivity in mouse models of chronic primary pain”, *Hajna Zsófia* „In vivo investigation of combined capsaicin-diclofenac containing transdermal patch in rat models of acute pain”, *Nehr-Majoros Andrea* „Analgesia via lipid raft disruption by cyclodextrins”, és *Ritter Emese* „The novel multi-target drug candidate szv-1287 inhibits inflammatory lung function alterations in the optimized endotoxin-induced acute pneumonitis mouse model” címmel adtak elő. *Borbély Éva* „The role of hemokinin-1 in motor coordination and muscle strength of young and aged mice”, *Szabó Katalin* „Chemosensor TRPA1 covalent ligand modifies T lymphocyte activation in vitro”, *Pohóczky Krisztina* „Mechanisms of neurovascular-immune interactions in deep infiltrating rectosigmoid endometriosis determined by transcriptomics”, *Horváth Ádám István* „CX3CR1 fractalkine receptor activation reduces chronic arthritic pain: in vivo study using gene-deficient mice and selective receptor antagonist”, *Mohos Violetta* „Topiramate reversed the adjuvant-induced inflammatory orofacial allodynia in rat”, *Harmat Máté* „Potential and limitations of inflammatory and neuropathic rat models of trigeminal activation”, *Payrits Maja* „Effect of estradiol and genistein on the transient receptor potential vanilloid-1 and ankyrin-1 receptors regulated pain responses”, *Bencze Noémi* „The novel multitarget semicarbazide-sensitive amine oxidase inhibitor SZV-1287 decreases the viability of different cancer cell lines” *Király Ágnes* „Pharmacological characterization of the chronic stress-induced pain model in mice: gabapentin, but not tramadol reduces both cold and mechanical hyperalgesia” és *Kovács-Rozmer Katalin* „Osteosarcoma cells express functional transient receptor potential ankyrin 1 and vanilloid 1 ion channels and somatostatin SST4 receptors” címmel poszttert mutattak be.

■ 2024. június 23-26. között Görögországban, Athénban rendezték meg a „9th European Congress of Pharmacology” konferenciát. Intézetünkben *Helyes Zsuzsanna* „Targeting Molecular Networks for Drug Discovery” című szekció társvezetőjeként vett részt, *Borbély Éva* „Tachykinin research: old family, new directions”, címmel adott elő. *Pintér Erika* „Development of silicone-based transdermal patches against postoperative and

inflammatory pain conditions”, *Szőke Éva* „Analgesic effect of cyclodextrin derivatives through inhibition of Transient Receptor Potential Ankyrin 1 ion channel activation”, *Tékus Valéria* „The fractalkine receptor 1 (CX3CR1) mediates hyperalgesia and neuroinflammation the passive transfer-trauma mouse model of complex regional pain syndrome”, *Horváth Ádám István* „Fractalkine chemokine receptor 1 (CX3CR1) mediates chronic arthritic pain: in vivo study using CX3CR1-deficient mice”, *Göntér Kitti* „Investigation of the antidepressant and anti-anxiety effects of DMTS mediated by the TRPA1 ion channel”, *Pozsgai Gábor* „Effect of DMTS via the TRPA1 ion channel in acute stress in mouse model”, *Mohos Violetta* „Topiramate showed anti-allodynic effect on the adjuvant-induced inflammatory orofacial allodynia model”, *Harmat Máté* „Merits and constraints of inflammatory and neuropathic rat models of trigeminal activation”, *Kepe Eszter* „Regulatory role of hemokinin-1 in age-related memory loss, motor coordination and muscle strength changes” és *Fülöp Barbara* „Stress-induced mechanical and thermal pain sensitisation mediated through central nervous system cell signalling” címmel poszttert mutattak be.

■ Bécsben, 2024. június 25-29. között zajlott a „FENS Forum 2024” konferencia. Intézetünkben *Konkoly János* „Centrally located transient receptor potential ankyrin 1 ion channel may exert diverse impact on the symptoms of posttraumatic stress disorder in mice” és *Ammar Al-Omari* „Involvement of peptidergic edinger-westphal nucleus in the neurobiology of migraine” címmel poszttert mutattak be.

Orvosi Képző Klinikai

■ 2024. április 26-30. között rendezték meg az ECIO-t (Európai Intervenciók Onkológiai Kongresszus) Palma de Mallorca-n, ahol klinikánkat *Battyáni István* képviselte.

■ 2024. május 23-án *Szekeres Gábor* Budapesten sikeres radiológia szakvizsgát tett.

■ 2024. május 23-án az Oktatók Ünnepe alkalmából *Dömötör Andrea* kiváló gyakorlatvezető és *Tóth Arnold* kiváló oktató díjat vehetett át.

■ 2024. május 25-én a Pécsi Tudományegyetem rektora a szervezeti egységek vezetőinek javaslatára magas színvonalú és lelkiismeretes munkájuk elismeréseképpen rektori dicséretben részesítette az

alábbi munkatársakat: *Péleyné Mohay Gabriella* klinikai főorvost, *Pataki Beatrix* ápolásszakmai igazgatóhelyettest és *Hucker Tímea* gazdálkodási referenst.

■ 2024. május 29-30. között rendezték meg a Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság (MAÉT) 2024. évi kongresszusát Balatonfüreden, ahol *Tóth Arnold* üléseelnökség mellett az alábbi három tudományos előadást tartotta: „Oscar – multifunkciós katéter használata a napi gyakorlatban”; „Jetstream atherectomy helye az alsóvégtagi verőérszűkület el-látásában”; „Gyógyszeres technológia szerepe az alsóvégtagi verőérszűkületben”.

■ 2024. június 7-8. között Kecskeméten szervezték meg az idei Fiatal Intervenciós Radiológusok Találkozóját, melyen *Tóth Arnold* üléseelnökként vett részt. Továbbá klinikánkat képviselték még *Oláh Zsanett*, *Gáspár Tamás* és *Kalmár Péter*.

■ 2024. június 10-én *Tóthné Makk Evelin* sikeres PhD-védést tett. PhD-értekezésének címe: „EZH2 expresszió vizsgálata nőgyógyászati szövettani mintákon”.

■ 2024. június 19-én volt *Környei Bálint Soma* „Koponyatrauma hatására kialakuló fehérállományi mikrovérzések klinikai jelentőségének vizsgálata modern MRI módszerekkel” című PhD-értekezésének nyilvános vitája, amely sikeres véddel zárult.

■ 2024. június 27-én a Semmelweis-nap alkalmából elnöki dicséretben részesült *Kisfaludy Zsolt*, *Lugosi Dávid* és *Szombatiné Sárosi Judit*.

■ 2024. augusztus 16-án a Pesti Vigadóban augusztus 20-a alkalmából *Battyáni István* magas színvonalú munkájáért Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat kitüntetését, *Pataki Beatrix* pedig a Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetését vehetett át.

Szívgyógyászati Klinika

■ A Semmelweis-napi ünnepség keretében Pro Patiente díjat vehetett át sok éven keresztül végzett kiemelkedő gyógyító, diagnosztikai, megelőző és innovációs tevékenységéért klinikánk főorvosa, *Goják Ilona*.

■ *Torma Dalma* és munkatársai cikket közöltek a Scientific Reports című folyóiratban „Initial experience with zero-fluoroscopy pulmonary vein isolation in patients with atrial fibrillation: single-center observational trial” címmel.

■ *Debreceni Dorottya* és munkatársai cikket közöltek a Journal of Clinical Medicine című folyóiratban „Comparison of conventionally performed and intracardiac echocardiography guided catheter ablation of atrioventricular node in patients with permanent atrial fibrillation – A retrospective single-center study” címmel.

Az alábbi kézirát jelentős késéssel érkezett, de a fontossága miatt a szerkesztőbizottság közlendőnek tekintette.

Műtősnői Nap a Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikán

Az AO* Műtősnői Nap országos roadshow-jának a pécsi Traumatológiai Klinika adott otthont 2023. november 24-én. Különös apropója az alkalomnak, hogy ez a klinikánk főműtősnőjének, *Hauckné Nagyházi Mónikának*, aki az AO regnáló főműtősnői mentora, ez volt az utolsó rendezvénye. Így, a szakmai fórum során a „Vándorbone”-ját is továbbadta, leköszönve a pozíciójáról, amelyet hat évig töltött be. Keretbe az foglalta az ünnepélyes pillanatot, hogy Mónika a megbízatás „staféta-bone”-ját 2017-ben Pécsen vehette át, most pedig ugyanott adhatta tovább.

Az AO a tisztség betöltésére az adott országban minimum 3, maximum 3+3 évre bízhatja meg a kinevezettet, ahogy ez főműtősnők esetében is történt. A feladat nem mellőzi a felelősséget, mert a főműtősnői mentornak komoly szerepet kell vállalnia az országos műtősnői továbbképzésekben, az orvosi és műtősnői AO bázis- és AO mesterkurzusokban, mind a manuális műtőasztali gyakorlatok, mind az előadás-sorozatok alkalmával. A novemberi egynapos rendezvényen műtősnők és műtősségek vettek részt, amely feszes programjában délelőtt 7 elméleti előadást hallgathattak meg a résztvevők, az ebédszünetet követően pedig a PTE, ÁOK, Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ manuális készséglaborjának működésébe kaphattak bepillantást dr. *Rendeki Szilárd* igazgató vezetésével.

Az AO főműtősnői mentor kiválasztása szigorú protokoll szerint történik: az első lépés a négynapos angol nyelvű kurzuson történő részvétel a svájci AO bázison, ahol prezentációs technikákat és gyakorlatvezetési készségeket szerez-

het a résztvevő. A meghívás a korábbi eredményes műtősnői szakmai működést követően történhet meg. A megtisztelő cím és a sok-sok feladat, *Viczián Réka* jászberényi műtősnőre száll, akinek további eredményes működést kívánunk, *Hauckné Nagyházi Mónikának* pedig szívből gratulálunk az elmúlt 6 év sikeres és töretlen szakmai jelenlétéhez, klinikánk minden munkatársa nevében!

* Arbeitsgemeinschaft für Osteosynthesefragen: Oszteoszintézis Munkacsoport

TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEK

Sci Rep. 2024 Mar 19;14(1):6542. doi: 10.1038/s41598-024-57046-6.

Antibiotics and probiotics-induced effects on the total fatty acid composition of feces in a rat model.

Marosvölgyi T.¹, Mintál K.^{2,3}, Farkas N.¹, Sipos Z.¹, Makszin L.¹, Szabó É.⁴, Tóth A.^{2,3}, Kocsis B.⁵, Kovács K.⁵, Hormay E.^{2,3}, Lénárd L.^{2,3}, Karádi Z.^{2,3}, Bufa A.¹

¹Institute of Bioanalysis, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²Institute of Physiology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ³Medical and Engineering Multidisciplinary Cellular Bioimpedance Research Group, Szentágotthai Research Centre, University of Pécs, Hungary. ⁴Department of Biochemistry and Medical Chemistry, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁵Department of Medical Microbiology and Immunology, Medical School, University of Pécs, Hungary.

Abstract. Fatty acids (FAs) play important roles as membrane components and signal transduction molecules. Changes in short chain FA (SCFA) composition are associated with gut microbiota modifications. However, the effect of bacteria-driven changes on the detailed FA spectrum has not been explored yet. We investigated the effect of antibiotics (ABx) and/or probiotics, in four treatment groups on rat stool FA composition. Principal component analysis indicated that the chromatogram profiles of the treatment groups differ, which was also observed at different time points. Linear mixed effects models showed that in the parameters compared (sampling times, treatments, and their interactions), both the weight percentage and the concentration of FAs were affected by ABx and probiotic administration. This study found that the gut microbiome defines trans and branched saturated FAs, most saturated FAs, and unsaturated FAs with less carbon atoms. These results are among the first ones to demonstrate the restoring effects of a probiotic mixture on a substantial part of the altered total FA spectrum, and also revealed a previously unknown relationship between gut bacteria and a larger group of FAs. These findings suggest that intestinal bacteria produce not only SCFAs but also other FAs that may affect the host's physiological processes.

♦ ♦ ♦

Commun Biol. 2024 Feb 2;7(1):147. <https://doi.org/10.1038/s42003-024-05842-1>

ATP-dependent conformational dynamics in a photoactivated adenylate cyclase revealed by fluorescence spectroscopy and small-angle X-ray scattering

Ujfalusi-Pozsonyi K.¹, Bódis E.¹, Nyitrai M.¹, Kengyel A.¹, Telek E.¹, Pécsi I.¹, Fekete Z.¹, Varnyuné Kis-Bicskei N.¹, Mas C.², Moussaoui D.³, Pernot P.³, Tully M.D.³, Weik M.⁴, Schirò G.⁴, Kapetanaki S.M.^{1,4}, Lukács A.¹

¹Department of Biophysics, Medical School, University of Pécs, ²University of Grenoble Alpes, CNRS, CEA, EMBL, ISBG, Grenoble, France, ³European Synchrotron Radiation Facility (ESRF), Grenoble, France, ⁴Institut de Biologie Structurale (IBS), Université Grenoble Alpes, CEA, CNRS, Grenoble, France.

Abstract. Structural insights into the photoactivated adenylate cyclases can be used to develop new ways of controlling cellular cyclic adenosine monophosphate (cAMP) levels for optogenetic and other applications. In this work, we use an integrative approach that combines biophysical and structural biology methods to provide insight on the interaction of adenosine triphosphate (ATP) with the dark-adapted state of the photoactivated adenylate cyclase from the cyanobacterium *Oscillatoria acuminata* (OaPAC). A moderate affinity of the nucleotide for the enzyme was calculated and the thermodynamic parameters of the interaction have been obtained. Stopped-flow fluorescence spectroscopy and small-angle solution scattering have revealed significant conformational changes in the enzyme, presumably in the adenylate cyclase (AC) domain during the allosteric mechanism of ATP binding to OaPAC with small and large-scale movements observed to the best of our knowledge for the first time in the enzyme in solution upon ATP binding. These results are in line with previously reported drastic conformational changes taking place in several class III AC domains upon nucleotide binding.

♦ ♦ ♦

Plants (Basel). 2024 Apr 30;13(9):1251. doi: 10.3390/plants13091251.

Changes in the carotenoids of *Zamia dressleri* leaves during development

Murillo E.¹, Nagy V.², Menchaca D.¹, Deli J.^{2,3}, Agócs A.²

¹Department of Biochemistry, Faculty of Exact Natural Sciences and Technology, University of Panama, Panama City, Panama. ²Department of Biochemistry and Medical Chemistry, Medical School, University of Pécs, Hungary. ³Department of Pharmacognosy, Faculty of Pharmacy, University of Pécs, Hungary.

Abstract. It has been observed that the leaves of some *Zamia* species undergo a kind of “reverse ripening”; that is, they change from their original brown color to green during development. We assumed that this strange color change was due to the change

in carotenoid composition, so we followed the changes for several weeks. The detailed carotenoid composition and content at different stages of development of the leaves was determined with HPLC-DAD focusing on the changes in red and yellow carotenoids. The total and relative amounts of red and yellow carotenoids were determined simultaneously from one measurement from a saponified and/or unsaponified extract. At the beginning of development, the concentration of red carotenoids was higher than that of the yellow ones; it decreased drastically until 22 days and continued to decrease slowly until they completely disappeared. The concentration of yellow carotenoids decreased at the beginning as well, but after 22 days it started to increase. The amount of red carotenoids started to decrease when the leaflet stopped growing. Lutein is the main component in old leaflets, which is not a red carotenoid precursor. Red carotenoids can always be found in their esterified form in the leaves. These findings support the hypothesis that red and yellow carotenoid accumulation are independent and probably have different functions in the leaflet. The strange color change was explained based on the compartmentalization of red and yellow carotenoids and on the changing activity of the enzyme capsanthin-capsorubin synthase responsible for the synthesis of red carotenoids capsorubin and capsanthin.

♦ ♦ ♦

Life Sci. 2024 Jun 1;346:122633. doi: 10.1016/j.lfs.2024.122633. Epub 2024 Apr 12.

Ammonium chloride-induced hypothermia is attenuated by transient receptor potential channel vanilloid-1, but augmented by ankyrin-1 in rodents

Rumbus Z.¹, Fekete K.¹, Kelava L.¹, Gardos B.¹, Klonfar K.¹, Keringer P.¹, Pinter E.², Pakai E.¹, Garami A.¹

¹Department of Thermophysiology, Institute for Translational Medicine, Medical School, University of Pecs, Hungary. ²Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School, University of Pecs, Hungary.

Abstract. *Aims:* Systemic administration of ammonium chloride (NH₄Cl), an acidifying agent used in human patients and experimental conditions, causes hypothermia in mice, however, the mechanisms of the thermoregulatory response to NH₄Cl and whether it develops in other species remained unknown. *Main methods:* We studied body temperature (T_b) changes in rats and mice induced by intraperitoneal administration of NH₄Cl after blockade of transient receptor potential vanilloid-1 (TRPV1) or ankyrin-1 (TRPA1) channels. *Key findings:* In rats, NH₄Cl decreased T_b by 0.4–0.8°C (p < 0.05). The NH₄Cl-induced hypothermia also developed in Trpv1 knockout (Trpv1^{-/-}) and wild-type (Trpv1^{+/+}) mice, however, the T_b drop was exaggerated in Trpv1^{-/-} mice compared to Trpv1^{+/+} controls with maximal decreases of 4.0 vs. 2.1°C, respectively (p < 0.05). Pharmacological blockade of TRPV1 channels with AMG 517 augmented the hypothermic response to NH₄Cl in genetically unmodified mice and rats (p < 0.05 for both). In contrast, when NH₄Cl was infused to mice genetically lacking the TRPA1 channel, the hypothermic response was significantly attenuated compared to wild-type controls with maximal mean T_b difference of 1.0°C between the genotypes (p = 0.008). Pretreatment of rats with a TRPA1 antagonist (A967079) also attenuated the NH₄Cl-induced T_b drop with a maximal difference of 0.7°C between the pretreatment groups (p = 0.003). *Significance:* TRPV1 channels limit, whereas TRPA1 channels exaggerate the development of NH₄Cl-induced hypothermia in rats and mice, but other mechanisms are also involved. Our results warrant for regular T_b control and careful consideration of NH₄Cl treatment in patients with TRPA1 and TRPV1 channel dysfunctions.

♦ ♦ ♦

Cells. 2024 Mar 30;13(7):607. doi: 10.3390/cells13070607.

Cooperation of various cytoskeletal components orchestrates intercellular spread of mitochondria between B-lymphoma cells through tunnelling nanotubes

Halász H.¹, Tárnai V.¹, Matkó J.², Nyitrai M.¹, Szabó-Meleg E.¹

¹Department of Biophysics, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²Department of Immunology, Faculty of Science, Eötvös Loránd University, Budapest, Hungary.

Abstract. Membrane nanotubes (NTs) are dynamic communication channels connecting spatially separated cells even over long distances and promoting the transport of different cellular cargos. NTs are also involved in the intercellular spread of different pathogens and the deterioration of some neurological disorders. Transport processes via NTs may be controlled by cytoskeletal elements. NTs are frequently observed membrane projections in numerous mammalian cell lines, including various immune cells, but their functional significance in the ‘antibody factory’ B cells is poorly elucidated. Here, we report that as active channels, NTs of B-lymphoma cells can mediate bidirectional mitochondrial transport, promoted by the cooperation of two different cytoskeletal motor proteins, kinesin along microtubules and myosin VI along actin, and bidirectional transport processes are also supported by the heterogeneous arrangement of the main cytoskeletal filament systems of the NTs. We revealed that despite NTs and axons being different cell extensions, the mitochondrial transport they mediate may exhibit significant similarities. Furthermore, we found that microtubules may improve the stability and lifespan of B-lymphoma-cell NTs, while F-actin strengthens NTs by providing a structural framework for them. Our results may contribute to a better understanding of the regulation of the major cells of humoral immune response to infections.

♦ ♦ ♦

Cyclodextrin derivatives decrease Transient Receptor Potential Vanilloid 1 and Ankyrin 1 ion channel activation via altering the surrounding membrane microenvironment by cholesterol depletion

Nehr-Majoros A.K.^{1,2,3}, Erostyák J.^{4,5}, Fenyvesi É.⁶, Szabó-Meleg E.⁷, Szócs L.⁶, Sétáló G. Jr.⁸, Helyes Z.^{1,2,3,9}, Szőke É.^{1,2,3}

¹Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School and Centre for Neuroscience, University of Pécs, Hungary. ²National Laboratory for Drug Research and Development, Budapest, Hungary. ³Hungarian Research Network, Chronic Pain Research Group, Pécs, Hungary. ⁴Department of Experimental Physics, Faculty of Sciences, University of Pécs, Hungary. ⁵János Szentágothai Research Centre, University of Pécs, Hungary. ⁶CycloLab Cyclodextrin Research and Development Ltd., Budapest, Hungary. ⁷Department of Biophysics, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁸Department of Medical Biology, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁹PharmInVivo Ltd., Pécs, Hungary.

Abstract. Transient Receptor Potential Vanilloid 1 (TRPV1) and Ankyrin 1 (TRPA1) are nonselective cation channels expressed in primary sensory neurons and several other non-neuronal structures such as immune cells, keratinocytes, and vascular smooth muscle cells. They play important roles in nociception, pain processing and their channelopathies are associated with the development of several pathological conditions. They are located in cholesterol- and sphingolipid-rich membrane lipid raft regions serving as platforms to modulate their activations. We demonstrated earlier that disruption of these lipid rafts leads to decreased TRP channel activation and exerts analgesic effects. Cyclodextrins are macrocyclic molecules able to form host-guest complexes with cholesterol and deplete it from the membrane lipid rafts. The aim of this study was to investigate 8 structurally different (methylated and non-methylated) CD derivatives on cell viability, mitochondrial membrane potential, membrane composition and activation abilities of the TRPV1 and TRPA1 channels. We showed that non-methylated derivatives have preferable safety profiles compared to methylated ones. Furthermore, methylated derivatives reduced mitochondrial membrane potential. However, all investigated derivatives influence the ordered cell membrane structure depleting membrane cholesterol and inhibit the TRPV1 agonist capsaicin- and the TRPA1 agonist allyl isothiocyanate-induced Ca^{2+} -influx. This mechanism of action might provide novel perspectives for the development of peripherally acting analgesics via indirectly decreasing the generation and transmission of nociceptive signals.

♦ ♦ ♦

Gyermekorvos Továbbképzés, 22:5, 301-303.

Újratáplálási szindróma anorexia nervosában

Csábi Gy.

Pécsi Tudományegyetem, Gyermekgyógyászati Klinika, Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Tanszék, Pécs.

Összefoglalás. Az újratáplálási szindróma az anorexia nervosa kezelése során fellépő, életveszélyes szövődmény. A tartós éhezés, majd az ezt követő visszatáplálás, az egyébként is fennálló elektrolitzavart súlyosbíthatja, így a csökkent foszfát-, kálium- és magnéziumszintek, valamint a nátrium- és a folyadékterhelés ritmuszavart, kardiális elégtelenséget, hirtelen szívhálalt idézhet elő. Másik fontos következmény a tiamin (B1 vitamin-) depléción, amely súlyos központi idegrendszeri tüneteket, Wernicke-encephalopathiát okozhat. Az újratáplálási szindróma kialakulásának megelőzésében fontos a táplálás fokozatos felépítése, az elektrolitszint monitorizálása, és – szükség szerint – az idejében elkezdett foszfát-, kálium-, magnézium- és tiaminsupplementáció.

♦ ♦ ♦

Int J Mol Sci. 2024 Mar 14;25(6):3292. doi: 10.3390/ijms25063292.

Assessing the impact of influenza vaccination timing on experimental arthritis: effects on disease progression and inflammatory biomarkers

Tarjányi V.¹, Ménes Á.¹, Hamid L.¹, Kurucz A.², Priksz D.¹, Varga B.¹, Gesztelyi R.¹, Kiss R.¹, Horváth Á.I.^{3,4}, Szentes N.^{3,4,5}, Helyes Z.^{3,4,5}, Szilvássy Z.¹, Bombicz M.¹

¹Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Faculty of Medicine, University of Debrecen, Hungary. ²Cardiology and Cardiac Surgery Clinic, University of Debrecen, Hungary. ³Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁴National Laboratory for Drug Research and Development, Budapest, Hungary. ⁵Hungarian Research Network (HUN-REN-PTE), Chronic Pain Research Group, Medical School, University of Pécs, Hungary.

Abstract. Numerous studies have indicated a link between vaccines and the exacerbation of autoimmune diseases including rheumatoid arthritis (RA). However, there is no consensus in clinical practice regarding the optimal timing of immunization. Therefore, this study aimed to investigate the impact of the 3Fluart influenza vaccine on the complete Freund's adjuvant (CFA)-induced chronic arthritis rat model and to identify new biomarkers with clinical utility. CFA was injected into the plantar surface of one hind paw and the root of the tail on day 0, and the tail root injection was repeated on day 1. Flu vaccination

was performed on day 1 or 7. Paw volume was measured by plethysmometry, mechanonociceptive threshold by dynamic planar aesthesiometry, neutrophil myeloperoxidase (MPO) activity, and vascular leakage using in vivo optical imaging throughout the 21-day experiment. Inflammatory markers were determined by Western blot and histopathology. CFA-induced swelling, an increase in MPO activity, plasma extravasation in the tibiotarsal joint. Mechanical hyperalgesia of the hind paw was observed 3 days after the injection, which gradually decreased. Co-administration of the flu vaccine on day 7 but not on day 1 resulted in significantly increased heme oxygenase 1 (HO-1) expression. The influenza vaccination appears to have a limited impact on the progression and severity of the inflammatory response and associated pain. Nevertheless, delayed vaccination could alter the disease activity, as indicated by the findings from assessments of edema and inflammatory biomarkers. HO-1 may serve as a potential marker for the severity of inflammation, particularly in the case of delayed vaccination. However, further investigation is needed to fully understand the regulation and role of HO-1, a task that falls outside the scope of the current study.

♦ ♦ ♦

Int J Mol Sci. 2024 Mar 28;25(7):3760. doi: 10.3390/ijms25073760.

Transient receptor potential ankyrin 1 ion channel is expressed in osteosarcoma and its activation reduces viability

Hudhud L.^{1,2,3}, Rozmer K.^{1,2,4,5}, Kecskés A.^{1,2}, Pohóczy K.^{1,2,6}, Bencze N.^{1,2}, Buzás K.^{7,8}, Szőke É.^{1,2,5}, Helyes Z.^{1,2,5,9}

¹Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Center for Neuroscience, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²National Laboratory for Drug Research and Development, Budapest, Hungary. ³Department of Nursing, Faculty of Medicine, Umeå University, Umeå, Sweden. ⁴Department of Pharmaceutical Chemistry, University of Pécs, Hungary. ⁵Hungarian Research Network, Chronic Pain Research Group, Pécs, Hungary. ⁶Department of Pharmacology, Faculty of Pharmacy, University of Pécs, Hungary. ⁷Department of Immunology, Albert Szent-Györgyi Medical School, Faculty of Science and Informatics, University of Szeged, Hungary. ⁸Laboratory of Microscopic Image Analysis and Machine Learning, Institute of Biochemistry, Biological Research Centre, Eötvös Loránd Research Network (ELKH), Szeged, Hungary. ⁹PharmInVivo Ltd., Pécs, Hungary.

Abstract. Osteosarcoma is a highly malignant, painful cancer with poor treatment opportunities and a bad prognosis. Transient receptor potential ankyrin 1 (TRPA1) and vanilloid 1 (TRPV1) receptors are non-selective cation channels that have been of great interest in cancer, as their expression is increased in some malignancies. In our study we aim to characterize the expression and functionality of the TRPA1 and TRPV1 channels in human and mouse osteosarcoma tissues and in a mouse cell line. *TRPA1/Trpa1* and *TRPV1/Trpv1* mRNA expressions were demonstrated by PCR gel electrophoresis and RNAscope in situ hybridization. The function of these channels was confirmed by their radioactive $^{45}\text{Ca}^{2+}$ uptake in response to the TRPA1 agonist, Allyl-isothiocyanate (AITC), and TRPV1 agonist, capsaicin, in K7M2 cells. An ATP-based K2M7 cell viability luminescence assay was used to determine cell viability after AITC or capsaicin treatments. Both *TRPA1/Trpa1* and *TRPV1/Trpv1* were expressed similarly in human and mouse osteosarcoma tissues, while *Trpa1* transcripts were more abundantly present in K7M2 cells. TRPA1 activation with 200 μM AITC induced a significant $^{45}\text{Ca}^{2+}$ influx into K7M2 cells, and the antagonist attenuated this effect. In accordance with the lower *Trpv1* expression, capsaicin induced a moderate $^{45}\text{Ca}^{2+}$ uptake, which did not reach the level of statistical significance. Both AITC and capsaicin significantly reduced K7M2 cell viability, demonstrating EC_{50} values of 22 μM and 74 μM . The viability-decreasing effect of AITC was significantly but only partially antagonized by HC-030031, but the action of capsaicin was not affected by the TRPV1 antagonist capsazepine. We provide here the first data on the functional expression of the TRPA1 and TRPV1 ion channels in osteosarcoma, suggesting novel diagnostic and/or therapeutic perspectives.

♦ ♦ ♦

Int J Mol Sci. 2024 Apr 24;25(9):4637. doi: 10.3390/ijms25094637.

Anti-nociceptive effects of sphingomyelinase and methyl-beta-cyclodextrin in the icilin-induced mouse pain model

Horváth Á.^{1,2}, Steib A.¹, Nehr-Majoros A.K.^{1,3,4}, Kántás B.^{1,5}, Király Á.^{1,3,4}, Racskó M.⁶, Tóth B.I.⁶, Szánti-Pintér E.⁷, Kudová E.⁷, Skoda-Földes R.⁸, Helyes Z.^{1,3,4,9}, Szőke É.^{1,3,4}

¹Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²Department of Pharmacology, Faculty of Pharmacy, University of Pécs, Hungary. ³National Laboratory for Drug Research and Development, Budapest, Hungary. ⁴Hungarian Research Network, Chronic Pain Research Group, University of Pécs, Hungary. ⁵Department of Obstetrics and Gynaecology, University of Pécs, Hungary. ⁶Department of Physiology, Faculty of Medicine, University of Debrecen, Hungary. ⁷Institute of Organic Chemistry and Biochemistry of the Czech Academy of Sciences, Prague, Czech Republic. ⁸Institute of Chemistry, Department of Organic Chemistry, University of Pannonia, Veszprém, Hungary. ⁹PharmInVivo Ltd., Pécs, Hungary.

Abstract. The thermo- and pain-sensitive Transient Receptor Potential Melastatin 3 and 8 (TRPM3 and TRPM8) ion channels are functionally associated in the lipid rafts of the plasma membrane. We have already described that cholesterol and sphingomyelin depletion, or inhibition of sphingolipid biosynthesis decreased the TRPM8 but not the TRPM3 channel opening on cultured sensory neurons. We aimed to test the effects of lipid raft disruptors on channel activation on TRPM3- and TRPM8-expressing HEK293T cells in vitro, as well as their potential analgesic actions in TRPM3 and TRPM8 channel activation involving acute pain models in mice. CHO cell viability was examined after lipid raft disruptor treatments and their effects on

channel activation on channel expressing HEK293T cells by measurement of cytoplasmic Ca^{2+} concentration were monitored. The effects of treatments were investigated in Pregnenolone-Sulphate-CIM-0216-evoked and icilin-induced acute nocifensive pain models in mice. Cholesterol depletion decreased CHO cell viability. Sphingomyelinase and methyl-beta-cyclodextrin reduced the duration of icilin-evoked nocifensive behavior, while lipid raft disruptors did not inhibit the activity of recombinant TRPM3 and TRPM8. We conclude that depletion of sphingomyelin or cholesterol from rafts can modulate the function of native TRPM8 receptors. Furthermore, sphingolipid cleavage provided superiority over cholesterol depletion, and this method can open novel possibilities in the management of different pain conditions.

♦ ♦ ♦

Orv Hetil. 2023 Dec 31;164(52):2079-2084. doi: 10.1556/650.2023.32932.

Primer nyaki lymphadenopathia formájában jelentkező, IgG4-hez társult betegség gyermekkorban

Horváth B.¹, Kereskai L.², Mátis V.¹, Mohay G.¹, Vojcek Á.¹, Mosdósi B.¹

¹Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Gyermekgyógyászati Klinika, Pécs. ²Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Patológiai Intézet, Pécs.

Összefoglalás. A nyaki nyirokcsomó-megnagyobbodás gyakori jelenség gyermekkorban. A benignus, átmeneti kórképek mellett a tünetek háttérében súlyos kórállapotok is állhatnak. A szerzők egy 12 éves fiúgyermek esetét mutatják be, aki több hónapja fennálló, progrediáló nyaki nyirokcsomó-megnagyobbodás miatt került klinikai felvételre. A laboratóriumi vizsgálatok malignitásra nem utaltak, a pontos etiológia tisztázása céljából biopsziás mintavétel történt. A szövettani vizsgálat immunoglobulin-G4-hez (IgG4) társult betegséget mutatott. A szövettani vizsgálati eredményt a kórképre jellegzetes laboratóriumi eredmények, illetve a jellegzetes bőrfolyamat is alátámasztotta. Egyéb szervi manifesztáció kizárására pozitronemissziós tomográfiás (18FDG-PET/CT), illetve hasi mágneses rezonanciás (MR-) vizsgálat történt. A beteg szteroidkezelésben részesült, melynek hatására az organomegalia csökkenése volt detektálható. Az aktivitási tünetként értékelt fokozódó ichthyosiform bőrfolyamat és perzisztáló lymphadenopathia miatt mikofenolat-mofetil-kezelés került bevezetésre, mely hatásosnak bizonyult: mind a klinikai tünetek, mind a laboratóriumi paraméterek alapján tartós remisszió észlelhető. Esettanulmányunk a gyakori klinikai tünetként ismert nyaki lymphadenopathia háttérében álló ritka kórképre hívja fel a figyelmet. A kórkép diagnózisának felállításában a képalkotó vizsgálatok mellett speciális laboratóriumi vizsgálatok, illetve a szövettani lelet segíthet. A betegség kezelésében a szervi manifesztációk mértékének függvényében különböző immunszuppresszív kezelés alkalmazása szükséges.

♦ ♦ ♦

Cancer Med. 2024 Jan;13(1):e6782. doi: 10.1002/cam4.6782. Epub 2023 Dec 22.

Targeted therapies in children with renal cell carcinoma (RCC): An International Society of Pediatric Oncology-Renal Tumor Study Group (SIOP-RTSG)-related retrospective descriptive study

Sprokkerieft J.¹, van der Beek J.N.¹, Spreafico F.², Selle B.³, Thebaud E.⁴, Chowdhury T.⁵, Brok J.⁶, Ottóffy G.⁷, Sun X.⁸, Ramírez Villar G.L.⁹, Sagoyan G.¹⁰, Segers H.¹¹, Doganis D.¹², Serra A.¹³, Lemelle L.¹⁴, Graf N.¹⁵, Verschuur A.C.¹⁶, Tytgat G.A.M.¹, van den Heuvel-Eibrink M.M.¹

¹Department of Pediatric Oncology, Princess Máxima Center for Pediatric Oncology, Utrecht, The Netherlands. ²Pediatric Oncology Unit, Department of Medical Oncology and Hematology, Fondazione IRCCS Istituto Nazionale dei Tumori, Milano, Italy. ³Hopp Children's Cancer Center Heidelberg (KiTZ) & Division of Pediatric Neurooncology, German Cancer Research Center (DKFZ) and German Cancer Consortium (DKTK), Heidelberg, Germany. ⁴Hôtel Dieu, CHU de Nantes, Nantes, France. ⁵Pediatric Oncology, Great Ormond Street Hospital for Children NHS Foundation Trust, London, UK. ⁶Department of Pediatric Hematology and Oncology, Rigshospitalet, Copenhagen University Hospital, Copenhagen, Denmark. ⁷Department of Pediatrics, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁸Department of Pediatric Oncology, Sun Yat-sen University Cancer Center, Guangzhou, China. ⁹Department of Pediatric Oncology, Hospital Universitario Virgen del Rocío, Seville, Spain. ¹⁰N.N. Blokhin National Medical Research Center of Oncology, Moscow, Russia. ¹¹Department of Pediatric Hemato-Oncology, University Hospitals Leuven and Catholic University Leuven, Belgium. ¹²Oncology Department, P&A Kyriakou Children's Hospital, Athens, Greece. ¹³Dipartimento di Onco-Ematologia e Medicina Trasmfusionale, IRCCS Ospedale Bambino Gesù, Roma, Italy. ¹⁴SIREDO Oncology Center (Care, Innovation and Research for Children and AYA with Cancer), Institut Curie, Paris, France. ¹⁵Department of Pediatric Oncology and Hematology, Saarland University, Homburg, Germany. ¹⁶Department of Pediatric Hematology-Oncology, Hôpital d'Enfants de la Timone, APHM, Marseille, France.

Abstract. Introduction: Renal cell carcinoma (RCC) is a very rare pediatric renal tumor. Robust evidence to guide treatment is lacking and knowledge on targeted therapies and immunotherapy is mainly based on adult studies. Currently, the International Society of Pediatric Oncology-Renal Tumor Study Group (SIOP-RTSG) 2016 UMBRELLA protocol recommends sunitinib for metastatic or unresectable RCC. **Methods:** This retrospective study describes the effects of tyrosine kinase inhibitors (TKI), anti-programmed cell death 1 (PD-(L)1) monoclonal antibodies, and immunotherapeutic regimens in advanced-stage and relapsed pediatric RCC. **Results:** Of the 31 identified patients (0-18 years) with histologically proven RCC, 3/31 presented with TNM stage I/II, 8/31 with TNM stage III, and 20/31 with TNM stage IV at diagnosis. The majority were diagnosed with

translocation type RCC (MiT-RCC) (21/31) and the remaining patients mainly presented with papillary or clear-cell RCC. Treatment in a neoadjuvant or adjuvant setting, or upon relapse or progression, included mono- or combination therapy with a large variety of drugs, illustrating center specific choices in most patients. Sunitinib was often administered as first choice and predominantly resulted in stable disease (53%). Other frequently used drugs included axitinib, cabozantinib, sorafenib, and nivolumab; however, no treatment seemed more promising than sunitinib. Overall, 15/31 patients died of disease, 12/31 are alive with active disease, and only four patients had a complete response. The sample size and heterogeneity of this cohort only allowed descriptive statistical analysis. *Conclusion:* This study provides an overview of a unique series of clinical and treatment characteristics of pediatric patients with RCC treated with targeted therapies.

♦ ♦ ♦

Fül-Orr-Gégegyógyászat 2024; 70 (1): 18–x

Obstruktív alvási apnoe betegségben szenvedő gyermekek kezelési elveinek összefoglalása

Gaál V.¹, Bella Zs.², Csábi E.³, Benedek P.⁴

¹PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika, Pécs. ²Bács-Kiskun Vármegye Oktató Kórház, Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fül-Orr-Gégészeti Osztály, Kecskemét. ³SZTE Pszichológiai Intézet, Szeged. ⁴Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet, Alvásdiagnosztikai és Terápiás Laboratórium és Alvássebészeti Egység, Budapest.

Összefoglalás. Jelen összefoglalóban a gyermekkori alvásfüggő légzésszavarok, azon belül főként az obstruktív alvási apnoe okait, tüneteit, a javasolt diagnosztikus lépéseket és a lehetséges kezelési lehetőségeket tárgyaljuk. Kiemeljük a gyermekkora jellemző, kevésbé ismert tüneteket (mint a figyelemzavar, a viselkedészavar), és felhívjuk a figyelmet a mielőbbi kezelés szükségességére, hiszen ezáltal a hosszú távú szövődmények elkerülhetők. Gyermekekben a betegség leggyakoribb oka az adenoid és a tonsilla palatinák hipertrófiája, ezért a leggyakrabban alkalmazott terápia az adenotómia, az adenotonzillektómia, az adenotonzillotómia. Fontos, hogy az ezen betegcsoportban végzett műtéténél magasabb respiratorikus szövődményráta kell számolnunk, mint az egyéb okból végzett hasonló műtétek után. Az alvásfüggő légzésszavarok rizikótényezői és maga a betegség megfelelő műtét előtti kivizsgálással kimutatható, így felkészülhetünk az esetleges komplikációkra. Súlyos, obstruktív alvási apnoe szindrómában szenvedő gyermekek tervezett fül-orr-gégészeti műtéteit kizárólag gyermekintenzív osztályos háttérrel rendelkező intézetben javasolt végezni.

♦ ♦ ♦

Orv Hetil. 2024 Feb 11;165(6):211-220. doi: 10.1556/650.2024.32961.

A narcolepsia jellegzetességei gyermekkorban

Gaál V.¹, Faludi B.²

¹Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Klinikai Központ, Gyermekgyógyászati Klinika, Pécs. ²Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Klinikai Központ, Neurológiai Klinika, Alvásmedicina Tanszék, Pécs.

Összefoglalás. A narcolepsia napközbeni rövid alvásbetörésekkel, fokozott érzelmi szituációkban kialakuló átmeneti izomtónusvesztéssel (cataplexia), a rövid bealvások során is jelentkező álomtevékenységgel (hypnagog hallucináció), ébredéskor megfigyelt átmeneti mozgásképtelenséggel (alvási paralízis) jár, ritka betegség. Hazánkban mindössze 2–3000 embert érinthet. Jellegzetes tünetei ellenére a betegség felismerése nehézkes, sokszor évtizedes késés figyelhető meg a korrekt diagnózis és így a hatásos terápia kialakításáig. Különös figyelmet követelnek a gyermekkori kezdetű esetek, mivel a klasszikus fenti panaszokat számos egyéb tünet (például extrapyramidalis mozgászavarra hasonlító események stb.) is kíséri, a panaszok sokkal összetettebbek. Az egyes klasszikus tünetek – mint például a cataplexia – megjelenése is eltér a felnőttkorban észlelhetőtől. Ezek nagyban megnehezítik a felismerését. A szerteágazó panaszok és tünetek magyarázzák a diagnosztikus tévedéseket, késlekedéseket: a valós kórisme helyett sokszor különféle neurológiai és pszichiátriai betegség diagnosztikával kezelik a pácienseket. A nem megfelelő kezelésnek negatív hatása lehet a gyermek iskolai teljesítményére, érintheti a szociális interakcióit, pályaválasztását, kihathat mindennapi életére, életminőségére. Az összefoglaló közleményben ismertetjük a narcolepsia klasszikus jellegzetességei mellett a gyermekkori esetek eltérő tüneteit, patofiziológiáját, a differenciáldiagnosztikai nehézségeket, a kezelés elmaradásának következményeit, a diagnosztikus kritériumokat és a terápiás lehetőségeket.

♦ ♦ ♦

Gyermekgyógyászati Továbbképző Szemle, 29, 1, 2-8.

Metabolikus szindróma gyermekkorban

Béres D.¹, Szabó N.¹, Nagy N.², Stomfai S.², Erhardt É.², Bokor Sz.³, Felső R.³, Molnár D.³

¹PTE, Klinikai Orvostudományok Doktori Iskola, Pécs. ²PTE Klinikai Központ, Gyermekgyógyászati Klinika, Pécs. ³PTE, Klinikai Központ, Gyermekgyógyászati Klinika, valamint Humán Reprodukciós Nemzeti Laboratórium, Pécs.

Összefoglalás. Az utóbbi évtizedekben a túlsúly és az elhízás előfordulásának meredek emelkedése következtében az elhízáshoz kapcsolódó metabolikus és szervi eltérések is megszorodtak, nemcsak a felnőtt, de a gyermek populációban is. A metabolikus szindróma komponensei a centrális elhízás, a magas vérnyomás, a zsírányagszere zavara és a glükóz homeosztázis

eltérései. Gyermekkori MS esetében jelenleg nem áll rendelkezésre sem nemzetközileg elfogadott egységes definíció, sem terápiás javaslat. Az irodalmi ajánlások szerint a metabolikus szindróma komponenseit külön-külön kell kezelni, és a terápia során az elsődleges az életmód-változtatás, míg a második vonalbeli terápia a gyógyszeres kezelés.

♦ ♦ ♦

Curr Oncol. 2024, 31: 4589–4598. <https://doi.org/10.3390/curroncol31080342>

A new approach to breast specimen orientation: avoiding pitfalls with the specimen plate concept

Drozgyik A.^{1,2}, Szabó T.³, Kovács Gy.⁴, Kollár D.⁵, Molnár T.F.^{1,2,6}

¹Department of Burns and Plastic Surgery, Petz Aladár University Teaching Hospital, Győr, Hungary. ²Doctoral School of Clinical Sciences, University of Pécs, Medical School, Pécs, Hungary. ³Department of Pathology, Petz Aladár University Teaching Hospital, Győr, Hungary. ⁴Multidisciplinary Doctoral School of Engineering Sciences, Széchenyi István University, Győr, Hungary. ⁵Kirurgkliniken, Värnamo Sjukhus, Värnamo, Sweden. ⁶Department of Operational Medicine, University of Pécs, Medical School, Pécs, Hungary.

Abstract. Accurate specimen marking is crucial during breast cancer surgery to avoid misorientation, which can lead to inadequate re-excision and tumor recurrence. We studied the marking methods at various breast cancer centers to create a tool that would prevent specimen misorientation. An online questionnaire was used to survey marking procedures at major breast cancer centers in Hungary, and a tool was developed using a troubleshooting method. Twelve out of twenty units responded (60%). Nine use an institutionally standardized marking system. Less than half of the surgical teams found specimen mammograms to be unambiguous. In more than 70% of departments, pathologists were uncertain about breast specimen orientation. Ambiguous marking methods caused orientation errors in half of the cases, while unclear marking directions caused the rest. Most pathologists (85%) and surgeons (75%) believed that coronal plane specimen mammography would help solve the problem. A plastic specimen plate has been developed to anchor breast tissue to a coronal breast scheme as seen in mammography images, providing clear localization information throughout the surgical process. There is a lack of standardization in breast specimen orientation and marking in Hungary. An optimized orientation toolkit is being developed to ensure consistent interpretation of specimen mammograms by surgeons and pathologists.

♦ ♦ ♦

Integráló Infekciókontroll 3, 2, 7-17 (2024) <https://integralo-infekciokontroll.hu/>

Emésztőrendszeri fertőzések: klinikai megközelítés

Péterfi Z.

Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ I. sz. Belgyógyászati Klinika, Pécs

Összefoglalás. Az emésztőrendszer fertőzései, mint például a gastroenteritiszek, gyakori és sokféle tünetet kiváltó kórképek, amelyek bakteriális, vírusos vagy parazitás eredetűek lehetnek. A fertőzések osztályozásukat és a klinikai megnyilvánulásukat tekintve nagyon változatosak. Gyakori tünetek közé tartoznak a hányinger, hányás, hasmenés és hasi diszkomfort. Ezek az állapotok általában jól gyógyulnak, de a megfelelő támogató kezelés és a folyadék pótlása elősegíti a gyógyulást és csökkenti a szövődmények kockázatát. A fertőzések kiváltásáért felelős kórokozók számos módon hatnak az emésztőrendszerre, beleértve az epitheliális sejtekhez kötődést, a mukozális inváziót és a toxinok termelését. Ennek következtében fokozott szekréció és csökkent abszorpció lesz jellemző, ami dehidrációt és elektrolitvesztést eredményez. Vírusos gastroenteritiszek okozói közé tartoznak például a norovírus és a rotavírus, amelyek gyakran járnak súlyos tünetekkel és viharos gyorsasággal terjednek. A bakteriális fertőzések közül a *Salmonella* és a *Campylobacter* fajok okozhatnak hasonló megnyilvánulásokat, amit gyakran élelmiszerek közvetítenek. Antibiotikumok használata csak az extraintesztinális szóródás kockázata esetén javasolt, mivel ezek a gyógyszerek hozzájárulhatnak rezisztencia kialakulásához. A fertőzések megelőzése érdekében fontos az alapvető higiénés gyakorlatok betartása, az élelmiszerbiztonság és a személyes higiénia fenntartása. A megfelelő tájékoztatás és a megelőző intézkedések széles körű elterjedése hozzájárul az emésztőrendszeri fertőzések gyakoriságának csökkentéséhez és a közegészségügyi helyzet javításához.

♦ ♦ ♦

J Clin Endocrinol Metab. 2024 Jun 3:dgae385. doi:10.1210/clinem/dgae385. Online ahead of print.

Acromegaly disease control maintained after switching from injected somatostatin receptor ligands to oral paltusotine

Gadelha M.R.¹, Casagrande A.², Strasburger C.J.³, Bidlingmaier M.⁴, Snyder P.J.⁵, Guitelman M.A.⁶, Boguszewski C.L.⁷, Buchfelder M.⁸, Shimon I.⁹, Raverot G.¹⁰, Tóth M.¹¹, Mezősi E.¹², Doknic M.¹³, Fan X.², Clemmons D.¹⁴, Trainer P.J.², Struthers R.S.², Krasner A.², Biller B.M.K.¹⁵

¹Neuroendocrinology Research Center/Endocrinology Division, Medical School and Hospital Universitario Clementino Fraga Filho, Universidade Federal do Rio de Janeiro, Rio de Janeiro, Brazil. ²Crinetics Pharmaceuticals, Inc., San Diego, California, USA. ³Department

of Medicine for Endocrinology and Metabolic Disorders, Charité Universitätsmedizin, Campus Mitte, Berlin, Germany. ⁴Neuroendocrine Research Group, Department of Internal Medicine, Ludwig-Maximilians University, Munich, Germany. ⁵Division of Endocrinology, Diabetes and Metabolism, Department of Medicine, University of Pennsylvania, Philadelphia, Pennsylvania, USA. ⁶División Endocrinología, Hospital Carlos G. Durand, Buenos Aires, Argentina. ⁷Department of Internal Medicine, Endocrine Division (SEMPR), University Hospital, Federal University of Paraná, Curitiba, Brazil. ⁸Neurosurgery Department, University Hospital Erlangen, Germany. ⁹Institute of Endocrinology, Rabin-Beilinson Medical Center, Petach Tikva, and School of Medicine, Faculty of Medical and Health Sciences, Tel Aviv University, Israel. ¹⁰Endocrinology Department, Reference Center for Rare Pituitary Diseases HYPO, "Groupement Hospitalier Est" Hospices Civils de Lyon, Lyon Cedex, France. ¹¹Department of Internal Medicine and Oncology, Semmelweis University, Budapest, Hungary. ¹²Department of Medicine, University of Pécs Medical School, Hungary. ¹³Neuroendocrine Department, Clinic for Endocrinology, Diabetes and Metabolic Diseases, University Clinical Center of Serbia, Faculty of Medicine, University of Belgrade, Serbia. ¹⁴University of North Carolina at Chapel Hill, Chapel Hill, North Carolina, USA. ¹⁵Neuroendocrine and Pituitary Tumor Clinical Center, Massachusetts General Hospital, Boston, Massachusetts, USA.

Abstract. *Context:* Paltusotine is a nonpeptide selective somatostatin receptor 2 agonist in development as once-daily oral treatment for acromegaly. *Objective:* To evaluate the efficacy and safety of paltusotine in the treatment of patients with acromegaly previously controlled with injected somatostatin receptor ligands (SRLs). *Methods:* This phase 3, randomized, double-blind, placebo-controlled trial enrolled adults with acromegaly who had insulin-like growth factor I (IGF-I) ≤ 1.0 times the upper limit of normal ($\times$ ULN) while receiving a stable dose of depot octreotide or lanreotide. Patients were switched from injected SRLs and randomized to receive paltusotine or placebo orally for 36 weeks. The primary endpoint was proportion of patients maintaining IGF-I $\leq 1.0 \times$ ULN. Secondary endpoints were change in IGF-I level, change in Acromegaly Symptom Diary (ASD) score, and maintenance of mean 5-sample growth hormone (GH) < 1.0 ng/mL. *Results:* The primary endpoint was met: 83.3% (25/30) of patients receiving paltusotine and 3.6% (1/28) receiving placebo maintained IGF-I $\leq 1.0 \times$ ULN (odds ratio: 126.53; 95% CI: 13.73, >999.99 ; $P < .0001$). Paltusotine was also superior to placebo for all secondary endpoints: mean ($\pm$ SE) change in IGF-I of $0.04 \pm 0.09 \times$ ULN versus $0.83 \pm 0.1 \times$ ULN ($P < .0001$); mean ($\pm$ SE) change in ASD score of -0.6 ± 1.5 versus 4.6 ± 1.6 ($P = .02$); mean GH maintained at < 1.0 ng/mL in 20/23 (87.0%) versus 5/18 (27.8%) patients (odds ratio: 16.61; 95% CI: 2.86, 181.36; $P = .0003$). The most common adverse events were acromegaly symptoms and gastrointestinal effects characteristic of SRLs. *Conclusion:* Replacement of injected SRLs by once-daily oral paltusotine was effective in maintaining both biochemical and symptom control in patients with acromegaly and was well tolerated.

♦ ♦ ♦

Magyar Tudomány 158, 5, 651-660 (2024.) DOI: 10.1556/2065.185.2024.5.8

Az utazással kapcsolatos védőoltások

Péterfi Z.

Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ I. sz. Belgyógyászati Klinika, Infektológiai Tanszék, Pécs

Összefoglalás. A mai kor embere rövid idő alatt juthat el nagyon távoli vidékekre. Az utazás nemcsak gyors, de a lehetőségek tárháza is végtelen. Az internet birtokában számos információt begyűjthetünk az úti célunkról, de a megfelelő egészségügyi biztonság biztosítása érdekében utazás-egészségügyi szakember segítségét célszerű kikérni, aki tudja, hogy a célterületen milyen kötelező vagy ajánlott védőoltások felvétele szükséges egészségünk megőrzése érdekében. Jelen közleményben bemutatjuk a legfontosabb, ilyen célra használható védőoltások jellemzőit.

♦ ♦ ♦

Eur J Endocrinol. 2024 Jul 2;191(1):R32-R35. doi: 10.1093/ajendo/lvae073.

Diagnostic work-up of ACTH-dependent Cushing's syndrome in the context of CRH shortage: recommendation of a task force from the European Society of Endocrinology

Colao A.^{1,2}, Scaroni C.³, Mezösi E.⁴, Saiegh L.⁵, Puig-Domingo M.⁶, Marques P.^{7,8,9}, Deutschbein T.^{10,11}

¹Dipartimento di Medicina Clinica e Chirurgia, Sezione di Endocrinologia, Diabetologia, Andrologia e Nutrizione, Università Federico II di Napoli, Naples, Italy. ²UNESCO Chair for Health Education and Sustainable Development, Federico II University, Naples, Italy.

³Endocrinology Unit, Department of Medicine DIMED, University-Hospital of Padova, Italy. ⁴1st Department of Internal Medicine, Clinical Center, University Medical School of Pécs, Hungary. ⁵Department of Endocrinology, Bnai Zion Medical Center, The Ruth and Bruce Rappaport Faculty of Medicine, Technion, Haifa, Israel. ⁶Department of Endocrinology & Nutrition CIBERER Group 747 Germans Trias Research Institute and University Hospital, Universitat Autònoma de Barcelona, Badalona, Spain. ⁷Pituitary Tumor Unit, Endocrinology Department, Hospital CUF Descobertas, Lisbon, Portugal. ⁸Faculdade de Medicina, Universidade Católica Portuguesa, Rio de Mouro, Lisbon, Portugal. ⁹Scientific Programmes Department, European Society of Endocrinology (ESE), Bristol, United Kingdom.

¹⁰Department of Internal Medicine I, Division of Endocrinology and Diabetes, University Hospital, University of Würzburg, Germany.

¹¹Medicover Oldenburg MVZ, Oldenburg, Germany.

Significance. The main worldwide supplier recently stated that corticotropin-releasing hormone (CRH) is not manufactured anymore. The European Society of Endocrinology established a task force to provide recommendations on how to deal with this issue. Here, we present the key suggestions. For the diagnostic work-up of adrenocorticotrophic hormone (ACTH)-dependent Cushing's syndrome (where CRH is most useful), several alternative tests can be used, for example, desmopressin

test, high dose dexamethasone suppression test, pituitary magnetic resonance imaging (MRI), and whole-body computed tomography. If pituitary MRI clearly points towards a pituitary macroadenoma (and thereby Cushing's disease), additional tests may not be necessary. However, if alternative tests are discordant or equivocal in indicating a pituitary ACTH source, inferior petrosal sinus sampling with desmopressin should be considered.

♦ ♦ ♦

Front Cell Infect Microbiol. 2024; 14: 1424376. DOI 10.3389/fcimb.2024.1424376

Encapsulation protocol for fecal microbiota transplantation

Sipos D.¹, Varga A.², Kappéter Á.¹, Halda-Kiss B.¹, Kása P.³, Pál S.³, Kocsis B.^{2, #}, Péterfi Z.^{1, #}

¹1st Department of Internal Medicine – Department of Infectology, University of Pécs Clinical Centre, Hungary. ²Department of Medical Microbiology and Immunology, University of Pécs Medical School, Clinical Centre, Hungary. ³Institute of Pharmaceutical Technology and Biopharmacy, University of Pécs Faculty of Pharmacy, Hungary. [#]Contributed equally.

Abstract. *Introduction:* *Clostridioides difficile* infections (CDI) continue to pose a challenge for clinicians. Fecal microbiota transplantation (FMT) is an effective treatment option in CDI. Furthermore, recent and ongoing studies suggest potential benefits of FMT in other diseases as well. *Methods:* We would like to present a novel protocol for encapsulation of lyophilized fecal material. Our method provides with better compliance as well as improved flexibility, storage and safety. *Results:* FMT was conducted in 28 patients with an overall success rate of 82,14% using capsules containing lyophilized stool. 16 of patients were given capsules with lessened bacteria counts. The success rate in this group was 93,75%. *Discussion:* The results highlight the still unanswered questions about the mechanism of action and contribute to a wider use of FMT in the clinical praxis and in research.

♦ ♦ ♦

Heliyon. 2024 Mar 10;10(6):e27954. doi:10.1016/j.heliyon.2024.e27954. eCollection 2024 Mar 30.

The influence of triglyceride and low-density-lipoprotein target levels on microcirculation: Is there a difference?

Galos G.^{1,2}, Rabai M.³, Szabo R.¹, Szalai R.¹, Toth K.³, Hegyi P.⁴, Sandor B.¹

¹Department of Medicine, Division of Preventive Cardiology and Rehabilitation, University of Pécs, School of Medicine, Hungary. ²Department of Medicine, Szentagothai Research Centre, University of Pécs, Medical School, Hungary. ³Department of Medicine, Division of Cardiology, University of Pécs, School of Medicine, Hungary. ⁴Institute for Translational Medicine, University of Pécs, School of Medicine, Hungary.

Abstract. *Background and aims:* This study aimed to validate the role of high low-density lipoprotein cholesterol [LDL-C] and triglyceride [TG] treatment target levels on the microcirculation in a very high and high cardiovascular risk group. *Methods:* 119 patients with high or very high cardiovascular [CV] risk were included. We have registered the main co-morbidities, smoking habits, body mass index [BMI] and the lipid lowering medication. Hematocrit, whole blood viscosity [WBV] and plasma viscosity [PV], red blood cell [RBC] aggregation and deformability and fibrinogen, total cholesterol [TC], high-density lipoprotein cholesterol [HDL-C], LDL-C and TG levels were determined. *Results:* The investigation found significantly higher PV values in patients with non-target LDL-C, associated with higher fibrinogen level. Non-target TG was related to deteriorated microcirculatory parameters, as significantly higher RBC aggregation, lower RBC deformability, and higher WBV and PV. The main microcirculatory benefit in diabetes could be gained from target level of TG, in chronic coronary syndrome [CCS] patients it is more advantageous to reach both LDL-C and TG target. *Conclusion:* The results could highlight, that TG should play a role in failing microcirculation and cause potentially life-threatening complications, which would worsen the survival and quality of life of high or very high risk CV patients.

♦ ♦ ♦

Cancers (Basel). 2024 May 7;16(10):1788. doi: 10.3390/cancers16101788.

Osteosarcoma-induced pain is mediated by glial cell activation in the spinal dorsal horn, but not capsaicin-sensitive nociceptive neurons: a complex functional and morphological characterization in mice

Bencze N.^{1,2}, Scheich B.³, Szőke É.^{1,2,4}, Wilhelm I.⁵, Körmöndi S.⁶, Botz B.^{1,7}, Helyes Z.^{1,2,4,8}

¹Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²National Laboratory for Drug Research and Development, Budapest, Hungary. ³Department of Pathology and Experimental Cancer Research, Faculty of Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary. ⁴Hungarian Research Network, Chronic Pain Research Group (HUN-REN-PTE), Pécs, Hungary. ⁵Institute of Biophysics, HUN-REN Biological Research Centre, Szeged, Hungary. ⁶Department of Traumatology, Faculty of

Medicine, University of Szeged, Hungary. ⁷Department of Medical Imaging, Medical School, University of Pécs, Hungary. ⁸PharmInVivo Ltd., Pécs, Hungary.

Abstract. Bone cancer and its related chronic pain are huge clinical problems since the available drugs are often ineffective or cannot be used long term due to a broad range of side effects. The mechanisms, mediators and targets need to be identified to determine potential novel therapies. Here, we characterize a mouse bone cancer model induced by intratibial injection of K7M2 osteosarcoma cells using an integrative approach and investigate the role of capsaicin-sensitive peptidergic sensory nerves. The mechanical pain threshold was assessed by dynamic plantar aesthesiometry, limb loading by dynamic weight bearing, spontaneous pain-related behaviors via observation, knee diameter with a digital caliper, and structural changes by micro-CT and glia cell activation by immunohistochemistry in BALB/c mice of both sexes. Capsaicin-sensitive peptidergic sensory neurons were defunctionalized by systemic pretreatment with a high dose of the transient receptor potential vanilloid 1 (TRPV1) agonist resiniferatoxin (RTX). During the 14- and 28-day experiments, weight bearing on the affected limb and the paw mechanonociceptive thresholds significantly decreased, demonstrating secondary mechanical hyperalgesia. Signs of spontaneous pain and osteoplastic bone remodeling were detected both in male and female mice without any sex differences. Microglia activation was shown by the increased ionized calcium-binding adapter molecule 1 (Iba1) immunopositivity on day 14 and astrocyte activation by the enhanced glial fibrillary acidic protein (GFAP)-positive cell density on day 28 in the ipsilateral spinal dorsal horn. Interestingly, defunctionalization of the capsaicin-sensitive afferents representing approximately 2/3 of the nociceptive fibers did not alter any functional parameters. Here, we provide the first complex functional and morphological characterization of the K7M2 mouse osteosarcoma model. Bone-cancer-related chronic pain and hyperalgesia are likely to be mediated by central sensitization involving neuroinflammation via glial cell activation in the spinal dorsal horn, but not the capsaicin-sensitive sensory neuronal system.

♦ ♦ ♦

Int J Mol Sci. 2024 May 29;25(11):5945. doi: 10.3390/ijms25115945.

Efficient refinement of complex structures of flexible histone peptides using post-docking molecular dynamics protocols

Bayarsaikhan B.¹, Zsidó B.Z.¹, Börzsei R.¹, Hetényi C.^{1,2}

¹Pharmacoinformatics Unit, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School, University of Pécs, Hungary. ²National Laboratory for Drug Research and Development, Budapest, Hungary.

Abstract. Histones are keys to many epigenetic events and their complexes have therapeutic and diagnostic importance. The determination of the structures of histone complexes is fundamental in the design of new drugs. Computational molecular docking is widely used for the prediction of target-ligand complexes. Large, linear peptides like the tail regions of histones are challenging ligands for docking due to their large conformational flexibility, extensive hydration, and weak interactions with the shallow binding pockets of their reader proteins. Thus, fast docking methods often fail to produce complex structures of such peptide ligands at a level appropriate for drug design. To address this challenge, and improve the structural quality of the docked complexes, post-docking refinement has been applied using various molecular dynamics (MD) approaches. However, a final consensus has not been reached on the desired MD refinement protocol. In this present study, MD refinement strategies were systematically explored on a set of problematic complexes of histone peptide ligands with relatively large errors in their docked geometries. Six protocols were compared that differ in their MD simulation parameters. In all cases, pre-MD hydration of the complex interface regions was applied to avoid the unwanted presence of empty cavities. The best-performing protocol achieved a median of 32% improvement over the docked structures in terms of the change in root mean squared deviations from the experimental references. The influence of structural factors and explicit hydration on the performance of post-docking MD refinements are also discussed to help with their implementation in future methods and applications.

♦ ♦ ♦

Biomolecules. 2024 May 28;14(6):632. doi: 10.3390/biom14060632.

TRPA1 covalent ligand JT010 modifies T lymphocyte activation

Szabó K.¹, Makkai G.², Konkoly J.¹, Kormos V.¹, Gaszner B.³, Berki T.⁴, Pintér E.¹

¹Institute of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Pécs Medical School, Hungary. ²Nano-Bio-Imaging Core Facility, University of Pécs Medical School, Hungary. ³Research Group for Mood Disorders, Department of Anatomy, University of Pécs Medical School, Hungary. ⁴Department of Immunology and Biotechnology, University of Pécs Clinical Center, Hungary.

Abstract. Transient Receptor Potential Ankyrin 1 (TRPA1) is a non-selective cation channel involved in sensitivity to a plethora of irritating agents and endogenous mediators of oxidative stress. TRPA1 influences neuroinflammation and macrophage and lymphocyte functions, but its role is controversial in immune cells. We reported earlier a detectable, but orders-of-magnitude-lower level of *Trpa1* mRNA in monocytes and lymphocytes than in sensory neurons by qRT-PCR analyses of cells from lymphoid organs of mice. Our present goals were to (a) further elucidate the expression of *Trpa1* mRNA in immune cells by RNAscope in situ hybridization (ISH) and (b) test the role of TRPA1 in lymphocyte activation.

RNAscope ISH confirmed that *Trpa1* transcripts were detectable in CD14⁺ and CD4⁺ cells from the peritoneal cavity of mice. A selective TRPA1 agonist JT010 elevated Ca²⁺ levels in these cells only at high concentrations. However, a concentration-dependent inhibitory effect of JT010 was observed on T-cell receptor (TcR)-induced Ca²⁺ signals in CD4⁺ T lymphocytes, while JT010 neither modified B cell activation nor ionomycin-stimulated Ca²⁺ level. Based on our present and past findings, TRPA1 activation negatively modulates T lymphocyte activation, but it does not appear to be a key regulator of TcR-stimulated calcium signaling.

♦ ♦ ♦

Pain Rep. 2024 Jun 12;9(4):e1167. doi: 10.1097/PR9.0000000000001167. eCollection 2024 Aug.

Antibody-mediated autoimmunity in symptom-based disorders: position statement and proceedings from an international workshop

Mountford R.¹, Adler B.L.², Andersson D.³, Bashford-Rogers R.⁴, Berwick R.^{1,3}, Bevan S.³, Caro X.⁵, Chung T.H.^{6,7}, Clark J.D.⁸, Dawes J.M.⁹, Dong X.¹⁰, Helyes Z.^{11,12,13}, Kingery W.¹⁴, van Middendorp J.J.¹⁵, Neiland H.¹, Maurer M.³, Scheibenbogen C.¹⁶, Schmack K.^{17,18}, Schreiner T.¹⁹, Svensson C.I.²⁰, Tékus V.^{11,21}, Goebel A.^{1,22}

¹Pain Research Institute, University of Liverpool, United Kingdom. ²Division of Rheumatology, Johns Hopkins University, Baltimore, MD, USA. ³Wolfson SPaRC, Institute of Psychiatry, Psychology & Neuroscience, King's College London, United Kingdom. ⁴Department of Biochemistry, University of Oxford, United Kingdom. ⁵Southern California Fibromyalgia Research & Treatment Centre, Northridge Hospital Medical Center Professional Building, Los Angeles, CA, USA. ⁶Department of Physical Medicine and Rehabilitation, The Johns Hopkins Medical Institutions, Baltimore, MD, USA. ⁷Department of Neurology, The Johns Hopkins Medical Institutions, Baltimore, MD, USA. ⁸Department of Anesthesia, Stanford University School of Medicine, Redwood City, CA, USA. ⁹Nuffield Department of Clinical Neurosciences, University of Oxford, United Kingdom. ¹⁰Solomon H. Snyder Department of Neuroscience, John Hopkins University School of Medicine, Baltimore, MD, USA. ¹¹Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School, University of Pécs, Hungary. ¹²HUNREN-PTE Chronic Pain Research Group, University of Pécs, Hungary. ¹³PharmInVivo Ltd., Pécs, Hungary. ¹⁴Palo Alto Veterans Institute for Research, Palo Alto, CA, USA. ¹⁵Argenx, Ghent, Belgium. ¹⁶Institute of Medical Immunology, Charité-Universitätsmedizin Berlin, Berlin Institute of Health, Germany. ¹⁷Francis Crick Institute, London, United Kingdom. ¹⁸Division of Psychiatry, University College London, United Kingdom. ¹⁹Miltenyi Biotec, Bergisch Gladbach, Germany. ²⁰Department of Physiology and Pharmacology, Centre for Molecular Medicine, Karolinska Institutet, Stockholm, Sweden. ²¹Department of Laboratory Diagnostics, University of Pécs, Hungary. ²²Walton Centre NHS Foundation Trust, Liverpool, United Kingdom.

Abstract. A 2-day closed workshop was held in Liverpool, United Kingdom, to discuss the results of research concerning symptom-based disorders (SBDs) caused by autoantibodies, share technical knowledge, and consider future plans. Twenty-two speakers and 14 additional participants attended. This workshop set out to consolidate knowledge about the contribution of autoantibodies to SBDs. Persuasive evidence for a causative role of autoantibodies in disease often derives from experimental “passive transfer” approaches, as first established in neurological research. Here, serum immunoglobulin (IgM or IgG) is purified from donated blood and transferred to rodents, either systemically or intrathecally. Rodents are then assessed for the expression of phenotypes resembling the human condition; successful phenotype transfer is considered supportive of or proof for autoimmune pathology. Workshop participants discussed passive transfer models and wider evidence for autoantibody contribution to a range of SBDs. Clinical trials testing autoantibody reduction were presented. Cornerstones of both experimental approaches and clinical trial parameters in this field were distilled and presented in this article. Mounting evidence suggests that immunoglobulin transfer from patient donors often induces the respective SBD phenotype in rodents. Understanding antibody binding epitopes and downstream mechanisms will require substantial research efforts, but treatments to reduce antibody titres can already now be evaluated.

♦ ♦ ♦

Int J Mol Sci. 2024 Jul 19;25(14):7929. doi: 10.3390/ijms25147929.

Novel piperazine derivatives of vindoline as anticancer agents

Zsoldos B.¹, Nagy N.¹, Donkó-Tóth V.¹, Keglevich P.¹, Weber M.², Dékány M.², Nehr-Majoros A.^{3,4,5}, Szőke É.^{3,4,5}, Helyes Z.^{3,4,5}, Hazai L.¹

¹Department of Organic Chemistry and Technology, Faculty of Chemical Technology and Biotechnology, Budapest University of Technology and Economics, Budapest, Hungary. ²Spectroscopic Research Department, Gedeon Richter Plc., Budapest, Hungary. ³Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Medical School & Centre for Neuroscience, University of Pécs, Hungary. ⁴National Laboratory for Drug Research and Development, Budapest, Hungary. ⁵HUN-REN PTE Chronic Pain Research Group, Pécs, Hungary.

Abstract. A series of novel vindoline-piperazine conjugates were synthesized by coupling 6 *N*-substituted piperazine pharmacophores at positions 10 and 17 of *Vinca* alkaloid monomer vindoline through different types of linkers. The in vitro antiproliferative activity of the 17 new conjugates was investigated on 60 human tumor cell lines (NCI60). Nine compounds presented significant antiproliferative effects. The most potent derivatives showed low micromolar growth inhibition (*GI*₅₀) values against most of the cell lines. Among them, conjugates containing [4-(trifluoromethyl)benzyl]piperazine (23) and 1-bis(4-fluorophenyl)methyl piperazine (25) in position 17 of vindoline were outstanding. The first one was the most

effective on the breast cancer MDA-MB-468 cell line ($GI_{50} = 1.00 \mu\text{M}$), while the second one was the most effective on the non-small cell lung cancer cell line HOP-92 ($GI_{50} = 1.35 \mu\text{M}$). The CellTiter-Glo Luminescent Cell Viability Assay was performed with conjugates 20, 23, and 25 on non-tumor Chinese hamster ovary (CHO) cells to determine the selectivity of the conjugates for cancer cells. These compounds exhibited promising selectivity with estimated half-maximal inhibitory concentration (IC_{50}) values of $2.54 \mu\text{M}$, $10.8 \mu\text{M}$, and $6.64 \mu\text{M}$, respectively. The obtained results may have an impact on the design of novel vindoline-based anticancer compounds.

♦ ♦ ♦

Cardiologia Hungarica 54, 1, 32-38 (2024). DOI: 10.26430/CHUNGARICA.2024.54.1.32

A mikrobiom és a kardiovaszkuláris egészség

Péterfi Z.

Pécsi Tudományegyetem, Klinikai Központ, I. sz. Belgyógyászati Klinika, Infektológiai Tanszék, Pécs

Összefoglalás. A bél mikrobiom fontos szerepet játszik számos betegség kialakulásában vagy annak progressziójában. Egy kevésbé ismert terület a kardiovaszkuláris rendszer betegségei és a mikrobiom közötti kapcsolat, a bél–szív tengely és ateroszklerózis kapcsolata. A bél mikrobiom hatását különböző közvetítő molekulákon, mint a lipopoliszacharid, trimetil-amin, fenilactetil-glutamin, rövid szénláncú zsírsavak, másodlagos epesavak, keresztül fejti ki. A legtöbb hatás, nem közvetlen, hanem az anyagcsere-folyamatok megváltoztatásán keresztül érvényesül és tartós folyamat eredménye, ezért vizsgálata és az összefüggések bizonyítása is nehézségekbe ütközik. A bél mikrobiom egyensúlyának helyreállítása segíthet a kóros folyamatok megállításában vagy azok visszafordításában. Jelen közleményben összefoglaljuk az eddigi ismereteinket a mikrobiom anyagcseretermékeinek kardiovaszkuláris rendszerre való hatásáról, valamint a rendelkezésünkre álló lehetőségeket a kóros hatások kivédése érdekében.

Összefüggés a diabétesz és a daganatos betegségek között

Országos kutatást végeztek a PTE, KK, II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum munkatársai, ami áttörést hozott a betegségek kialakulásának összefüggésében. Vizsgálataik alapján a 2-es típus cukorbetegség megnöveli nemcsak a szív-érrendszeri és a vesebetegség, hanem a daganatok kialakulásának a kockázatát is.

A Magyar Diabetes Társaság napokban megjelent közleményében arról tájékoztatott, hogy az egész országra kiterjedő vizsgálatukban az évente újonnan felfedezett, 50 ezer 2-es típusú cukorbeteg a 7 millió nem cukorbeteggel vetették össze, és azt találták, hogy több mint négyszeres volt a cukorbetegekben a daganat kockázata a nem diabéteszesekkel összevetve. A kutatás munkacsoportjának a vezetője, Wittmann István professzor szerint különösen figyelemre

méltó volt, hogy a cukorbeteg csoportjában, a fiatalabb korosztályban nagyobb volt a kockázatkülönbség, mint az idősekében.

„A legnagyobb kockázatkülönbség a hasnyálmirigy-, a máj- és a veserák esetében volt megfigyelhető (17,4-szeres, 8,8-szeres, illetve 6,7-szeres). A daganat előfordulása csökkent az elmúlt években a nem cukorbeteg körében, de a cukorbetegknél nem változott az arány” – hangsúlyozta a professzor. Az egyik legfontosabb megállapításnak az bizonyult, hogy a 2-es típusú cukorbetegség felfedezése utáni fél éven belül javasolt a daganatszűrés, vagyis a fiatalabb, 2-es típusú cukorbeteg esetében, különösen a cukorbetegség felfedezése után, főként a hasnyálmirigy-, a máj- és a veserák szűrése fontos, ugyanakkor más daganatfélések keresésének is lehet jelentősége. Mint tudjuk, az időben felfedezett elváltozás nagyobb eséllyel gyógyítható sikeresen.

Szamárköhögés miatt halt meg két csecsemő Magyarországon

2024 első 6 hónapjában 153 gyanús esetről érkezett bejelentés, 65 esetben pedig be is bizonyosodott, hogy szamárköhögés áll a fertőzés hátterében. A cseppfertőződéssel terjedő, először enyhe megfázással, majd súlyos köhögési rohamokkal járó betegség a csecsemőkre a legveszélyesebb. A Semmelweis Egyetem egyik orvosa elmondta, hogy ezek a köhögési rohamok akár légzésleálláshoz is vezethetnek a kisbabáknál.

A Nemzeti Népegészségi Központ közleménye szerint két csecsemő meghalt szamárköhögésben, az ország két különböző pontján. A védőoltást először két hónaposan, majd három és négy hónaposan kapják meg az újszülöttek, és csak ezután alakul ki teljes védelem. A Védőnők Egyesülete

ezért azt javasolja, hogy a várandós anyukák az utolsó trimeszterben oltassák be magukat és családtagjaikat. Magyarországon 98 százalékos az átvetttség, felnőttkorban viszont a vakcina már nem véd, így könnyen megfertőződhetnek a kisbabák. Az újszülötteket a velük érintkező családtagok veszélyeztethetik, ha hordozzák a baktériumot.

Az utóbbi időszakban megnőtt a kereslet a védőoltások után, és bár járvány nincs, a szakértők a védőoltás beadatását szorgalmazzák. Itthon a szamárköhögés ellen kötelező a védőoltás gyerekkorban, de az újfajta vakcina hatásossága gyorsan romlik, így felnőttkorban is ajánlott lehet az oltás, főleg akkor, ha valaki gyakran mozog csecsemők közelében.

PHARMINDEX Online

A Doktori és Habilitációs Tanács ülései

2024. május 13.

Doktori ügyek

- Dr. Szekeres Zsolt** doktorvárományos (I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének védeése 2023. március 25-én 92%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Ajtay Bella** doktorvárományos (Szívgyógyászati Klinika) értekezésének védeése 2024. március 28-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- He Mingchen** egyéni felkészülő (Idegsebészeti Klinika) értekezésének védeése 2024. április 3-án 92%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Serény-Litvai Tímea** egyéni felkészülő (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet) értekezésének védeése 2024. április 10-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Toldi János** egyéni felkészülő (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet) értekezésének védeése 2024. április 22-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Pohl Marietta** doktorvárományos (I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének védeése 2024. április 25-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Harmouche Ahmed Mouhamad** doktorvárományos (Orvosi Képző Kórház) értekezésének védeése 2024. április 26-án 80%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Jungné Pintér Réka** doktorvárományos (Biofizikai Intézet) értekezésének védeése 2024. április 26-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag

javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dani Livia doktorvárományos (Igazságügyi Orvostani Intézet) értekezésének védeése 2024. április 26-án 92%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Holló Alexandra doktorvárományos (Biofizikai Intézet) értekezésének védeése 2024. május 6-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Habilitációs ügyek

A Tanács egyhangú szavazással javasolja az EHHB-nak az alább nevezett részére a cím odaítélését:

dr. Józsa Gergő egyetemi adjunktus, Gyermekgyógyászati Klinika

dr. Poór Miklós tudományos munkatárs, Laboratóriumi Medicina Intézet

dr. Szendi Katalin egyetemi adjunktus, Orvosi Népegészség-tani Intézet

Egyebek

- A DHT döntése alapján a **PhD komplex vizsga és a PhD nyilvános védés továbbra is részben vagy teljes egészében elektronikus formában is lefolytatható.**
- A DHT döntése alapján a **habilitációs pályázatot beadónak továbbra sem kell védett PhD-hallgatóval rendelkeznie.**
- Szabadalommal kapcsolatos állásfoglalás:** A elfogadott nemzetközi szabadalomban 60%-os részesedéssel rendelkező személy esetén, a DHT egyedi elbírálása alapján a szabadalom figyelembe vehető a publikációs követelmények között.
- A PTE, OGYDHT tervezett ülései a **2024/2025 tanév I. félévében:** 2024. szeptember 16. (hétfő) 14:30, 2024. október 21. (hétfő) 14:30 és 2024. december 9. (hétfő) 14:30.

2024. június 24.

Doktori ügyek

- Bóvári-Biri Judit** egyéni felkészülő (Gyógyszerészi Biotechnológiai Intézet) értekezésének védeése 2024. május 13-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Pap István** doktorvárományos (Fül-Orr-Gégeklinika) értekezésének védeése 2024. május 29-én 88%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Kincses Dóra** egyéni felkészülő (Fogászati Klinika) értekezésének védeése 2024. június 4-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Merczel Sára** egyéni felkészülő (Gyógyszerészeti Intézet) értekezésének védeése 2024. június 5-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Kilián Balázné Raics Katalin egyéni felkészülő (Biofizikai Intézet) értekezésének védeése 2024. június 7-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Makk Evelin doktorvárományos (Patológiai Intézet) értekezésének védeése 2024. június 10-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Szabó Balázs Ádám doktorvárományos (I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének védeése 2024. június 12-én 95%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Fodor Dávid doktorvárományos (Onkoterápiás Intézet) értekezésének védeése 2024. június 12-én 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Lőrincz Katalin Nóra doktorvárományos (Neurológiai Klinika) értekezésének védeése 2024. június 12-én 100%-os

eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Shima Rashidiani doktorvárományos (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének véde 2024. június 13-án 80%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD fokozat odaítélését.

Patkó Evelin Viktória doktorvárományos (Anatómiai Intézet) értekezésének véde 2024. június 13-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Kovács Márton doktorvárományos (Fül-Orr-Gégeklinika) értekezésének véde 2024. június 13-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Bata András Gábor doktorvárományos (Biofizikai Intézet) értekezésének véde 2024. június 17-én 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dombi Ágnes doktorvárományos (Farmakológiai Intézet) értekezésének véde 2024. június 17-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Nörenberg Jasper Maximilian doktorvárományos (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) értekezésének véde 2024. június 17-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Kispál Mihály Tamás doktorvárományos (Orvosi Népegészségtani Intézet) értekezésének véde 2024. június 18-án 80%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Marosvölgyi Tamás doktorvárományos (Bioanalitikai Intézet) értekezésének véde 2024. június 19-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Környei Bálint Soma doktorvárományos (Orvosi Képalakító Klinika) értekezésének véde 2024. június 19-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Habilitációs ügyek

Habilitációs pályázat nyilvános részének indítása: A felkért bíráló bizottság véleményét is figyelembe véve a tanács engedélyezi:

dr. Maróti Péter Dezső egyetemi adjunktus, Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ nyilvános előadások megtartását.

Egyebek

PhD állami ösztöndíjasok felvétele: A beadott pályázati anyagok és az elbeszélgetés alapján az alább nevezettek – a megjelölt program- és (témavezetőkhöz) – felvételt nyertek a PhD-képzésre 2024. szeptember 1-től.

Ábrahám Balázs Lajos –

dr. Bogner Péter (dr. Czéh Boldizsár)

dr. Bosnyák Inez –

dr. Reglődi Dóra (dr. Reglődi Dóra, dr. Váczy Alekszandra)

Draskóczi Lilla Gréta –

dr. Botz Lajos (dr. Pongrácz Judit)

Erdene Temulin Szonja –

dr. Tényi Tamás (dr. Tékus Éva, dr. Deák Anita)

dr. Gelencsér Bálint –

dr. Perjési Pál (dr. Rozmer Zsuzsanna, dr. Kovács-Rozmer Katalin)

dr. Göcző Ágoston –

dr. Tóth Kálmán (dr. Vorobcsuk András)

dr. Hernádi Zsófia Rita –

dr. Pintér Erika (dr. Pintér Erika, dr. Román Viktor)

Istvándi Valentin –

dr. Pintér Erika (dr. Börzsei Rita Judit, dr. Zsidó Balázs Zoltán)

Janszky József –

dr. Tényi Tamás (dr. Tényi Tamás, dr. Vörös Zoltán)

dr. Kalocs Luca Erzsébet –

dr. Hegyi Péter (dr. Hegyi Péter, dr. Balaskó Márta)

Kolozsvári Áron Olivér –

dr. Zelena Dóra (dr. Varga Csaba)

dr. Kovács Sára –

dr. Perjési Pál (dr. Almási Attila)

Krizalkovicová Zuzana –

dr. Gallyas Ferenc (dr. Szentpéteri József László)

Kvak Erika Eliza –

dr. Zelena Dóra

Lendvai Botond István –

dr. Perjési Pál (dr. Secenji Aleksandar)

dr. Maczkó Gergő –

dr. Zelena Dóra (dr. Karádi Zoltán, dr. Tóth Attila)

Márton Dominik –

dr. Botz Lajos (dr. Pongrácz Judit)

Mihalec Melinda – dr. Pintér Erika (dr. Pintér Erika, dr. Hajna Zsófia)

dr. Papp Ábel –

dr. Jancsó Gábor (dr. Vámos Zoltán)

dr. Petneházy Zalán –

dr. Bogner Péter

dr. Poszovác Péter –

dr. Pintér Erika (dr. Gaszterné dr. Kormos Viktória, dr. Horváth Ádám)

Réti Miklós Máté –

dr. Gallyas Ferenc (dr. Márk László)

dr. Szabó Evelin –

dr. Zelena Dóra (dr. Zelena Dóra, Péliné dr. Kovács Anita)

dr. Szentmártoni Helga –

dr. Pintér Erika (dr. Pintér Erika, dr. Kriszta Gábor)

Tarrné Futács Krisztina –

dr. Miseta Attila (dr. Gombos Katalin)

Tar Sarolta –

dr. Than Péter (dr. Tékus Éva)

dr. Tóth Gergely –

dr. Perjési Pál (dr. Rozmer Zsuzsanna, dr. Kulcsár Győző)

dr. Török Izabella –

dr. Pintér Erika (dr. Gaszterné dr. Kormos Viktória)

dr. Vékony Roland Gábor –

dr. Nyitrai Miklós (dr. Bukovics Péter, dr. Tamás Andrea)

*Dr. Szekeres Júlia, egyetemi tanár,
a PTE, OGY Doktori és Habilitációs Tanácsának elnöke*

In memoriam dr. Vereczkei Lajos

Mély megrendüléssel búcsúzunk dr. Vereczkei Lajostól, a PTE, ÁOK Magartartástudományi Intézetének emeritus professzorától.

Vereczkei professzor 1937-ben született Tokodon. A pécsi gimnáziumi évek után a Pécsi Orvostudományi Egyetem hallgatója lett, ahol 1961-ben avatták orvossá. A végzést követően az élettan, az idegrendszer iránt való érdeklődése miatt az Ideg- és Elmeklinikán helyezkedett el. Tudományos elköteleződése által motiválva később az Élettani Intézetben, a dr. Grastyán Endre által vezetett neuro-fiziológiai munkacsoporthoz csatlakozott. Az agy, a tudat és a gondolkodás kapcsolatának megértése vonzotta, az emberi megismerés számos vetülete érdekelt. Ebből és a filozófia iránti elköteleződéséből következtek filozófiai tanulmányai az

ELTE Bölcsészettudományi Karán, ahol 1964-ben szerzett filozófus diplomát. Széleskörű érdeklődése a társadalom- és orvostudomány területén a Magartartástudományi Intézet jogelődjébe vezette, melynek hosszú időn át (1977-1992) igazgatója lett.

Meghatározó volt számára, valamint a pécsi neuropszichológusi és agykutatói szakma számára is amerikai tanulmányútja, melynek során két évig végezhetett magartartás-élettani kutatást egy elismert és kiemelten felszerelt laboratóriumban. Magával ragadta az idegrendszer biológiai komplexitása mellett a neurális működésnek a tudattal, a pszichológiai folyamatokkal való kölcsönhatása és kultúraformáló ereje is. Erre építette fel az elsők közt azt a neuro-filozófiai koncepciót, illetve kutatási irányt, melynek nyomán filozófiai és antropológiai kurzusok indulhattak a POTE-n. Ez a koncepció és ismeret – bár már más tantárgyak égisze alatt – most is meghatározza az oktatás tematikáját.

Meggyőződése volt, hogy a tudat feltárásához filozófiai megközelítés is szükséges. Egyike volt annak a pécsi nagy generációnak, akik a biológia, a pszichológia és a kultúra elemeit átfogó modellekben kapcsolták össze, és akik a karteziánus fal helyére hidat kezdtek építeni. Ars poeticája 1983-ban az, hogy az elme objektív mechanizmusainak a feltárásához két előfeltétel szükséges: egyik, hogy rendelkezünk megfelelő elméleti-filozófiai koncepcióval, a másik, hogy ezt folyamatosan ellenőrizzük és konkretizáljuk a természettudományok multidiszciplináris kutatásaiból származó, új adatok alapján. Többet mond ezzel, mint az integratív társadalom- és természettudományi paradigmák jelentőségének hangsúlyozása. Olyan egységes emberkép mellett érvel, mely mind a mai napig szervesen szövi át a pécsi magartartástudomány oktatási és kutatási profilját. Egységet kereső és hangsúlyozó gondolatai stabil attitűdként épültek belénk, és ma már hétköznapijaink természetességét adják.

Minket, akik még dolgozhattunk vele, a mai napig lenyűgöz műveltsége, az olvasás szeretete, sokoldalú érdeklődése. Igyekszünk ezt továbbadni, ami sokkal könnyebb lenne, ha még köztünk élne. Emlékét kegyelettel megőrizzük! Nyugodj békében, Professzor Úr!

A Magartartástudományi Intézet munkatársai nevében: Dr. Csathó Árpád intézetigazgató

In memoriam dr. Kerényi László

Dr. Kerényi László vegyészmérnök, orvos-biológus, Balatonalmádi volt polgármestere, az egykori Pécsi Orvostudományi Egyetem Ideg- és Elmeklinikájának volt tudományos főmunkatársa (1968-1982) életének 84. évében elhunyt.

Dr. Kerényi László 1940. december 14-én Sopronban született, elemi iskoláit Veszprém és Balatonalmádban végezte. Középiskolai tanulmányait a győri Bencés Gimnáziumban, majd a veszprémi Lovassy László Gimnáziumban folytatta. A veszprémi Vegyipari Egyetemen 1965-ben kapta meg vegyész diplomáját. Tudományos karrierjét 1968-ban a Pécsi Orvostudományi Egyetem Ideg- és Elmeklinikáján kezdte, ahol 1974-ben a klinika kémiai laboratóriumának vezetőjévé nevezték ki. 1976-ban „summa cum laude” minősítéssel

egyetemi doktori címet szerzett orvosi biológiából. Három évre rá megszerezte a biológiai tudományok kandidátusa fokozatot is. Tudományos munkájának és eredményeinek köszönhetően szakterületén belül, a liquorfehérjék és agylipidek kutatásában kiemelkedő hazai és nemzetközi eredményeket ért el. 1982 és 1987 között a Zalaegerszegi Kórház Neurológiai Osztályának laborvezetője volt. 1988-ban visszaköltözött Balatonalmádba, majd ezt követően a Budapesti Orvostudományi Egyetem Idegklinikáján dolgozott.

Dr. Kerényi László a rendszerváltást követően Balatonalmádi első önkormányzati választásán független jelöltként lett Balatonalmádi város polgármestere. A tizenkét hivatali éve alatt megalapozta Balatonalmádi fejlődését és a város karizmatikus vezetője volt. Munkáját 1994-ben a környezetvédelmi miniszter a „Pro Regio”, 1999-ben Veszprém Megye Önkormányzata a „Pro Comitatu”, a Balatoni Szövetség 2001-ben a „Balaton Díj” kitüntetés, és 2004-ben a helyi képviselőtestület „Balatonalmádi Város Díszpolgára” kitüntető cím adományozásával ismerte el.

Emlékét kegyelettel megőrizzük!

lánya, Kerényi Orsolya

In memoriam dr. Ozsváth Károly

A hírről a közösségi médiából és telefonhívás útján is értesültünk: 99. életévében otthonában csendesen elaludt dr. Ozsváth Károly emeritus professzor, a Pécsi Tudományegyetem, Klinikai Központ Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikájának korábbi vezetője, a hagyományokra építő Ideg-Elmegyógyászati Klinika jogutódjaként létrejött gyógyító-oktató- és kutatóhely alapítója, majd hat éven keresztül tekintélyes vezetője, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Magyar Pszichiátriai Társaság alapító tagja.

Dr. Ozsváth Károly 1926-ban született Budapesten. 1944-ben kitüntetéssel érettségizett, 1950-ben „summa cum laude” fokozattal szerzett orvosi diplomát a Pázmány Péter Tudományegyetemen. 1949 januárjától orvostanhallgatóként a Honvéd Kollégium tagja volt, 1950 szeptemberében tisztte avatták. Pályafutása során tisztiorvosi, neurológiai, pszichiátriai, addiktológiai és pszichoterápiás szakvizsgákat tett. Kutatói tevékenysége eredményeként 1973-ban az orvostudomány kandidátusa lett, 1999-ben az MTA doktora címet nyerte el. Az 1980-ban alakult Magyar Pszichiátriai Társaság alapító tagja, 1977-től a Pécsi Orvostudományi Egyetem címzetes, 1987-től kinevezett egyetemi tanára, 1987 és 1993 között a Pszichiátriai és Orvosi Pszichológiai Klinika tanszékvezető egyetemi tanára, megyei pszichiáter szakfőorvos volt. 1984-től megszűnéséig a Tudományos Minősítő Bizottság szakreferensi feladatait látta el.

Kutatási érdeklődésének központjában a pszichiátriai epidemiológia és az öngyilkos magatartás tanulmányozása állt. Korai neurózisról megjelent epidemiológiai tanulmányok megerősítették azt a klinikai tapasztalatot, hogy a neurotikusok aránya sokkal nagyobb, mint az a morbiditási statisztikákból következne. Kutatási csoport vezetőjeként jelentős szerepe volt egy nemzetközi tapasztalatokat is integráló elméleti és gyakorlati katonai mentálhigiénés modell kidolgozásában. A devianciák és az öngyilkosság kutatásának jelentős hazai fejezete volt a Társadalmi Beilleszkedési Zavarok projekt – melynek létrejöttéhez ő is hozzájárult –, ami által megszaporodtak a hazai szociálpszichiátriai kutatási eredmények. Kutatói munkássága során igazolta, hogy a különböző felnőttkori beilleszkedési, alkalmazkodási zavarok gyermekkori eredetűek, utalnak az elégtelen családi és iskolai szocializációra. Fontos szerepe volt a „pécsi pszichoterápiás iskola” kialakulásában és a pécsi pszichoterápiás képzés elindításában.

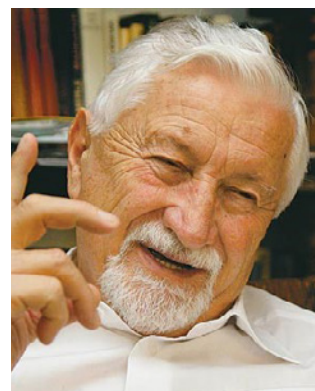
Katonaorvosként Miskolcon, Budapesten és Pécsen teljesített szolgálatot. 1988. szeptember elsejével a volt Pécsi Honvédkórház ideg-elme osztályának főorvosaként helyezték nyugállományba, ezredesi rendfokozatban. Nyugdíjas éveiben pszichoterápiás és pszichiátriai magánrendelést folytatva segítette a hozzá forduló betegek gyógyulását. Szellemi frissességét és aktivitását jelzi, hogy az életművét bemutató, utolsó tudományos kötete, a „Járatlan utakon”, 2021-ben, 95 éves korában jelent meg.

Több mint fél évszázados, az ezredfordulón bőven átívelő emberi-szakmai pályafutására emlékezni, azt méltatni nehéz dolog, megkísérelni sem könnyű a gazdag életpálya megannyi jelentős állomásának és jelenleg is érvényes tanulságának felsorolását. Egy teljes életút volt az övé, méltó befejezéssel. Halála előtt öt nappal még Facebook-posztokat írt a szakmájáról, főbb klinikai és kutatási témáiról (szuicidológia, addiktológia, neurózis, szociálpszichológia), a finn-magyar pszichiátriai kutatási együttműködés keretében történt látogatására emlékezve.

Életére és széles körű aktivitására visszatekintve úgy érezhetjük, hogy talán sohasem volt annyira szükség a szó klasszikus értelmében vett tanítómesterekre, mint az utóbbi évtizedekben, amikor az orvoslét – a humanista, segítő-gyógyító szerep helyett – sokszor inkább technokrata funkció korlátai közé kényszerült. Bár az új tudományos eredmények elképzelhetetlen bőségben állnak rendelkezésünkre, az orvosi-pszichológiai hivatást választóknál ez mégsem eredményezte kompetenciaérzésük megerősödését, vagy akár a gyógyítás minőségének jelentős javulását. A pszichiáterről váláshoz sokkal többre van szükség. Ebben a szinte élethosszig tartó fejlődésben kulcsszerephez jutottak azok a mesterek, akik tanításuk, mindennapi gyógyító tevékenységük és személyes példák révén nyújtottak hiteles mintát, szilárd alapot biztosítva szakmai identitásunk kialakulásához és kiteljesedéséhez. A pécsi iskola szerencsére mindig bővelkedett tanítómesterekben, szerepük és jelentőségük aligha felbecsülhető a klinika magas színvonalú, emberközpontú és holisztikus szemléletének kialakulásában.

Közlük most Ozsváth professzor előtt tisztelgünk, és csak remélni merjük, hogy hozzá tudunk járulni ahhoz az örök érvényű igazsághoz, mely szerint a tudományos és szakmai műhelyeket nemcsak a tanítómesterek, hanem a tanítványaik is minősítik, akik képviselhetik és továbbörökíthetik a mintát, a teljes, hiteles és minőségi életpálya tanulságait, a sok irányú nyitottságot, az új ismeretek integrációját, az értékes tradíciók megőrzését. Ebben is sokat köszönhetünk dr. Ozsváth Károlynak.

Halálával a magyar pszichiátria egyik legjelentősebb alakját veszítettük el. Tisztelettel és szeretettel emlékezünk rá, kifejezve megrendülésünket, nagyra értékelve életpályáját, megőrizve örökségét. Isten Önnel, Professzor Úr!

*A PTE, Klinikai Központ
Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikájának
munkatársai*

